

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑
หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป.....	๑
หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร.....	๖
หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร.....	๘
หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล.....	๒๒
หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต.....	๓๗
หมวดที่ ๖ การพัฒนาอาจารย์.....	๓๙
หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร.....	๔๐
หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร.....	๔๔

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๑.....	๔๖
--	----

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๑.....	๖๔
---	----

ภาคผนวก ค

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.....	๑๒๑
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๖๑.....	๑๒๒
ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗.....	๑๓๖
ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนฯฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑.....	๑๓๙
ประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑.....	๑๔๑
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พ.ศ. ๒๕๔๖.....	๑๔๓
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖.....	๑๔๗
ประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ (หลักสูตร ๕ ปี) พ.ศ.๒๕๖๑.....	๑๕๑
ประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๑.....	๑๕๒
ประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง อนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๑.....	๑๕๓

ภาคผนวก ง

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงรายวิชาหมวดวิชาชีพครู หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑.....	๑๕๔
--	-----

ภาคผนวก จ

บันทึกข้อเสนอแนะคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์รายวิชาหมวดวิชาชีพระฐานวิชาชีพ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑.....๑๖๑

บันทึกข้อเสนอแนะคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑.....๑๖๘

ภาคผนวก ฉ

ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตร.....๑๗๕

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์

หมวดที่ ๑
ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๐๑๘๕๑๑๑๐๘๐๑

ภาษาไทย : หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว

ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Education Program in Teaching Buddhism and Guidance Psychology

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย) : ครุศาสตรบัณฑิต (การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว)

ชื่อย่อ (ไทย) : ค.บ. (การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว)

ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Education (Teaching Buddhism and Guidance Psychology)

ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.Ed. (Teaching Buddhism and Guidance Psychology)

๓. วิชาเอกหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของหลักสูตร

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวน ๑๘๔ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๕ ปี

๕.๒ ประเภทหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ

๕.๓ ภาษาที่ใช้

การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๕.๔ การรับเข้าศึกษา

รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศ

๕.๕ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

๕.๖ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

๖. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

- (๑) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑ ปรับปรุงจากหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว (๕ ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖)
- (๒) กำหนดเปิดสอน ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑
- (๓) สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบหลักสูตรในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑
- (๔) สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและอนุมัติให้เปิดสอนในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร ๕ ปี) ในปีการศึกษา ๒๕๖๓

๘. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว สามารถทำงานได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้
- ๑) ครูสอนวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เน้นการสอนพระพุทธศาสนา
 - ๒) ครู อาจารย์ด้านจิตวิทยาการแนะแนว
 - ๓) บุคลากรฝ่ายแนะแนวในสถานศึกษา
 - ๔) นักสังคมสงเคราะห์
 - ๕) นักจิตวิทยาตามหน่วยงานราชการ เช่น นักจิตวิทยาประจำโรงเรียน โรงพยาบาล ศาล เป็นต้น
 - ๖) นักวิชาชีพการแนะแนวในสถานประกอบการที่ต้องการบุคลากรในการจัดการแก้ไขปัญหา
 - ๗) เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลในองค์กรระหว่างประเทศที่ช่วยเหลือผู้ลี้ภัย
 - ๘) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในองค์กร และมูลนิธิต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

๙. ชื่อ เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อสกุล	คุณวุฒิ สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
			สถาบัน	ปี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (การสอน พระพุทธศาสนา)	พระราชสุตาภรณ์ (ประคัตติ์ อคคปณฺโญ) ชั่งแสง ๓-๖๐๐๖-๐๐๑๙๙-๔๖-๐	Ph.D. (Buddhist Studies)	Magadh University, India	๒๕๔๖
		พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๑
		พธ.บ. (ศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๗
รองศาสตราจารย์ (การสอน พระพุทธศาสนา)	พระมหาสมบุรณ์ สุธมโม (ทองแก้ว) ๓-๖๒๐๑-๐๑๗๓๙-๙๑-๔	Ph.D. (Buddhist Studies)	Magadh University, India	๒๕๕๔
		พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๒
		พธ.บ. (การสอนภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๒
รองศาสตราจารย์ (บริหารการศึกษา)	พระมหาสหัส ฐิตสารโร (คำคุ้ม) ๓-๘๐๑๕-๐๐๑๕๗-๗๐-๕	ปร.ด. (บริหารการศึกษา)	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๕๘
		M.A. (Buddhist Studies)	Delhi University, India	๒๕๓๕
		พธ.บ. (บริหารการศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๑
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (จิตวิทยาการให้ คำปรึกษา)	พระครูปลัดมรรต วมงคลโธ (กุลเพชร) ๓-๑๐๒๑-๐๐๔๒๘-๓๐-๐	Ph.D. (Psychology)	Magadh University, India	๒๕๕๕
		M.Ed. (Guidance)	Poona University, India	๒๕๓๐
		พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๒๔

อาจารย์	พระมหาอดิเรก ฐิตวุฒติ (สืตวรานุกุล) ๓-๓๓๐๗-๐๐๐๔๘-๕๑-๒	ปร.ด. (จิตวิทยา) ศศ.ม. (จิตวิทยาชุมชน) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๐ ๒๕๕๒ ๒๕๔๘
อาจารย์	พระมหาชุมพร นิตสารโ (วรรณภาพ) ๓-๔๔๐๖-๐๐๗๑๗-๗๓-๐	ศศ.ม. (จิตวิทยาชุมชน) พธ.บ. (จิตวิทยาการให้ คำปรึกษาและการแนะแนว)	มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕ ๒๕๕๑

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ด้วยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้ประกาศขึ้นเพื่อให้ส่วนราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศที่สั่งสมมานาน เช่น คุณภาพคนไทยยังต่ำ กำลังแรงงานมีปัญหาทั้งในเรื่ององค์ความรู้ ทักษะและทัศนคติ สังคมขาดคุณภาพและมีความเหลื่อมล้ำสูง โครงสร้างของประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัย แผนพัฒนาฯ นี้ จึงกำหนดยุทธศาสตร์ไว้เพื่อแก้ปัญหา ทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ เพื่อผลักดันขับเคลื่อนการปฏิรูปในเรื่องคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ การลงทุนในการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการสร้างโอกาสการพัฒนาและการใช้นวัตกรรมในระดับชุมชนและพัฒนาด้านสังคม เพื่อปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการจัดการศึกษาก็คือ ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยมีเป้าประสงค์มุ่งพัฒนาคนไทยให้พร้อมทุกด้าน เป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมือง ตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนร่วม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณและมีวิถีชีวิตที่พอเพียง

จากสถานการณ์ดังกล่าว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ผลิตบัณฑิตสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานี้ สามารถนำความรู้ด้านการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนวไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่นี้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต นอกจากนี้ยังเป็นการทบทวนประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ของการใช้หลักสูตรเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๑๑.๒ กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๔

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้เสนอกรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๔ ตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานได้ ภายใต้บริบทระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ภายใต้สังคมแห่งปัญญา (Wisdom-Based Society) สังคมแห่งการเรียนรู้ (Life long Learning Society) และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Supportive Learning Environment) โดยกำหนดเป็น ๗ ยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมทุกมิติของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะด้านหลักสูตร และ

กระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องมีความยืดหยุ่น หลากหลาย สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและ เป็นไปเพื่อสร้างคุณลักษณะนิสัย/พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ องค์ความรู้ที่ สำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ และทักษะการดำรงชีวิต รวมทั้งพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถและสมรรถนะใน การปฏิบัติงานที่ผู้เรียนสามารถทดสอบ วัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) เพื่อสะสม หน่วยการเรียนรู้ และเทียบโอน ทั้งการเรียนรู้ผ่านการศึกษาระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตาม อรรถาธิบาย และการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานเพื่อยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ในการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว ครั้งนี้ ได้พิจารณาถึงความทันสมัยให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความต้องการของสังคม สถาบันการศึกษาและคณะสงฆ์ โดยให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาและคุรุสภากำหนด โดยกำหนด เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะเป็นเอกคู่ด้วยการเลือกวิชาการสอนพระพุทธศาสนาซึ่งมีการสอนในชั้นเรียน โดยตรงมาคู่กับวิชาจิตวิทยาการแนะแนวและกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่ต้องให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ๖ ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ ด้านทักษะในการวิเคราะห์ และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผลการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ต้องการให้เกิ ดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้วางนโยบายเรื่องการเร่งรัด พัฒนาคอนทุนทุกด้าน เตรียมคนทุกประเภทให้เพียงพอและสอดคล้องทุกระดับ ดังนั้นการวางแผนพัฒนาหลักสูตรฯ จึงได้คำนึงถึงสถานการณ์ของการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมเนื่องจากสังคมยุคการสื่อสารไร้พรมแดนเสรีทาง การค้าทำให้เกิดการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ การผลิตบุคลากรที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทาง สังคม สามารถทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือบุคคลในองค์กรที่มุ่งไปสู่สังคมแห่งความรู้ ที่แข่งขันกันด้วย ความรู้ความสามารถ และมีความเข้าใจในผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม มีคุณธรรมจริยธรรม จะสามารถช่วย ชี้นำและขับเคลื่อนให้การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปในรูปแบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตของสังคมไทย โดยเฉพาะเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตบูรณาการแนวคิดทางการแนะแนวเชิงพุทธ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางการแนะแนว โดยการประยุกต์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาเข้ากับ สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการสอนและทำหน้าที่ด้านบริการแนะแนว ให้แก่นักเรียนในสถานศึกษา รวมทั้งบุคคลและชุมชนทั่วไปได้ ซึ่งรากเหง้าของปัญหาคือระบบการศึกษาและการผลิตครู ที่มีคุณภาพ ดังนั้นนโยบายแห่งรัฐจึงต้องเร่งการพัฒนาศักยภาพคนให้สูงขึ้น

๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๑.๑ และ ๑๑.๒ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

จากสถานการณ์ภายนอกที่เป็นนโยบายแห่งรัฐ สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังกล่าวมาใน ข้อ ๑๑.๑ และ ๑๑.๒ การพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา และจิตวิทยาการแนะแนว จึงได้ออกแบบหลักสูตรและดำเนินไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพในการแข่งขัน มีความ พร้อมสำหรับการปฏิบัติงานในวิชาชีพ และมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนนำหลักธรรมและวิธีการสอนตาม แนวพุทธศาสนามาผสมผสานกับหลักการทางจิตวิทยาและการแนะแนว จะได้นำไปประยุกต์ในการจัดการเรียน การสอนวิชาพระพุทธศาสนาและการจัดกิจกรรมการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนจัดบริการแนะแนว ในโรงเรียนเพื่อให้บุคคลและชุมชนหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาทางจิตใจ รวมทั้งให้มีความสามารถในการ ปรับตัวและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ด้วยตนเอง การพัฒนาหลักสูตรนี้ จึงเป็นการเตรียมความพร้อมเชิงยุทธศาสตร์

(Strategic Readiness) ในการพัฒนาบุคลากรของประเทศให้มีสมรรถนะ (Competency) สอดรับกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และเป็นไปตามนโยบายและทิศทางของกรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

การพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว มีความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยด้านการผลิตบัณฑิต ที่ต้องการผลิตบัณฑิตครูที่มีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ สามารถดำเนินการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามปรัชญาของคณะครุศาสตร์ที่ว่า “ศึกษาดี มีคุณธรรม นำความรู้ สู่สังคม”

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

๑๓.๑ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

- หมวดศึกษาศาสตร์ทั่วไป
- หมวดวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา
- หมวดวิชาชีพครู

๑๓.๒ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

- หมวดวิชาชีพครู

๑๓.๓ การบริหารจัดการ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องประสานงานกับอาจารย์ผู้แทนจากคณะอื่นที่เกี่ยวข้องด้านเนื้อหาสาระ การจัดตารางเรียนและสอบ และความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ตลอดถึงความสอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

หมวดที่ ๒

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญา

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว มุ่งมั่นผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและสมรรถภาพ มีความรอบรู้ใฝ่รู้และตื่นรู้ทั้งหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและหลักจิตวิทยา มีทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ การคิดเชิงบวก ยึดมั่นอุดมการณ์ความเป็นครู มีการบูรณาการพุทธศาสตร์กับศาสตร์จิตวิทยา ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม มีสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี อุทิศตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ มีจรรยาบรรณวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดี

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและสมรรถภาพ มีความรอบรู้ในพุทธศาสตร์และศาสตร์จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครู

๑.๒.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการคิดเชิงบวก ยึดมั่นในอุดมการณ์ความเป็นครู อุทิศตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ

๑.๒.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีหลักคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนยึดถือ

๑.๒.๔ เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี อุทิศตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ มีจรรยาบรรณและเป็นแบบอย่างที่ดี

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วนภายในรอบปีการศึกษา (๕ ปี)

๒.๑ แผนพัฒนา	๒.๒ กลยุทธ์	๒.๓ หลักฐานตัวบ่งชี้
๒.๑.๑ ด้านหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความต้องการของสังคม สถาบันการศึกษาและคณะสงฆ์ โดยให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่ คณะกรรมการการอุดมศึกษาและ คุรุสภากำหนด	๑. เชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้าน พระพุทธศาสนาและจิตวิทยาเป็น กรรมการในการพัฒนาหลักสูตร ๒. จัดทำร่างหลักสูตรตามกรอบ ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ คุรุสภากำหนด ๓. ประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ จากคณะกรรมการประเมินคุณภาพ การศึกษา ๔. ติดตามคุณภาพบัณฑิต	๑. รายงานสรุปการประชุมวิพากษ์ หลักสูตรโดยกรรมการพัฒนา หลักสูตร ๒. หลักสูตรตามกรอบของ คณะกรรมการการอุดมศึกษาและ คุรุสภากำหนด ๓. รายงานการประเมินหลักสูตร ของคณะกรรมการประเมินคุณภาพ การศึกษา ๔. ผลการปรับปรุงหลักสูตรหลัง การประเมิน ๕. รายงานความพึงพอใจของผู้ใช้ บัณฑิตบัณฑิตปีละ ๑ ครั้ง

๒.๑ แผนพัฒนา	๒.๒ กลยุทธ์	๒.๓ หลักฐานตัวบ่งชี้
๒.๑.๒ ด้านนักศึกษา พัฒนาให้ นิสิต เป็น ผู้ มี ความสามารถทางด้านวิชาการและ วิชาชีพมีบุคลิกลักษณะเด่นเฉพาะ ตามปรัชญาการศึกษาของคณะครุ ศาสตร์ “ศึกษาคี มีคุณธรรม นำ ความรู้ สู่สังคม”	๑. จัดกระบวนการเรียนการสอนให้ ครบถ้วนตามหลักสูตร ๒. ปฐมนิเทศนิสิตใหม่ ๓. กิจกรรมเสริมหลักสูตรตามสาขา วิชาเอก (เอกคู่) ๔. จัดกิจกรรมความเป็นพลเมือง ๕. จัดทาสานาประชุมวิสาขบูชา โลกและงานมหาวิทยาลัย	๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของ นิสิต ๒. รายงาน/บันทึกการเข้าร่วม กิจกรรมของนิสิต ๓. บันทึกการปรึกษาของอาจารย์ ๔. ผลงาน รางวัล หรือ บทความ วิชาการของนิสิต/สรุปผลการจัด หรือเข้าร่วมกิจกรรม
๒.๑.๓ ด้านอาจารย์ พัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการ สอน การวิจัยและการบริการ วิชาการแก่สังคมจากประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญทางการสอน พระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการ แนะแนว	๑. สนับสนุนคณาจารย์เข้ารับอบรม และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ๒. สนับสนุนคณาจารย์พัฒนาความรู้ ผลิตผลงานทางวิชาการ และ เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ๓. ให้คณาจารย์ได้บริการวิชาการ แก่หน่วยงานทั้งภายในและนอก	๑. แผนพัฒนาบุคลากรสายผู้สอน ๒. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาความรู้หรือผลงานทาง วิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ๓. ปริมาณงานบริการวิชาการต่อ อาจารย์ในหลักสูตร
๒.๑.๔ ด้านทรัพยากร พัฒนาทรัพยากรที่ใช้ในการศึกษา อย่างเพียงพอกับความจำเป็นใน การจัดการเรียนการสอน	๑. ให้มีคณะกรรมการวางแผนจัดหา และติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียน การสอนของสาขาวิชา ๒. ให้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเสนอ รายชื่อหนังสือ ตำรา หรือ สื่อการ เรียนรู้ในสาขาวิชาต่อคณะกรรมการ เพื่อจัดหางบประมาณดำเนินการ ๓. ติดตามความต้องการและการใช้ ทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน ๔. จัดงบประมาณสนับสนุนให้ อาจารย์ผลิตเอกสารประกอบการ สอน ตำราและสื่อการสอน ๕. ให้ความสำคัญกับองค์กรที่ เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศแลกเปลี่ยนบุคลากร ทำ ดำเนินการวิจัย หรือ จัดกิจกรรม ร่วมกัน	๑. ข้อเสนอของคณะกรรมการ วางแผน และติดตามการใช้ ทรัพยากรในการเรียนการสอนของ สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา และจิตวิทยาการแนะแนว ๒. จำนวนทรัพยากรต่อจำนวน นักศึกษาอยู่ให้สอดคล้องกับเกณฑ์ ของ สกอ. ๓. จำนวนงบประมาณในการจัดหา ทรัพยากรของสาขาวิชา ๔. รายงานการติดตามการใช้ ทรัพยากรในการเรียนการสอนของ สาขาวิชา ๕. บันทึกร่วมมือกับ สถาบันการศึกษาหรือองค์กรที่ เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศ หรือ สรุปผลการ ดำเนินโครงการ/กิจกรรม

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบ

ระบบการศึกษาใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษา หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ (ตามเอกสารในภาคผนวก)

๑.๒. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

๑.๓. การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑. วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคต้น เดือนมิถุนายน – ตุลาคม

ภาคปลาย เดือนพฤศจิกายน – มีนาคม

๒.๒ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา

- เฉพาะแบบศึกษาเต็มเวลา

๒.๓ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๓.๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นพระภิกษุ/สามเณร

๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ

ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

๓) หรือ ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๒.๓.๒ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นคฤหัสถ์

๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ

ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

๓) หรือ ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๒.๔ ปัญหาของนิสิตแรกเข้า

นิสิตแรกเข้าศึกษาตามหลักสูตร มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ต่างกัน เนื่องจากระดับการศึกษาเทียบเท่าเพื่อสมัครเข้าศึกษามีมาตรฐานที่ต่างกัน ดังนี้

๒.๔.๑ วุฒิการศึกษาที่ใช้สมัครเรียน

๒.๔.๒ ความแตกต่างด้านสถานภาพและอายุ

๒.๔.๓ วิธีการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย

๒.๔.๔ ปัญหาการปรับตัวทางสังคม

๒.๔.๕ วิถีชีวิตประจำวัน

๒.๔.๖ ทักษะภาษาอังกฤษ บาลี คณิตศาสตร์ และการใช้สื่อเทคโนโลยี

๒.๔.๗ ความคาดหวังและเป้าหมายของการศึกษา

๒.๕ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิตในข้อ ๒.๔

๒.๕.๑ แยกกลุ่มนิสิตนักศึกษาออกตามวุฒิการศึกษาที่ใช้สมัครเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้เฉพาะกลุ่ม

๒.๕.๒ จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

๒.๕.๓ ประชาสัมพันธ์เทคนิคการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

๒.๕.๔ สร้างกลไกการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวทางสังคม

๒.๕.๕ จัดตั้งชมรมหรือหน่วยงานเพื่อให้นิสิตได้ให้ความช่วยเหลือกันและกัน

๒.๕.๖ จัดตารางสอนเสริมหรือจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ

๒.๕.๗ ทำการศึกษาถึงความคาดหวังหรือเป้าหมายของการศึกษาของนิสิตเพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการด้านวิชาการ

๒.๖ แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ ๕ ปี

จำนวนนิสิต	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา				
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ชั้นปีที่ ๑	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
ชั้นปีที่ ๒	-	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๓๐	๓๐	๓๐
ชั้นปีที่ ๔	-	-	-	๓๐	๓๐
ชั้นปีที่ ๕	-	-	-	-	๓๐
รวม	๓๐	๖๐	๙๐	๑๒๐	๑๕๐
คาดว่าจะจบการศึกษา	-	-	-	-	๓๐

๒.๗ งบประมาณตามแผน

๒.๗.๑. งบประมาณรายรับ (หน่วย : บาท)

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ค่าบำรุงการศึกษา	๕๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐
ค่าลงทะเบียน	๒๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	๓๗๕,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๑,๑๒๕,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๘๗๕,๐๐๐
รวมรายรับ	๔๕๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๑,๓๒๕,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๒,๒๕๐,๐๐๐

๒.๗.๒. งบประมาณรายจ่าย (หน่วย: บาท)

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ก. งบดำเนินการ					
๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๑๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
๒. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	๑๑๗,๕๐๐	๒๓๕,๐๐๐	๓๕๒,๕๐๐	๔๗๐,๐๐๐	๕๘๗,๕๐๐
๓. ทุนการศึกษา	๒๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐
๔. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย	๑๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
รวม (ก)	๔๔๒,๕๐๐	๘๘๕,๐๐๐	๑,๓๒๗,๕๐๐	๑,๗๗๐,๐๐๐	๒,๒๑๒,๕๐๐
ข. งบลงทุน					
ค่าครุภัณฑ์	๗,๕๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๒,๕๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๗,๕๐๐
รวม (ข)	๗,๕๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๒,๕๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๗,๕๐๐
รวม (ก) + (ข)	๔๕๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๑,๓๕๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๒,๒๕๐,๐๐๐
จำนวนนิสิต *	๓๐	๖๐	๙๐	๑๒๐	๑๕๐
ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐

๒.๘ ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน

๒.๙ การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

นิสิตที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อน เมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๔๗ ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ และประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๓.๑. หลักสูตร

๓.๑.๑. จำนวนหน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตร ๑๘๔ หน่วยกิต

๓.๑.๒. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

๓๐ หน่วยกิต

๑.๑ วิชาบังคับ

๑๘ หน่วยกิต

๑.๒ วิชาเลือก

๑๒ หน่วยกิต

๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า

๑๔๘ หน่วยกิต

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ไม่น้อยกว่า

๒๔ หน่วยกิต

๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า

๔๖ หน่วยกิต

๒.๒.๑ วิชาชีพครูบังคับ

๓๐ หน่วยกิต

๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

๑๖ หน่วยกิต

๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า

๗๘ หน่วยกิต

๒.๓.๑ วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา (เอกคู่) ไม่น้อยกว่า

๓๔ หน่วยกิต

๒.๓.๒ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว (เอกคู่) ไม่น้อยกว่า

๓๔ หน่วยกิต

๒.๓.๓ วิชาการสอนวิชาเอก ไม่น้อยกว่า

๖ หน่วยกิต

๒.๓.๔ วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า

๔ หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี

ไม่น้อยกว่า
รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า

๖ หน่วยกิต
๑๘๔ หน่วยกิต

๓.๑.๓ รายวิชาในหลักสูตร

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุงจากโครงสร้างตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๖ จาก ๔ กลุ่มวิชาคือ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ให้รวมเป็นวิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต ซึ่งนิสิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ต้องศึกษาให้ครบทุกรายวิชา และวิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต รวมเป็น ๓๐ หน่วยกิต

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต
ข. วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	(๒)* (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒ (๒-๐-๔)

ข. วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๐	ภาษาไทยเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๑	ภาษาไทยขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๘	ภาษาจีนเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๙	ภาษาจีนขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๐	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๑	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)

๐๐๐ ๑๓๕	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาฮินดีขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๒	มนุษย์กับอารยธรรม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๓	ชีวิตกับจิตวิทยา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๑	วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๔	สันติศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๕	ภาวะผู้นำ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๖	หลักธรรมาภิบาล	๒ (๒-๐-๔)

๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๔๘ หน่วยกิต

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

นิสิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ต้องศึกษาวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มวิชาบาลีและพระพุทธศาสนา ๘ หน่วยกิต กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาบาลีและพระพุทธศาสนา ๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒(๒-๐-๔)

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)

ค. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	(๒) (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑(๑-๒-๔)

๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต

๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต

๒๐๐ ๑๐๑	ความเป็นครูวิชาชีพ	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๑๐๒	ภาษาและวัฒนธรรม	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๑๐๓	ปรัชญาและจริยธรรมทางการศึกษา	๓(๓-๐-๖)
๒๐๐ ๑๐๔	จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์	๒(๑-๒-๓)
๒๐๐ ๒๐๕	จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	๒(๑-๒-๓)
๒๐๐ ๒๐๖	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๒๐๗	การพัฒนาหลักสูตร	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๒๐๘	การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๐๙	การวัดและประเมินการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๑๐	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๑๑	การประกันคุณภาพการศึกษา	๒(๑-๒-๓)

๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต

๒๐๐ ๔๑๒	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑	๒(๐-๔-๒)
๒๐๐ ๔๑๓	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒	๒(๐-๔-๒)
๒๐๐ ๕๑๔	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๑	๖(๐-๑๘-๐)
๒๐๐ ๕๑๕	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒	๖(๐-๑๘-๐)

๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า ๗๘ หน่วยกิต

๒.๓.๑ วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา (เอกคู่) ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต

๒๐๙ ๒๐๑	ความเป็นพลเมืองวิถีพุทธ	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๙ ๒๐๒	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธ	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๙ ๒๐๓	การพัฒนาสื่อการสอนพระพุทธศาสนา	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๙ ๓๐๔	การสอนพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๙ ๓๐๕	การสอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๙ ๓๐๖	พุทธศิลป์กับการสอนพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๙ ๓๐๗	การสอนพระพุทธศาสนาระดับประถมศึกษา	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๙ ๔๐๘	การสอนธรรมศึกษา	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๙ ๔๐๙	การบูรณาการการสอนพระพุทธศาสนา	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๙ ๔๑๐	พุทธสันติวิธี	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๙ ๔๑๑	การสอนศาสนพิธี	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๙ ๔๑๒	ภาษาอังกฤษสำหรับการสอนพระพุทธศาสนา	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๙ ๔๑๓	สัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา	๒ (๑-๒-๓)

๒.๓.๒ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว (เอกคู่) ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต

๒๐๘ ๒๐๑	จิตวิทยาการแนะแนว	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๒๐๒	บริการแนะแนวในโรงเรียน	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๒๐๓	จิตวิทยาเด็ก	๒ (๒-๐-๔)

๒๐๘ ๒๐๔	สุขภาพจิตและการปรับตัว	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๘ ๓๐๕	จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๓๐๖	การพัฒนาทักษะชีวิต	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๓๐๗	การแนะแนวเชิงพุทธ	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๓๐๘	การประเมินทางจิตวิทยาการแนะแนว	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๔๐๙	การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับครู	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๔๑๐	จิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวก	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๘ ๔๑๑	บริการแนะแนวเชิงพุทธสำหรับผู้สูงอายุ	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๘ ๔๑๒	การวิจัยทางจิตวิทยาการแนะแนว	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๔๑๓	การสัมมนาทางจิตวิทยาการแนะแนว	๒ (๑-๒-๓)

๒.๓.๓ วิชาการสอนวิชาเอก (บังคับเลือก) ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๑) กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓ หน่วยกิต

๒๐๙ ๔๒๐	การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	๓ (๒-๒-๕)
---------	-------------------------------	-----------

๒) กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน ๓ หน่วยกิต

๒๐๘ ๔๑๙	การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน	๓ (๒-๒-๕)
---------	---------------------------------------	-----------

๒.๓.๔ วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต

๑) กลุ่มวิชาเลือกวิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา จำนวน ๒ หน่วยกิต

๒๐๙ ๔๑๔	กิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๙ ๔๑๕	การสอนชาดกศึกษา	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๙ ๔๑๖	การจัดการความรู้ทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๙ ๔๑๗	การสอนแบบโยนิโสมนสิการ	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๙ ๔๑๘	การสอนพระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๙ ๔๑๙	ศึกษาอิสระทางการสอนพระพุทธศาสนา	๒ (๐-๔-๒)

๒) กลุ่มวิชาเลือกวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน ๒ หน่วยกิต

๒๐๘ ๔๑๔	จิตวิทยาวัยรุ่น	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๘ ๔๑๕	การจัดวางตัวบุคคล	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๘ ๔๑๖	การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๔๑๗	เทคโนโลยีสารสนเทศทางการแนะแนว	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๘ ๔๑๘	จิตวิทยาผู้สูงอายุ	๒ (๒-๐-๔)

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

นิสิตสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว ต้องเลือกศึกษารายวิชาเอก หรือ วิชาการสอนวิชาเอก หรือวิชาวิชาเอกเลือก หรือรายวิชาอื่นๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๓.๑.๔ แสดงแผนการศึกษา

ปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๘ หน่วยกิต		
๑.๑ วิชาบังคับ ๖ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	(๒) (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๑.๒ วิชาเลือก ๒ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๒ หน่วยกิต		
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๖ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา**	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา**	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒ (๒-๐-๔)
๒.๒ วิชาชีพครู ๖ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๑๐๑	ความเป็นครูวิชาชีพ	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๑๐๓	ปรัชญาและจริยธรรมทางการศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
รวมหน่วยกิตที่นับ		๒๐

() ไม่นับหน่วยกิต **รายวิชาข้อสอบกลาง

ปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๘ หน่วยกิต		
๑.๑ วิชาบังคับ ๔ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๑.๒ วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒ (๒-๐-๔)
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๒ หน่วยกิต		
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๗ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๔๙	พระสูตรต้นตปิฎก**	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก**	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๒.๒ วิชาชีพครู ๕ หน่วยกิต		
๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๕ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๑๐๒	ภาษาและวัฒนธรรม	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๑๐๔	จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์	๒ (๑-๒-๓)
รวมหน่วยกิตที่นับ		๒๒

() ไม่นับหน่วยกิต **รายวิชาข้อสอบกลาง

ปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๘ หน่วยกิต		
๑.๑ วิชาบังคับ ๔ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒ (๒-๐-๔)
๑.๒ วิชาเลือก ๔ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒ (๒-๐-๔)
๒. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๘ หน่วยกิต		
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๖ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมาศปฏิบัติ ๓	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์**	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมาศภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๒.๒ วิชาชีพครู ๕ หน่วยกิต		
๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๕ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๒๐๕	จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๐ ๒๐๗	การพัฒนาหลักสูตร	๓ (๒-๒-๕)
๒.๒.๒ วิชาเอก ๓ หน่วยกิต		
๑) วิชาบังคับ ๓ หน่วยกิต		
๒๐๙ ๒๐๑	ความเป็นพลเมืองวิถีพุทธ	๓ (๓-๐-๖)
	รวมหน่วยกิตที่นับ	๒๒

**รายวิชาข้อสอบกลาง

ปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๔ หน่วยกิต		
๑.๑ วิชาบังคับ ๔ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒ (๒-๐-๔)
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๘ หน่วยกิต		
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก**	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมาศปฏิบัติ ๔	๑ (๑-๒-๔)
๒.๒ วิชาชีพครู ๖ หน่วยกิต		
๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๖ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๒๐๖	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๐๘	การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการในชั้นเรียน	๓ (๒-๒-๕)
๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๙ หน่วยกิต		
๒.๓.๑ วิชาเอก ๙ หน่วยกิต		
๑) วิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต		
	๑) วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา ๓ หน่วยกิต	
๒๐๙ ๒๐๒	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธ	๓ (๒-๒-๕)
	๒) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ๖ หน่วยกิต	
๒๐๘ ๒๐๑	จิตวิทยาการแนะแนว	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๒๐๒	บริการแนะแนวในโรงเรียน	๓ (๒-๒-๕)
	รวมหน่วยกิตที่นับ	๒๒

****รายวิชาข้อสอบกลาง**

ปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน - หน่วยกิต		
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๒๒ หน่วยกิต		
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา --- หน่วยกิต		
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)(๑-๒-๔)
๒.๒ วิชาชีพครู ๕ หน่วยกิต		
๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๕ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๓๐๙	การวัดและการประเมินการเรียนรู้	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๑๑	การประกันคุณภาพการศึกษา	๒ (๑-๒-๓)
๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๑๗ หน่วยกิต		
๒.๓.๑ วิชาเอก ๕ หน่วยกิต		
๑) วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา ๙ หน่วยกิต		
๒๐๙ ๒๐๓	การพัฒนาสื่อการสอนพระพุทธศาสนา	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๙ ๓๐๔	การสอนพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๙ ๓๐๕	การสอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา	๓ (๒-๒-๕)
๑) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ๔ หน่วยกิต		
๒๐๘ ๒๐๓	จิตวิทยาเด็ก	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๘ ๒๐๔	สุขภาพจิตและการปรับตัว	๒ (๒-๐-๔)
๒.๓.๒ วิชาการสอนวิชาเอก ----- หน่วยกิต		
๒.๓.๓ วิชาเลือกวิชาเอก ๔ หน่วยกิต		
๑) วิชาเลือกการสอนพระพุทธศาสนา ๒ หน่วยกิต		
๒๐๙ ๔๑๕	การสอนชาดกศึกษา	๒ (๑-๒-๓)
๒) วิชาเลือกจิตวิทยาการแนะแนว ๒ หน่วยกิต		
๒๐๘ ๔๑๕	การจัดวางตัวบุคคล	๒ (๒-๐-๔)
รวมหน่วยกิตที่นับ		๒๒

() ไม่นับหน่วยกิต

ปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน --- หน่วยกิต		
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๒๑ หน่วยกิต		
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๑ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑ (๑-๒-๔)
๒.๒ วิชาชีพครู ๓ หน่วยกิต		
๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๓๑๐	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	๓ (๒-๒-๕)
๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๑๔ หน่วยกิต		
๒.๓.๑ วิชาเอก ๑๔ หน่วยกิต		
๑) วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา ๘ หน่วยกิต		
๒๐๙ ๓๐๖	พุทธศิลป์กับการสอนพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๙ ๓๐๗	การสอนพระพุทธศาสนาในระดับประถมศึกษา	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๙ ๔๑๒	ภาษาอังกฤษสำหรับการสอนพระพุทธศาสนา	๒ (๑-๒-๓)
๒) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ๖ หน่วยกิต		
๒๐๘ ๓๐๕	จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๔๐๙	การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับครู	๓ (๒-๒-๕)
๒.๓.๒ วิชาการสอนวิชาเอก ๓ หน่วยกิต		

๒๐๙ ๔๒๐	การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	๓ (๒-๒-๕)
๒.๓.๓ วิชาเลือกวิชาเอก --- หน่วยกิต		
	รวมหน่วยกิตที่นับ	๒๑
ปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน --- หน่วยกิต		
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๒๒ หน่วยกิต		
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา --- หน่วยกิต		
๒.๒ วิชาชีพครู ๒ หน่วยกิต		
๒.๒.๑ วิชาบังคับ --- หน่วยกิต		
๒.๒.๒ วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๒ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๔๑๒	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑	๒ (๐-๔-๒)
๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๑๗ หน่วยกิต		
๒.๓.๑ วิชาเอก ๑๗ หน่วยกิต		
	๑) วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา ๖ หน่วยกิต	
๒๐๙ ๔๑๐	พุทธสันติวิธี	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๙ ๔๑๑	การสอนศาสนพิธี	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๙ ๔๐๘	การสอนธรรมศึกษา	๒ (๑-๒-๓)
	๒) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ๑๑ หน่วยกิต	
๒๐๘ ๓๐๖	การพัฒนาทักษะชีวิต	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๓๐๗	การแนะแนวเชิงพุทธ	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๓๐๘	การประเมินทางจิตวิทยาการแนะแนว	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๔๑๑	บริการแนะแนวเชิงพุทธสำหรับผู้สูงอายุ	๒ (๑-๒-๓)
๒.๓.๒ วิชาการสอนวิชาเอก ๓ หน่วยกิต		
๒๐๘ ๔๑๙	การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน	๓ (๒-๒-๕)
๒.๓.๓ วิชาเลือกวิชาเอก --- หน่วยกิต		
	รวมหน่วยกิตที่นับ	๒๒

ปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน --- หน่วยกิต		
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๒๐ หน่วยกิต		
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๑ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑ (๑-๒-๔)
๒.๒ วิชาชีพครู ๒ หน่วยกิต		
๒.๒.๑ วิชาบังคับ --- หน่วยกิต		
๒.๒.๒ วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๒ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๔๑๓	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒	๒ (๐-๔-๒)
๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๑๒ หน่วยกิต		
๒.๓.๑ วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต		
	๑) วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา ๕ หน่วยกิต	
๒๐๙ ๔๐๙	การบูรณาการการสอนพระพุทธศาสนา	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๙ ๔๑๓	สัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา	๒ (๑-๒-๓)
	๒) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ๗ หน่วยกิต	
๒๐๘ ๔๑๒	การวิจัยทางจิตวิทยาการแนะแนว	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๘ ๔๑๐	จิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวก	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๘ ๔๑๓	การสัมมนาทางจิตวิทยาการแนะแนว	๒ (๑-๒-๓)
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต		
	๑) วิชาเลือกการสอนพระพุทธศาสนา ๓ หน่วยกิต	

xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓ (๓-๐-๖)
	๒) วิชาเลือกจิตวิทยาการแนะแนว ๓ หน่วยกิต	
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓ (๓-๐-๖)
	รวมหน่วยกิตที่นับ	๒๑
ปีที่ ๕ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๒.๒ วิชาชีพครู ๖ หน่วยกิต ๒.๒.๑ วิชาบังคับ --- หน่วยกิต ๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๖ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๕๑๔	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๑	๖ (๐-๑๘-๐)
	รวมหน่วยกิตที่นับ	๖

ปีที่ ๕ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๒.๒ วิชาชีพครู ๖ หน่วยกิต ๒.๒.๑ วิชาบังคับ --- หน่วยกิต ๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๖ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๕๑๕	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒	๖ (๐-๑๘-๐)
	รวมหน่วยกิตที่นับ	๖

๓.๑.๕. คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิชาพระพุทธศาสนา และจิตวิทยาการแนะแนว (ตามเอกสารในภาคผนวก ก)

๓.๒. ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิของอาจารย์

๓.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อสกุล	คุณวุฒิ สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
			สถาบัน	ปี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (การสอน พระพุทธศาสนา)	พระราชสุตธารณ์ (ประศักดิ์ อคฺคปญฺโญ) ชั่งแสง ๓-๖๐๐๖-๐๐๑๙๙-๔๖-๐	Ph.D. (Buddhist Studies) พร.ม. (พระพุทธศาสนา) พร.บ. (ศาสนา)	Magadh University, India	๒๕๔๖
			มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๑
			มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๗
รองศาสตราจารย์ (การสอน พระพุทธศาสนา)	พระมหาสมบุรณ์ สุธมโม (ทองแก้ว) ๓-๖๐๑๑-๐๑๗๓๙-๙๑-๔	Ph.D. (Buddhist Studies) พร.ม. (พระพุทธศาสนา) พร.บ. (การสอนภาษาไทย)	Magadh University, India	๒๕๕๔
			มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๒
			มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๒
รองศาสตราจารย์ (บริหารการศึกษา)	พระมหาสหัส ฐิตสาโร (คำคุ้ม) ๓-๘๐๑๕-๐๐๑๕๗-๗๐-๕	ปร.ด. (บริหารการศึกษา) M.A. (Buddhist Studies) พร.บ. (บริหารการศึกษา)	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๕๘
			Delhi University, India	๒๕๓๕
			มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๑
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (จิตวิทยาการให้ คำปรึกษา)	พระครูปลัดมารุต วรมงคล (กุลเพชร) ๓-๑๐๒๑-๐๐๔๒๘-๓๐-๐	Ph.D. (Psychology) M.Ed. (Guidance) พร.บ. (การสอนสังคมศึกษา)	Magadh University, India	๒๕๕๕
			Poona University, India	๒๕๓๐
			มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๒๔
อาจารย์	พระมหาอดิเรก ฐิตวุฒิ (สีตวรานกุล) ๓-๓๓๐๗-๐๐๐๔๘-๕๑-๒	ปร.ด. (จิตวิทยา) ศศ.ม. (จิตวิทยาชุมชน) พร.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	๒๕๖๐
			มหาวิทยาลัยศิลปากร	๒๕๕๒
			มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๘
อาจารย์	พระมหาชุมพร นิตสาโร (วรรณภาพ) ๓-๔๔๐๖-๐๐๗๑๗-๗๓-๐	ศศ.ม. (จิตวิทยาชุมชน) พร.บ. (จิตวิทยาการให้ คำปรึกษาและการแนะแนว)	มหาวิทยาลัยศิลปากร	๒๕๕๕
			มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๑

๓.๒.๒ อาจารย์พิเศษ

คณะครุศาสตร์ จะนิมนต์และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการสอน พระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนและเชิญผู้เชี่ยวชาญในสถานศึกษาเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา)

๔.๑ ผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ความคาดหวังในผลการเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนามของนิสิต มีดังนี้

๔.๑.๑ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ ปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๔.๑.๒ สามารถจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน จัดบริการแนะแนวในสถานศึกษา และบูรณาการความรู้ด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอนได้

๔.๑.๓ มีคุณลักษณะของครูและนักจิตวิทยาแนะแนวที่ดี เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ใจกว้าง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความไวในการรับรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้ดี คิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ เสียสละ สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการให้การปรึกษาและแนะแนว

๔.๑.๔ มีทักษะในการสอนพระพุทธศาสนา ทักษะในการคิดแก้ปัญหาและการคิดสร้างสรรค์ ทักษะในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทักษะในการสื่อสาร ทักษะในการแสวงหาความรู้ในวิชาชีพ และการพัฒนาตนเอง

๔.๑.๕ รอบรู้ในศาสตร์ด้านการสอนพระพุทธศาสนา สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นผู้ผู้นำในวิชาชีพครู และเป็นผู้ให้การปรึกษาและแนะแนวที่ดี

๔.๒ การประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

เป็นการประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งองค์ประกอบของการประเมินเป็นไปตามมาตรฐานการฝึกปฏิบัติการสอนเต็มรูปแบบที่คุรุสภาและหลักสูตรกำหนด ๑๐ ประการ ดังนี้

๑. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

๒. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓. การจัดกระบวนการเรียนรู้

๔. การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้

๕. การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้

๖. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๗. การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

๘. การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๙. การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้

๑๐. การสัมมนาทางการศึกษา

มาตรฐานดังกล่าว นิสิตต้องนำเสนอรายงานเพื่อประกอบการพัฒนาผลการเรียนการสอนทุกภาคการศึกษา นอกจากนี้ การประเมินการปฏิบัติการสอนของนิสิตนั้นจะยึดองค์ประกอบหลักของการประเมิน คือ

๑) ความรู้ความสามารถ

- ๒) การปฏิบัติตน
- ๓) การเตรียมการสอน
- ๔) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- ๕) การปฏิบัติงานพิเศษ
- ๖) การวิจัยในชั้นเรียน

๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกการสอน พระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว มุ่งเน้นในรายวิชาเฉพาะสาขา มีรายวิชาการศึกษาอิสระทางการสอน พระพุทธศาสนาและการวิจัยทางจิตวิทยาการแนะแนวเป็นต้น และทำการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับวิชาชีพครู ในชั้นปี ที่ ๕ ซึ่งเป็นปีปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเต็มรูปแบบภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์นิเทศก์

๕.๑ คำอธิบายโดยย่อ

โครงการเกี่ยวกับการศึกษาอิสระที่นิสิตสนใจ และสามารถอธิบายแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาประยุกต์ใช้ในการทำเขียนบทความทางวิชาการ โครงการ หรืองานวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำโครงการ มีขอบเขตโครงการหรือการวิจัยที่สามารถทำเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีอาจารย์ประจำวิชาเป็นที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษา ส่วนการวิจัยในชั้นเรียนนั้นนิสิตควรต้องกำหนดปัญหาการวิจัยตามสภาพจริงของนักเรียนที่ตนปฏิบัติการสอนในฐานะครูตามสถานศึกษา

๕.๒. มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวิจัย สามารถทำวิจัยทางการศึกษาและวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

๕.๓ ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒ ของชั้นปีที่ ๔ และ
ภาคการศึกษาที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒ ของชั้นปีที่ ๕

๕.๔ จำนวนหน่วยกิต

จำนวน ๑๖ หน่วยกิต

๕.๕ การเตรียมการ

มีการกำหนดชั่วโมงการให้คำปรึกษา จัดทำบันทึกการปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะ ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำโครงการหรืองานวิจัยโดยติดตามพัฒนาการของการทำงานของนิสิต

๕.๖ กระบวนการประเมินผล

๕.๖.๑ ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดหัวข้อและเกณฑ์การประเมินผลทวนสอบมาตรฐานโดยกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานการประเมินผลรายวิชา และประเมินผลจากพัฒนาการความก้าวหน้าในการทำโครงการหรืองานวิจัย จาก “สมุดบันทึกพัฒนาการ การจัดทำโครงการหรืองานวิจัย”

๕.๖.๒ ประเมินผลการเรียนรู้ตามแบบการประเมินที่หลักสูตรกำหนด

๕.๖.๓ ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแบบที่กำหนด

๕.๖.๔ ผู้เรียนนำเสนอผลการศึกษารับการประเมินโดยผู้สอนประจำรายวิชาทุกคนซึ่งเข้าร่วมฟังการนำเสนอผลการศึกษา โดยเน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนิสิตด้วยกัน โดยมีการให้ข้อเสนอแนะผลงานจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๕.๖.๕ นำคะแนนทุกส่วนเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ประจำวิชาทุกคน ผ่านคณะกรรมการหลักสูตรและคณะกรรมการประจำคณะ

หมวดที่ ๔

ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ถ่อมตนเป็นแบบอย่างที่ดีและทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เข้าใจ เห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่น ตามความเป็นจริง	การสอดแทรกในวิชาเรียนที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น การรักษาความลับของผู้มารับคำปรึกษา การไม่ลอกเลียนแบบผลงานทางวิชาการของผู้อื่น เป็นต้น
๒. มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะทางจิตวิทยาการแนะแนวสามารถนำทฤษฎีทางจิตวิทยาการแนะแนวไปประยุกต์ใช้ในภาคปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งติดตามพัฒนาการในศาสตร์จิตวิทยาให้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงขึ้นไป	ดำเนินการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนเองให้เต็มที่ ให้เกิดทักษะในการเชื่อมโยงระหว่างภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีปฏิบัติการ มีใบงาน ใบความรู้ โครงงาน หัวข้อการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรณีศึกษาให้นิสิตสามารถประยุกต์องค์ความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริง
๓. มีความสามารถในการนำความรู้ทางจิตวิทยาการแนะแนวไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง ผู้อื่นและสังคมอย่างเหมาะสม โดยมีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาและข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและกลุ่ม โดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้	รายวิชาเลือกที่เปิดสอนต้องต่อยอดความรู้พื้นฐานในภาคบังคับ และปรับตามความต่อเนื่องของเนื้อหาสาระโดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาทั้งในภาคทฤษฎีและการนำไปสู่การปฏิบัติโดยการฝึกปฏิบัติจริงในสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. มาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

๒.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไปและวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวมในการเรียนการสอน
- (๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน
- (๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา

- (๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน
- กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม**
- (๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
- (๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอและการตอบคำถาม
- (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต
- (๔) นิสิตประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา
- (๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- (๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก
- (๕) รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา
- (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา
- (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ
- (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ
- (๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) ทดสอบย่อย
- (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย
- (๔) นำเสนอผลงาน

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน
- (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ
- (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา
- (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ
- (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ
- (๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) ทดสอบย่อย
- (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

(๔) นำเสนอผลงาน

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) สามารถทำงานเป็นทีม

(๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

(๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๔) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) มอบหมายงานกลุ่ม

(๒) สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม

(๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

(๔) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับ

เพื่อน

(๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย

(๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้

(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ

(๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ

(๓) นำเสนองานโดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ทดสอบย่อย

(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

(๔) นำเสนอผลงาน

๒.๒ หมวดวิชาเฉพาะด้าน วิชาชีพครู และวิชาเอก

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีคุณธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความเข้าใจผู้อื่น เข้าใจโลกมีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดี

(๒) สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูเชิงสัมพันธ์โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน
- (๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน
- (๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อน สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน
- (๒) ประเมินจากผลงาน และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
- (๓) ประเมินคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) มีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอน อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นระบบ

(๒) มีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง

(๓) มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้ง ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยและการวิจัยในการต่อยอดความรู้

(๔) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งการบรรยาย อภิปราย สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นคว้า วิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ ทำกรณีศึกษา ศึกษาดูงาน เรียนรู้ชุมชน สถานที่จริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ หลักการ ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อม ที่เป็นจริง ทั้งนี้ เป็นไปตามลักษณะของแต่ละรายวิชา

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการปฏิบัติของผู้เรียนด้านต่างๆ คือ

- (๑) การทดสอบย่อย
- (๒) การสอบกลางภาค และปลายภาคเรียน
- (๓) ประเมินจากรายงาน หรืองานที่มอบหมาย
- (๔) ประเมินจากการนำเสนอผลงาน

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลสารสนเทศและแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน การวินิจฉัย แก้ปัญหา และทำการวิจัยเพื่อพัฒนางาน และพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

(๒) สามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออกและนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ

(๓) มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ และการพัฒนาศาสตร์ทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ รวมทั้งการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) เรียนรู้กรณีศึกษาและร่วมกันอภิปรายกลุ่ม

(๒) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

(๓) มีการศึกษาค้นคว้าในรูปรายงาน โครงงาน และนำเสนอ

(๔) ศึกษาดูงาน เรียนรู้จากสภาพจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินจากผลงานและการปฏิบัติของผู้เรียน ที่เกิดจากการใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนออย่างเป็นระบบ เช่น รายงานกรณีศึกษา การปฏิบัติงาน และผลงานของผู้เรียนทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม พฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน การวัดประเมินผล จากข้อสอบที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตอบโดยการคิดวิเคราะห์ ด้วยการนำความรู้ทางหลักการ ทฤษฎีไปปรับประยุกต์ เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมมีเหตุผล

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และทางสังคม

(๒) มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

(๓) มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบ และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

(๒) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน กับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน

(๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การจัดการอารมณ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียน ระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน

(๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูดและภาษาเขียน อันมีผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

(๒) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

(๓) มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และบุคคลอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย

(๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ

(๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และการสื่อสารข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ประเมินจากความสามารถในการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือคณิตศาสตร์

(๒) ประเมินจากความสามารถในการสื่อสาร การอธิบาย การอภิปรายกรณีศึกษาต่างๆ

(๓) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย

๖) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

(๑) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์

(๒) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม

(๓) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ

กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้

อาจารย์ผู้สอนควรใช้แนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยยึดกระบวนการดังนี้

๑) การเรียนรู้โดยใช้หลักไตรสิกขา (Trisikkha Learning)

๒) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning)

- ๓) การเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์ตรงหรือโครงการ (Project-based Learning)
- ๔) การเรียนรู้จากตัวแบบ (Role Model)
- ๕) การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning)
- ๖) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Action-based Learning)
- ๗) การเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning)

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

การวัดผลประเมินผลต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย และประเมินผลให้ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริง เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์การตรวจผลงาน / โครงการ / ชิ้นงาน / แฟ้มสะสมงาน และบันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)

๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

๓.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา

๒) ด้านความรู้

- (๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา
- (๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- (๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก
- (๕) รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน
- (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) สามารถทำงานเป็นทีม
- (๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (๔) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้
- (๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

๓.๒ หมวดวิชาเฉพาะด้าน วิชาชีพครู และวิชาเอก

๓.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

๑) แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีคุณธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความเข้าใจผู้อื่น เข้าใจโลกมีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดี

๒) สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูเชิงสัมพันธ์โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

๓.๒.๒ ความรู้

๑) มีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอน อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นระบบ

๒) มีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง

๓) มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้ง ตระหนักถึงสำคัญของงานวิจัยและการวิจัยในการต่อยอดความรู้

๔) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

๑) สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลสารสนเทศและแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน การวินิจฉัย แก้ปัญหา และทำการวิจัยเพื่อพัฒนางาน และพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

๒) สามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออกและนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ

๓) มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ และการพัฒนาศาสตร์ทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ รวมทั้งการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม

๓.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และทางสังคม

๒) มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

๓) มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๓.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูดและภาษาเขียน อันมีผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

๒) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๓) มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอ ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน

๓.๒.๖ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

๑) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์

๒) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม

๓) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต																					
๑.๑ วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต																					
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม Man and Society	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป General Law	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา Technique of Higher Learning	●	●	○	○	○	○	○	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น Introduction to Philosophy	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป Religions	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร Language and Communication	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Linguistics	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	●	○	○
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น Basic Mathematics	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	●	●	○	○	○	○	●	●
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Logic	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย Basic Statistics and Research	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	●	●	○	○	○	○	●	●
๑.๒ วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต																					
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย Politics and Thai Government	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน Economics in Daily Life	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	○	●	○
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม Man and Environment	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน Current World Affairs	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น Basic English	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง Advanced English	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น Basic Sanskrit	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง Advanced Sanskrit	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๒๐	ภาษาไทยเบื้องต้น Basic Thai	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทาง ปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				๕. ทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๐๐๐ ๑๒๑	ภาษาไทยชั้นสูง Advanced Thai	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๒๘	ภาษาจีนเบื้องต้น Basic Chinese	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๒๙	ภาษาจีนชั้นสูง Advanced Chinese	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๓๐	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น Basic Japanese	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๓๑	ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง Advanced Japanese	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๓๕	ภาษาฮินดีเบื้องต้น Basic Hindi	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาฮินดีชั้นสูง Advanced Hindi	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย Thai Culture	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	●
๐๐๐ ๒๑๒	มนุษย์กับอารยธรรม Man and Civilization	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	●
๐๐๐ ๒๑๓	ชีวิตกับจิตวิทยา Life and Psychology	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○
๐๐๐ ๒๔๑	วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา Physical Science and Technology	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ Introduction to Computer and Information Technology	○	○	●	○	○	●	○	●	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๒๖๔	สันติศึกษา Peace Education	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	○	○
๐๐๐ ๒๖๕	ภาวะผู้นำ Leadership	○	●	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	○
๐๐๐ ๒๖๖	หลักธรรมาภิบาล Good Governance	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาของวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า ๑๔๘ หน่วยกิต																					
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต																					
ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา ๘ หน่วยกิต																					
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา Tipitaka Studies	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก Vinaya Pitaka	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก Suttanta Pitaka	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	●	○	○
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก Abhidhamma Pitaka	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	○	○
ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต																					
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา History of Buddhism	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	●	○	●	○	●	○	○	○	●
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา Buddhist Festival and Traditions	●	●	○	○	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	○	●	●	●	○	●
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย Thai Sangha Administration	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●	●	○	●	○	○
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ Dhamma in English	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ Research and Literary Works on Buddhism	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	●	○	○
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา Dhamma Communications	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	●	○	●
ค. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต																					
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ Buddhist Meditation I	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	○	○
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ Buddhist Meditation II	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	○	○
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ Buddhist Meditation III	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	○	○
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ Buddhist Meditation IV	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	○	○
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ Buddhist Meditation V	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	○	○
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ Buddhist Meditation VI	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	○	○
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ Buddhist Meditation VII	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	○	○

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้าน วิชาชีพครู

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	คุณธรรม		ความรู้				ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์			ทักษะการวิเคราะห์			ทักษะการจัดการเรียนรู้			หมายเหตุ
	๑	๒	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน																			
๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต																			
๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต																			
๒๐๐ ๑๐๑ ความเป็นครูวิชาชีพ	●	○	●	○			○		●	●	○		○	○		○	●	●	
๒๐๐ ๑๐๒ ภาษาและวัฒนธรรม	○			●		○										○	●		
๒๐๐ ๑๐๓ ปรัชญาและจริยธรรมทางการศึกษา	●	○	○	●				●	○						○		○	●	
๒๐๐ ๑๐๔ จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์	○	●	○	●				●	○						○		○	●	
๒๐๐ ๒๐๕ จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	○	●	○	●				●	○						○		○	●	
๒๐๐ ๒๐๖ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา				●		○	○		●					●	○		○	●	
๒๐๐ ๒๐๗ การพัฒนาหลักสูตร	○		●			○	●		○					○	○	●	○		
๒๐๐ ๒๐๘ การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	○		●			○	●							○	○	●	○		
๒๐๐ ๓๐๙ การวัดและประเมินการเรียนรู้	○	●			○	●		○					●				○	●	
๒๐๐ ๓๑๐ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	○	●			●	○							●	○			○	●	
๒๐๐ ๓๑๑ การประกันคุณภาพการศึกษา	○			●		○	●				○		○	●					
๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต																			
๒๐๐ ๔๑๒ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑	●	○	●			○	○			○	○	●			○		○	●	
๒๐๐ ๔๑๓ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒	●	○	●			○	○			○	○	●			○		○	●	
๒๐๐ ๕๑๔ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๑	●	○	●			○	○			○	○	●			○		○	●	
๒๐๐ ๕๑๕ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒	●	○	●			○	○			○	○	●			○		○	●	

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้าน วิชาเอก

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	คุณธรรม		ความรู้				ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์			ทักษะการวิเคราะห์			ทักษะการจัดการเรียนรู้			หมายเหตุ
	๑	๒	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน																			
๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า ๗๘ หน่วยกิต																			
๒.๓.๑ วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา ไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต																			
๑) วิชาบังคับ ๓๔ หน่วยกิต																			
๒๐๙ ๒๐๑ ความเป็นพลเมืองวิถีพุทธ	●	●	○	●				●	○	○	●			○		○	●		
๒๐๙ ๒๐๒ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธ	●	●	○	●				●	○					○		○	●		
๒๐๙ ๒๐๓ การพัฒนาสื่อการสอนพระพุทธศาสนา	○		●			○	●		○				○	○	●	○			
๒๐๙ ๓๐๔ การสอนพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์	○		●			○	●		○				○	○	●	○			
๒๐๙ ๓๐๕ การสอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา	○		●			○	●		○				○	○	●	○			
๒๐๙ ๓๐๖ พุทธศิลป์กับการสอนพระพุทธศาสนา	●	●	○	●				●	○					○		○	●		
๒๐๙ ๓๐๗ การสอนพระพุทธศาสนาระดับประถมศึกษา	○		●			○	●		○				○	○	●	○			
๒๐๙ ๔๐๘ การสอนธรรมศึกษา	○	●	○	●				●	○					○		○	●		
๒๐๙ ๔๐๙ การบูรณาการการสอนพระพุทธศาสนา	○		●			○	●		○				○	○	●	○			
๒๐๙ ๔๑๐ พุทธสันติวิธี	●	●	○	●				●	○	○	●			○		○			
๒๐๙ ๔๑๑ การสอนศาสนพิธี	○	●	○	●				●	○					○		○	●		
๒๐๙ ๔๑๒ ภาษาอังกฤษสำหรับการสอนพระพุทธศาสนา	○	●	○	●				●	○					○		○	●		
๒๐๙ ๔๑๓ สัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา	○	●	○	●				●	○					○		○	●		
๒) วิชาการสอนวิชาเอก (บังคับเลือก) ๓ หน่วยกิต																			
๒.๑) กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา ๓ หน่วยกิต																			
๒๐๙ ๔๒๐ การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	○		●			○	●		○				○	○	●	○			
๒.๓.๔ วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า ๒ หน่วยกิต																			
๑) กลุ่มวิชาเอกเลือกวิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา ๒ หน่วยกิต																			
๒๐๙ ๔๑๔ กิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	○	●	○	●				●	○	○	●			○		○	●		
๒๐๙ ๔๑๕ การสอนชาดกศึกษา	○	●	○	●				●	○					○		○	●		
๒๐๙ ๔๑๖ การจัดการความรู้ทางพระพุทธศาสนา	●	○	○		●			●	○					○		○			

รายวิชา	คุณธรรม		ความรู้				ทักษะทาง ปัญญา			ทักษะ ความสัมพันธ์			ทักษะการ วิเคราะห์			ทักษะการ จัดการเรียนรู้			หมายเหตุ
	๑	๒	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๒๐๙ ๔๑๗ การสอนแบบโยนิโสมนสิการ	○	●	○	●				●	○						○		○	●	
๒๐๙ ๔๑๘ การสอนพระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา	○	●	○	●				●	○	○	●				○		○	●	
๒๐๙ ๔๑๙ ศึกษาอิสระทางการสอนพระพุทธศาสนา	○	●	○	●				●	○						○		○	●	○
๒.๓.๒ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต																			
๑) วิชาบังคับ ๓๔ หน่วยกิต																			
๒๐๘ ๒๐๑ จิตวิทยาการแนะแนว	○		●			○	●		○					○	○	●	○		
๒๐๘ ๒๐๒ บริการแนะแนวในโรงเรียน	○		●			○	●		○	○	●			○	○	●	○		
๒๐๘ ๒๐๓ จิตวิทยาเด็ก	●	○	○		●			●	○	○	●				○		○		
๒๐๘ ๒๐๔ สุขภาพจิตและการปรับตัว	●	○	○		●			●	○						○		○		
๒๐๘ ๓๐๕ จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น	○		●			○	●		○					○	○	●	○		
๒๐๘ ๓๐๖ การพัฒนาทักษะชีวิต	○		●			○	●		○					○	○	●	○		
๒๐๘ ๓๐๗ การแนะแนวเชิงพุทธ	○		●			○	●		○					○	○	●	○		
๒๐๘ ๓๐๘ การประเมินทางจิตวิทยาการแนะแนว	○	●			○	●		○					●				○	●	
๒๐๘ ๔๐๙ การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับครู	○	●	○	●				●	○						○		○	●	○
๒๐๘ ๔๑๐ จิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวก	●	○	○		●			●	○						○		○		
๒๐๘ ๔๑๑ บริการแนะแนวเชิงพุทธสำหรับผู้สูงอายุ	○	●	○	●				●	○	○	●				○		○	●	○
๒๐๘ ๔๑๒ การวิจัยทางจิตวิทยาการแนะแนว	○	●			●	○							●	○			○	●	
๒๐๘ ๔๑๓ การสัมมนาทางจิตวิทยาการแนะแนว	○	●	○	●				●	○						○		○	●	○
กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน ๓ หน่วยกิต																			
๒๐๘ ๔๑๙ การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน	○		●			○	●		○	○	●			○	○	●	○		
กลุ่มวิชาเอกเลือกวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ไม่น้อยกว่า ๒ หน่วยกิต																			
๒๐๘ ๔๑๔ จิตวิทยาวัยรุ่น	●	○	○		●			●	○						○		○		
๒๐๘ ๔๑๕ การจัดวางตัวบุคคล	○	●	○	●				●	○						○		○	●	○
๒๐๘ ๔๑๖ การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	○	●	○	●				●	○						○		○	●	○
๒๐๘ ๔๑๗ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการแนะแนว	○	●	○	●				●	○						○		○	●	○
๒๐๘ ๔๑๘ จิตวิทยาผู้สูงอายุ	●	○	○		●			●	○						○		○		

หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

๒.๑. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

ให้กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนิสิตเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องทำความเข้าใจตรงกันทั้งสถาบัน และนำไปดำเนินการจนบรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกจะต้องสามารถตรวจสอบได้

การทวนสอบในระดับรายวิชาควรให้นิสิตประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการ พิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน มีการประเมินข้อสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

๒.๒. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต ควรเน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต ที่ทำอย่างต่อเนื่องและนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงานโดยองค์กร ระดับสากล โดยการวิจัยอาจจะทำดำเนินการดังตัวอย่างต่อไปนี้

(๑) การได้งานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษา ในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบการทำงานอาชีพ

(๒) การตรวจสอบจากผู้ประกอบการ โดยการขอเข้าสัมภาษณ์ หรือ การแบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ ในคาบระยะเวลาต่างๆ เช่น ปีที่ ๑ ปีที่ ๕ เป็นต้น

(๓) การประเมินตำแหน่ง และหรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต

(๔) การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถาม หรือ สอบถามเมื่อมีโอกาสในระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และสมบัติด้านอื่น ๆ ของบัณฑิตจะจบการศึกษาและเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้นๆ

(๕) การประเมินจากนิสิตเก่า ที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่น ๆ ที่กำหนดในหลักสูตร ที่เกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย

(๖) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มาประเมินหลักสูตร หรือ เป็นอาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนิสิตในการเรียน และสมบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และการพัฒนาองค์ความรู้ของนิสิต

(๗) ผลงานของนิสิตที่วัดเป็นรูปธรรมได้ อาทิ (ก) จำนวนโครงการที่นิสิตได้จัดทำและได้รับการยอมรับจากสังคมจนได้รับการเผยแพร่ต่อสาธารณะ (ข) จำนวนรางวัลทางสังคมและวิชาชีพ, (ค) จำนวนกิจกรรมการกุศลเพื่อสังคมและประเทศชาติ, (ง) จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์ต่อสังคม

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

๓.๑. นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๓.๑.๒ ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นระยะเวลา ๑ ปี ตามกำหนดของหลักสูตรและมาตรฐานขององค์กรวิชาชีพ

๓.๑.๓ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

๓.๑.๔ ไม่มีพันธะด้านหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๖ การพัฒนาคณาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

- ๑.๑ มีการปฐมนิเทศและแนวความเป็นครูแก่อาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ และภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
- ๑.๒ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ สัมมนา ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑. การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

- ๑) ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยด้านการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนวอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้คณาจารย์ภายในและภายนอกสถาบัน
- ๒) การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและบูรณาการกับพุทธวิธีการสอน ตลอดจนการประเมินผลที่ทันสมัยและตามสภาพจริง
- ๓) การเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงการสื่อสารให้คำปรึกษาผ่านช่องทางออนไลน์

๒.๒. การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

- ๑) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่วัด โรงเรียนและชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม
- ๒) มีการกระตุ้นอาจารย์ทำผลงานทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว
- ๓) ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมทั้งการวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- ๔) จัดสรรงบประมาณสำหรับการทำวิจัย
- ๕) จัดให้อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่าง ๆ ของคณะครุศาสตร์
- ๖) จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่าง ๆ ของคณะครุศาสตร์และมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การกำกับมาตรฐานหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรจัดให้ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ. ตามรายละเอียดต่อไปนี้

๑.๑ จัดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน ๕ ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ผู้สอน

๑.๒ จัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ผู้สอน

๑.๓ มีการควบคุมภาระงานและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๔ จัดให้มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรับผิดชอบในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี

๑.๕ มีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ – ๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๒. บัณฑิต

๒.๑ หลักสูตรมีการติดตามคุณภาพของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร โดยพิจารณาจากข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ และการมีงานทำของบัณฑิต นอกจากนั้นยังติดตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

๒.๒ คณะครุศาสตร์ สำนวความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตเป็นประจำทุกปี และแจ้งผลการสำรวจให้กับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรกำหนดว่าผู้ใช้บัณฑิตจะต้องมีคะแนนความพึงพอใจมากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

๓. นิสิต

๓.๑ มีการวางแผนกระบวนการรับนิสิตอย่างมีระบบและกลไก โดยกำหนดคุณสมบัติของนิสิตให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร เกณฑ์ในการคัดเลือกมีความโปร่งใส ชัดเจน มีเครื่องมือในการคัดเลือกนิสิตที่มีความพร้อมสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๓.๒ มีกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนานิสิต มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนา โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาความรู้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีมีจิตสำนึกสาธารณะ

๓.๓ มีกระบวนการในการดูแลให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และมีการวางระบบการป้องกันหรือการบริหารจัดการความเสี่ยงของนิสิต เพื่อให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๓.๔ มีการรักษาอัตราความคงอยู่ อัตราความสำเร็จการศึกษา โดยการควบคุมติดตามและประเมินผลความพึงพอใจของนิสิตต่อหลักสูตร และมีการจัดรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนของนิสิต เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

๔. อาจารย์

หลักสูตรมีกระบวนการบริหารและพัฒนาอาจารย์ ตั้งแต่ระบบการรับอาจารย์ใหม่ การคัดเลือกอาจารย์ โดยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว มีความมุ่งมั่นในการผลิตผลงานทางวิชาการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปในสาขาวิชาทางด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยจะต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้ การรับอาจารย์ใหม่จะต้องนำไปสู่การมีอัตรากำลังที่เหมาะสมกับจำนวนนิสิตที่รับเข้ามาศึกษาในหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ครุสภากำหนด

๔.๒ การบริหารอาจารย์

หลักสูตรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างชัดเจน โดยมอบหมายภาระงานตามความเหมาะสมกับคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ส่งเสริมจูงใจสนับสนุนในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ มีระบบยกย่องและธำรงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้อัตราการคงอยู่ของอาจารย์อยู่ในระดับสูง และมีคะแนนความพึงพอใจของอาจารย์มากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

ทั้งนี้โดยบทบาทหน้าที่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน จะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้บันทึกเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๓. การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

หลักสูตรสนับสนุนให้อาจารย์ทุกรูป/คน ได้รับการพัฒนาด้านวิชาการหรือวิชาชีพ ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองในการสร้างผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยอาจารย์ทุกท่านจะต้องผลิตผลงานทางวิชาการให้ได้ ดังนี้

๑) ผลงานวิจัย จำนวน ๑ เรื่อง ในรอบ ๓ ปี

๒) บทความทางวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในฐาน TCI จำนวน ๑ เรื่องต่อปี

๓) เอกสารประกอบการสอน/หนังสือ/ตำรา/งานแปลประเภทใดประเภทหนึ่ง จำนวน ๑ เรื่องต่อปี

ทั้งนี้คณะครุศาสตร์จะต้องพัฒนาระบบและกลไกภายในที่เอื้อต่อการพัฒนาผลงานทางวิชาการดังกล่าวข้างต้น ในขณะเดียวกันในด้านประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์จะต้องได้รับผลการประเมินความพึงพอใจจากนิสิตมีคะแนนความพึงพอใจมากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

๕. หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียน

หลักสูตรมีการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การออกแบบหลักสูตรมีการควบคุมกำกับกับการจัดทำรายวิชา การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา มีการประเมินผู้เรียน การกำกับให้มีการประเมินตามสภาพจริง มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สารของรายวิชาในหลักสูตร

หลักสูตรจัดการเรียนการสอนให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตรงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในรายวิชาและหลักสูตร โดยใช้กระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นเครื่องมือในการกำกับให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน มคอ.๒

๕.๒ การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรจัดผู้สอนให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน ตามความรู้ความสามารถและความชำนาญในเนื้อหา ทั้งนี้คำนึงถึงสาขาวิชา ประสบการณ์ทำงาน และผลงานทางวิชาการของผู้สอน โดยมีการกำกับให้อาจารย์ทุกท่านจะต้องมีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา(มคอ.๓)ทุกรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม(มคอ.๔)ทุกรายวิชา และมีการรายงานผลการดำเนินการสอนของรายวิชา(มคอ.๕) รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม(มคอ.๖)ทุกรายวิชา รวมทั้งมีการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร(มคอ.๗)อย่างครบถ้วน

ส่งเสริมให้อาจารย์จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เป็นกระบวนการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเข้ากับพันธกิจด้านการวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างครบถ้วน

๕.๓ การประเมินผู้เรียน

หลักสูตรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิตโดยใช้การประเมินตามสภาพจริง โดยมีเครื่องมือวัดและประเมินที่หลากหลาย ทั้งข้อสอบปรนัย อัตนัย รายงานที่มอบหมาย การสอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม การวัดทักษะการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๖. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

หลักสูตรโดยการสนับสนุนของคณะครุศาสตร์ จัดเตรียมความพร้อมทางกายภาพทั้ง ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งสนับสนุนการศึกษา ประกอบด้วย ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ ฐานข้อมูลทรัพยากรการเรียนรู้ วารสารวิชาการเพื่อการสืบค้นและทันสมัย มีการบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพียงพอและทั่วถึงตามความต้องการของนิสิต โดยมีการปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยตลอดเวลาโดยอาศัยผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่า ๓.๕๐ คะแนน (จากระดับ ๕)

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) ของหลักสูตร

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕	ปีที่ ๖
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X	X
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	X	X	X	X	X	X
๓. มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X	X
๔. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ. ๖ ภายใน ๓๐ วันหลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X	X
๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X	X
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดในมคอ.๓ และ มคอ. ๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X	X
๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ. ๗ ปีที่แล้ว		X	X	X	X	X
๘. คณาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X	X
๙. คณาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X	X
๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X	X	X	X
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนน ๕.๐					X	X
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐						X
๑๓. นิสิตมีงานทำภายใน ๑ ปี หลังจากสำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐						X
๑๔. บัณฑิต (คฤหัสถ์) ที่ได้งานทำได้รับเงินเดือนเริ่มต้นไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ ก.พ. กำหนด						X

หมวดที่ ๘

การประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

๑.๑ การประเมินกลยุทธ์การสอน

กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนนั้นพิจารณาจากตัวผู้เรียนโดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆ หัวข้อว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนิสิต การอภิปรายโต้ตอบจากนิสิต การตอบคำถามของนิสิตในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว ก็สามารถประเมินได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ อาจต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน

การทดสอบกลางภาคการศึกษาและปลายภาคการศึกษาจะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ ในเนื้อหาที่ได้สอนไปหากพบว่ามีปัญหา สามารถทำโดยรวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและกำหนดประธานหลักสูตรและทีมผู้สอนนำไปปรับปรุงและรายงานผลต่อไป

๑.๒ การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

ดำเนินการโดยการให้นิสิตทำการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) ด้านทักษะและกลวิธีการสอน
- ๒) การตรงต่อเวลา
- ๓) การชี้แจงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์รายวิชา
- ๔) ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา
- ๕) การใช้สื่อการสอนในทุกๆ รายวิชา

๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวมนั้นจะกระทำ เมื่อนิสิตเรียนอยู่ชั้นปีที่ ๕ ต้องออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชาเป็นระยะเวลา ๑ ปีการศึกษา ซึ่งจะเป็นช่วงเวลาที่อาจารย์จะไปเทศน์นิสิต ตลอดจนติดตามประเมินผลการปฏิบัติการสอนร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้ว่าจ้าง ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาพรวมและในแต่ละรายวิชา

๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)

๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

- รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูล จากการประเมินจากนิสิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ
- วิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร / ประธานหลักสูตร
- เสนอการปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์ (ถ้ามี)

เอกสารแนบ

ภาคผนวก ก
คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๑) วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม ๒ (๒-๐-๔)

(Man and Society)

ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป ๒ (๒-๐-๔)

(General Law)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนเกี่ยวกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายศาสนาอื่น

๐๐๐ ๑๐๓ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา (๒) (๒-๐-๔)

(Technique of Higher Learning)

ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การเขียนรายงานและภาคินพนธ์

๐๐๐ ๑๐๔ ปรัชญาเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)

(Introduction to Philosophy)

ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่างๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก

๐๐๐ ๑๐๕ ศาสนาทั่วไป ๒ (๒-๐-๔)

(Religions)

ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากล ร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๐๔ ภาษากับการสื่อสาร ๒ (๒-๐-๔)

(Language and Communication)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านทักษะการเรียนรู้ภาษา ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ

- ๐๐๐ ๑๑๕ **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)
(Introduction to Linguistics)
ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์
- ๐๐๐ ๑๓๙ **คณิตศาสตร์เบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)
(Basic Mathematics)
ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พิชคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนต์ อินเวอร์ส แมตริกซ์
- ๐๐๐ ๒๑๐ **ตรรกศาสตร์เบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)
(Introduction to Logic)
ศึกษานิमित คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิชาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบต่างๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรัตธานุमानและปฏจฉาวาที่แบบต่างๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่นๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสติวาท วิชาวาที่ของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์
- ๐๐๐ ๒๓๘ **สถิติเบื้องต้นและการวิจัย** ๒ (๒-๐-๔)
(Basic Statistics and Research)
ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็นค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมุติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย
- ๒) วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต**
- ๐๐๐ ๑๐๓ **การเมืองกับการปกครองของไทย** ๒ (๒-๐-๔)
(Politics and Thai Government)
ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครองพัฒนาการการเมืองการปกครองของไทยสถาบันทางการเมืองและการปกครองของไทยกระบวนการทางการเมืองของไทยการจัดระเบียบการปกครองของไทยและพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย
- ๐๐๐ ๑๐๔ **เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน** ๒ (๒-๐-๔)
(Economics in Daily Life)
ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ

- ๐๐๐ ๑๐๕ **มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม** ๒ (๒-๐-๔)
(Man and Environment)
ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย
- ๐๐๐ ๑๐๖ **เหตุการณ์โลกปัจจุบัน** ๒ (๒-๐-๔)
(Current World Affairs)
ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๑๐๖ **ภาษาอังกฤษเบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)
(Basic English)
ศึกษาทฤษฎีและการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ
- ๐๐๐ ๑๐๗ **ภาษาอังกฤษขั้นสูง** ๒ (๒-๐-๔)
(Advanced English)
ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา
- ๐๐๐ ๑๐๘ **ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)
(Basic Sanskrit)
ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรตุวจากจากธาดู การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา
- ๐๐๐ ๑๐๙ **ภาษาสันสกฤตขั้นสูง** ๒ (๒-๐-๔)
(Advanced Sanskrit)
ศึกษานามศัพท์ การแจกนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยาศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรตุวจากจากธาดู กริยาอาขยาตกรรมวาก ภาววาก ฌิชนตกรตุวาก ฌิชนตกรรมวาก การสลับเปลี่ยนประโยคกรตุวากเป็นกรรมวาก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา
- ๐๐๐ ๑๒๐ **ภาษาไทยเบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)
(Basic Thai)
ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้นในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม

- ๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)
(Advanced Thai)
ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งภาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย
- ๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)
(Basic Chinese)
ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)
(Advanced Chinese)
ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)
(Basic Japanese)
ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)
(Advanced Japanese)
ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)
(Basic Hindi)
ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟังอ่านเขียนสนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน
- ๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)
(Advanced Hindi)
ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย ๒ (๒-๐-๔)
(Thai Culture)
ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย
- ๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒ (๒-๐-๔)
(Man and Civilization)
ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม ป่อเกิดและพัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่

ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

๐๐๐ ๒๑๓ **ชีวิตกับจิตวิทยา** ๒ (๒-๐-๔)

(Life and Psychology)

ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม

๐๐๐ ๒๔๑ **วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา** ๒ (๒-๐-๔)

(Physical Science and Technology)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัยต่างๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์

๐๐๐ ๒๔๒ **พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ** ๒ (๒-๐-๔)

(Introduction to Computer and Information Technology)

ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเวิลด์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์

๐๐๐ ๒๖๔ **สันติศึกษา** ๒ (๒-๐-๔)

(Peace Education)

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข

๐๐๐ ๒๖๕ **ภาวะผู้นำ** ๒ (๒-๐-๔)

(Leadership)

ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำกับการใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้อง ดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก

๐๐๐ ๒๖๖ **หลักธรรมาภิบาล** ๒ (๒-๐-๔)

(Good Governance)

ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

๒. หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา จำนวน ๘ หน่วยกิต

- ๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา ๒ (๒-๐-๔)
(Tipitaka Studies)

ศึกษากำเนิดความเป็นมาและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎกการจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎกคำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษรลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทยและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก

- ๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒ (๒-๐-๔)
(Vinaya Pitaka)

ศึกษาประวัติความเป็นมาความหมายโครงสร้างของพระวินัยปิฎกเลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังค์ภิกขุณีวิภังค์มหาวรรคจุลวรรคและปรีวารโดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก

- ๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒ (๒-๐-๔)
(Suttanta Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร อคคัญญสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจจากนิยายทั้ง ๕ นิยาย คือ ทีฆนิยาย มัชฌิมนิยาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิยาย และขุททกนิยาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

- ๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒ (๒-๐-๔)
(Abhidhamma Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

- ๐๐๐ ๑๕๑ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)
(History of Buddhism)

ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต

- ๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)
(Buddhist Festival and Traditions)

ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

- ๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒ (๒-๐-๔)
(Thai Sangha Administration)
ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบันศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์การประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย
- ๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒ (๒-๐-๔)
(Dhamma in English)
ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ
- ๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒ (๒-๐-๔)
(Dhamma Communication)
ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดและการพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย
- ๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)
(Research and Literary Works on Buddhism)
ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เถภูมิกถาของพญาลิไท มังคลัตถทีปนีของพระสิริมังคลาจารย์ กาพย์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคหิยวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสเถรของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสนของพุทธทาส กรรมทีปนีของพระพรหมโมลี(วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ์ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ค. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ จำนวน ๔ หน่วยกิต

- ๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๒) (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation I)
ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิเวศน์ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ
- ๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑ (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation II)
ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์
- ๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒) (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation III)

ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรี ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนา ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑ (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation IV)

ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒) (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation V)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุพบาท หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑ (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation VI)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปินณกสูตร สติสูตร อาการบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑ (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation VII)

ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวธรรมที่เกิดดับในขณะปฏิบัติฯ วิธีแก้สภาวธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์

๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต

๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต

๒๐๐ ๑๐๑ ความเป็นครูวิชาชีพ ๓(๒-๒-๕)
(Professional Teacher)

พัฒนาการของวิชาชีพครู สภาพงานครู คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ ๒๑ มาตรฐานวิชาชีพครู การพัฒนาครูให้มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและกลยุทธ์การสอน ยึดหลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตวิญญาณความเป็นครู จิตสำนึกสาธารณะ และเสียสละให้สังคม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู สามารถจัดการความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู สร้างความก้าวหน้าและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน รู้จักแสวงหาและเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู รวมทั้งมีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครูและวิชาชีพครู

๒๐๐ ๑๐๒ ภาษาและวัฒนธรรม ๓ (๒-๒-๕)
(Language and Culture)

ความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาบาลีเพื่อการเป็นครู ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมปัจจุบันและ

การดำเนินชีวิต การยอมรับและการอดทนต่อความแตกต่างและความหลากหลายของวัฒนธรรม การใช้ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย และภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อความหมายอย่างถูกต้อง

๒๐๐ ๑๐๓ ปรัชญาและจริยธรรมทางการศึกษา ๓(๓-๐-๖)
(Philosophy and Ethics in Education)

ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา พุทธปรัชญา หลักจริยธรรม และหลักการศึกษาในพระพุทธศาสนา คุณธรรมและจริยธรรมของวิชาชีพทางการศึกษา วิเคราะห์ทฤษฎีการศึกษาและทฤษฎีทางจริยธรรมที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาในประเทศตะวันตกและประเทศไทย กลวิธีการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒๐๐ ๑๐๔ จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์ ๒ (๑-๒-๓)
(Developmental Psychology and Human Learning)

หลักพัฒนาการของมนุษย์ ทฤษฎีพัฒนาการ พัฒนาการทางกาย สังคม จิตใจ และการรู้คิด จากวัยแรกเกิดจนถึงวัยรุ่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ ธรรมชาติของสมอง การเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) การใช้หลักการทางจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาของเด็กที่เรียนหนังสือไม่ได้ บทบาทของครูและโรงเรียนต่อการพัฒนาสมองและการเรียนรู้

๒๐๐ ๒๐๕ จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ๒(๑-๒-๓)
(Educational Psychology and Guidance)

แนวคิด หลักการ และทฤษฎีทางจิตวิทยาพื้นฐานและจิตวิทยาการศึกษา ความแตกต่างระหว่างบุคคล การคิด เชาวน์ปัญญา ความถนัด การสร้างแรงจูงใจ บุคลิกภาพและการปรับตัว การแนะแนวในสถานศึกษา ฝึกการใช้กระบวนการทางจิตวิทยาและการแนะแนวเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒๐๐ ๒๐๖ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ๓(๒-๒-๕)
(Innovation and Information Technology in Education)

หลักการ แนวคิด นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ยุคใหม่ การออกแบบ การพัฒนา การประยุกต์ใช้ และการประเมินนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาวิถีพุทธ

๒๐๐ ๒๐๗ การพัฒนาหลักสูตร ๓(๒-๒-๕)
(Curriculum Development)

ความสำคัญของหลักสูตร หลักการ และแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร แนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรไทยและต่างประเทศ ประเภทของหลักสูตร ปัจจัยและพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบและการพัฒนาหลักสูตร ฝึกปฏิบัติ การประเมินหลักสูตร การออกแบบหลักสูตรเชิงสมรรถนะ (Competency-based curriculum) และการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

- ๒๐๐ ๒๐๘ การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน** **๓(๒-๒-๕)**
(Learning Design and Classroom Management)
หลักการ แนวคิดของนักการศึกษาและนักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการจัดการชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนรวม การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในสถานศึกษา ฝึกออกแบบการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ (Active learning) คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และแก้ปัญหา รวมทั้งฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง
- ๒๐๐ ๓๐๙ การวัดและประเมินการเรียนรู้** **๓(๒-๒-๕)**
(Learning Assessment)
หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินตามสภาพจริง การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม การสอบภาคปฏิบัติ และการสร้างเกณฑ์การประเมิน การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน การนำผลการวัดและประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ฝึกปฏิบัติการสร้างและการใช้เครื่องมือวัด การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การให้คะแนนและการตัดสินผลการเรียน
- ๒๐๐ ๓๑๐ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้** **๓(๒-๒-๕)**
(Research for Learning Development)
แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย รูปแบบการวิจัย กระบวนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การออกแบบการวิจัย จรรยาบรรณนักวิจัย การนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ฝึกปฏิบัติการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งนำเสนอผลการวิจัย
- ๒๐๐ ๓๑๑ การประกันคุณภาพการศึกษา** **๒(๑-๒-๓)**
(Quality Assurance in Education)
หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ฝึกปฏิบัติการจัดการคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- ๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต**
- ๒๐๐ ๔๑๒ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑** **๒(๐-๔-๒)**
(Professional Experiences ๑)
ศึกษาและสังเกตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียน การบริหารจัดการในโรงเรียน สภาพงานครู การจัดการเรียนรู้ในสภาพห้องเรียน ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อจุดประสงค์การสอนที่หลากหลาย การออกแบบทดสอบ ข้อสอบหรือเครื่องมือวัดผล การตรวจข้อสอบ การให้คะแนนและการตัดสินผลการเรียน การสอบภาคปฏิบัติและการให้คะแนน ศึกษาผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รวบรวมข้อมูลและรายงานผลการศึกษาส่งเมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- ๒๐๐ ๔๑๓ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒** **๒(๐-๔-๒)**
(Professional Experiences ๒)
พัฒนาความเป็นครูมืออาชีพโดยฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ออกแบบทดสอบ วัดและประเมินผลผู้เรียน และฝึกปฏิบัติการสอนแบบจุลภาคในสถานการณ์จำลองตาม

แผน สังเกตการสอนของเพื่อน ทดลองปฏิบัติการสอนจริงในสถานศึกษา รวมทั้งแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน บันทึกข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษาเมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

๒๐๐ ๕๑๔ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๑ **๖(๐-๑๘-๐)**
(Teaching Internship ๑)

บูรณาการความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะสู่การปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเอกโดยใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ได้ สามารถวัดและประเมินผลและนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ศึกษาและทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา สัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

๒๐๐ ๕๑๕ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒ **๖(๐-๑๘-๐)**
(Teaching Internship ๒)

บูรณาการความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะสู่การปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเอกโดยใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ได้ สามารถวัดและประเมินผลและนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน สามารถประเมิน ปรับปรุง และทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา สัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า ๗๘ หน่วยกิต

๒.๓.๑ วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา (เอกคู่) ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต

๒๐๙ ๒๐๑ ความเป็นพลเมืองวิถีพุทธ **๓ (๓-๐-๖)**
(Buddhist Oriented Civil Education)

ความหมายและความสำคัญของความเป็นพลเมือง บทบาทหน้าที่ของพลเมืองตามหลักประชาธิปไตย การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ลักษณะของสังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย วัฒนธรรมของความเป็นพลเมือง ที่มีความห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตอาสาและสำนึก สารธารณะ หลักแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างสันติเพื่อความเป็นพลเมืองที่ดีวิถีพุทธ

๒๐๙ ๒๐๒ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธ **๓ (๒-๒-๕)**
(Buddhism Learning Management for Enhancing Ethical and Morality)

ความหมายและความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธ หลักการ วัตถุประสงค์และกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เทคนิคการเรียนรู้เพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธ บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะของครูที่ดี ฝึกออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการจัดการเรียนรู้

๒๐๙ ๒๐๓ การพัฒนาสื่อการสอนพระพุทธศาสนา **๓ (๒-๒-๕)**
(Media Developments of Teaching Buddhism)

ความหมาย ความสำคัญและประเภทของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ การออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ การเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อผลิตสื่อการเรียนรู้และการเผยแพร่พระพุทธศาสนา การผลิตสื่อการสอนและการเผยแพร่สื่อการสอนในระบบออนไลน์และออฟไลน์

๒๐๙ ๓๐๔ การสอนพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ **๓ (๒-๒-๕)**
(Teaching Analytical of Buddha's Biography)

วิเคราะห์ประวัติของพระพุทธเจ้าในด้านประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ความเชื่อ ปรัชญา

ศาสนาในชมพูทวีปยุคพุทธกาล บุคลาธิษฐานและธรรมาธิษฐานในพุทธประวัติ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้งศาสนาและการบริหาร พุทธวิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

๒๐๙ ๓๐๕ การสอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา

๓ (๒-๒-๕)

(Teaching of Mental and Intellectual Development)

หลักและวิธีการสอนสมณะและวิปัสสนากรรมฐาน การฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา การฝึกสมาธิในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การฝึกกำหนดอิริยาบถทั้งสี่อย่างมีสติ การฝึกกำหนดรู้อารมณ์ การฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน วิธีการสอบอารมณ์กรรมฐาน

๒๐๙ ๓๐๖ พุทธศิลป์กับการสอนพระพุทธศาสนา

๓ (๓-๐-๖)

(Buddhist Arts and Teaching Buddhism)

ประวัติและพัฒนาการของพุทธศิลป์ในอินเดีย พระพุทธศาสนากับสกุลศิลปะในประเทศไทย และอาเซียน พุทธศิลป์ด้านประติมากรรม จิตรกรรม และสถาปัตยกรรม ปรัชญาธรรมจากพุทธลักษณะสุนทรียภาพในพุทธศิลป์ และการอนุรักษ์ทะนุบำรุงพุทธศิลป์อย่างยั่งยืน

๒๐๙ ๓๐๗ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับประถมศึกษา

๓ (๒-๒-๕)

(Teaching Buddhism of primary school)

การวิเคราะห์หลักสูตรสาระการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยเน้นการสอนพระพุทธศาสนา ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดทำแผนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ บทบาทของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

๒๐๙ ๔๐๘ การสอนธรรมศึกษา

๒ (๑-๒-๓)

(Teaching Dhamma Studies)

การเรียนรู้และการสอนธรรมศึกษาตามหลักสูตรของแม่กองธรรมสนามหลวง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มหาเถรสมาคม ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดทำแผนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การจัดโครงการอบรมธรรมศึกษาในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๒๐๙ ๔๐๙ การบูรณาการการสอนพระพุทธศาสนา

๓ (๒-๒-๕)

(Teaching Buddhism Integration)

ความหมายและรูปแบบการบูรณาการ กระบวนการเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ทักษะความเป็นพลเมือง การส่งเสริมคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การน้อมนำศาสตร์พระราชาไปสู่การปฏิบัติ โดยการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน

๒๐๙ ๔๑๐ พุทธสันติวิธี

๒ (๒-๐-๔)

(Theory of Buddhist Peaceful Means)

แนวคิดและทฤษฎีสันติวิธีของสำนักต่าง ๆ ในประเทศตะวันตกและตะวันออก โดยเปรียบเทียบกับทฤษฎีพุทธสันติวิธีในพระไตรปิฎก เน้นศึกษาความหมาย ความเป็นมา คุณค่าและความสำคัญของสันติวิธีต่อมนุษย์และสังคม รวมไปถึงการศึกษา และเรียนรู้รูปแบบของพุทธสันติวิธีในรูปแบบต่าง ๆ ในแต่ละกรณี ตลอดจนปัจจัยหรือเงื่อนไขที่นำไปสู่การสร้างความสำเร็จในการใช้พุทธสันติวิธีในรูปแบบต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การนำหลักพุทธสันติวิธีในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้ในการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ในสังคมปัจจุบัน

๒๐๙ ๔๑๑ การสอนศาสนพิธี

๒ (๑-๒-๓)

(Teaching Religious Ritual)

ความหมาย ความสำคัญ และรูปแบบการจัดศาสนพิธีตามเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา องค์ประกอบของศาสนพิธี การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการสอน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มารยาทชาวพุทธ บทบาทของศาสนพิธีกรในการเป็นผู้นำประกอบศาสนพิธี

๒๐๙ ๔๑๒ ภาษาอังกฤษสำหรับการสอนพระพุทธศาสนา

๒ (๑-๒-๓)

(English for Teaching Buddhism)

ธรรมชาติภาษาอังกฤษสำหรับการสอนพระพุทธศาสนา โดยใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

๒๐๙ ๔๑๓ สัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา

๒ (๑-๒-๓)

(Seminar on Teaching Buddhism)

รูปแบบและการจัดการสัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา และศึกษานักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา เสนอความคิดเห็นและวิเคราะห์หาทางออกร่วมกัน วิเคราะห์แนวทางบูรณาการการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาภาคสนาม (Field case Studies)

๒.๓.๒ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว (เอกคู่) ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต

๒๐๘ ๒๐๑ จิตวิทยาการแนะแนว

๓ (๒-๒-๕)

(Guidance Psychology)

แนวคิดและทฤษฎีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว ความสำคัญของการแนะแนว ปรัชญาและหลักการแนะแนว เป้าหมาย และขอบข่ายของบริการแนะแนว จรรยาบรรณวิชาชีพการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ฝึกวิเคราะห์กรณีปัญหาและความจำเป็นของนักเรียนที่ควรได้รับการแนะแนว

๒๐๘ ๒๐๒ บริการแนะแนวในโรงเรียน

๓ (๒-๒-๕)

(Guidance Services in School)

ความหมาย และความสำคัญของการบริการแนะแนวในโรงเรียน บริการต่างๆ ที่จำเป็นต้องจัดในโรงเรียน ได้แก่ บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียน บริการสนเทศทางการแนะแนว บริการปรึกษาเชิงจิตวิทยา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล การบริการแนะแนวระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ฝึกวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางในการจัดบริการช่วยเหลือนักเรียน

๒๐๘ ๒๐๓ จิตวิทยาเด็ก

๒ (๒-๐-๔)

(Child Psychology)

การเจริญเติบโตและการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ ความรู้สึก ความคิด และสังคมของเด็กวัยก่อนคลอดจนถึงวัยเด็กตอนปลายที่ช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจเด็กในลักษณะองค์รวม ทั้งที่เป็นส่วนบุคคลและการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มสังคม ศึกษาปัญหาของเด็กในแต่ละช่วงวัยเพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของพฤติกรรมปัญหา บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้ การเข้าสังคม และการปรับตัวในโรงเรียน

๒๐๘ ๒๐๔ สุขภาพจิตและการปรับตัว

๒ (๒-๐-๔)

(Mental Health and Adjustment)

ความสำคัญของสุขภาพจิต การมีสุขภาพจิตดีที่เกิดจากการรับรู้ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และการเผชิญปัญหาจากความเป็นจริงของชีวิต การช่วยเหลือบุคคลในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ปัจจัยที่

มีอิทธิพลต่อการปรับตัว การจัดการกับความขัดแย้ง ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเพื่อการมีสุขภาพจิตและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒๐๘ ๓๐๕ จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น

๓ (๒-๒-๕)

(Introduction to Counseling Psychology)

ความหมาย และความสำคัญของการปรึกษาเชิงจิตวิทยา องค์ประกอบสำคัญของการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่เน้นอารมณ์และความรู้สึก ทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่เน้นการรู้คิด ทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ทักษะที่สำคัญเบื้องต้นในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา เทคนิคการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับจิตวิทยาการปรึกษา ฝึกทักษะการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

๒๐๘ ๓๐๖ การพัฒนาทักษะชีวิต

๓ (๒-๒-๕)

(Life Skills Development)

ความหมายของทักษะชีวิต ความสำคัญของการพัฒนาทักษะชีวิต หลักการและกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิต ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการขาดทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนด้านต่างๆ ทักษะชีวิตด้านการพัฒนาส่วนตัวและสังคม ทักษะชีวิตด้านการพัฒนาการเรียน ทักษะชีวิตด้านการพัฒนาอาชีพ ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตด้านต่างๆ ฝึกการวิเคราะห์ตนเองและทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

๒๐๘ ๓๐๗ การแนะแนวเชิงพุทธ

๓ (๒-๒-๕)

(Buddhist Guidance)

แนวคิดและหลักการแนะแนวในพระสูตรต้นตปิฎก จุดมุ่งหมาย วิธีการ ประเภทและกระบวนการแนะแนวเชิงพุทธ พุทธธรรมกับการแนะแนว บทบาทของผู้ให้และผู้รับการแนะแนวเชิงพุทธ การประเมินผลการแนะแนวที่ยึดผู้รับการแนะแนวเป็นศูนย์กลาง ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวตามหลักพระพุทธศาสนา

๒๐๘ ๓๐๘ การประเมินทางจิตวิทยาการแนะแนว

๓ (๒-๒-๕)

(Assessment in Guidance Psychology)

ความหมายและความสำคัญของการประเมินทางจิตวิทยา รูปแบบการประเมินทางจิตวิทยาทางการแนะแนว เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการติดตามผล ฝึกการประเมินผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษา

๒๐๘ ๔๐๙ การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับครู

๓ (๒-๒-๕)

(Strategic Thinking Skill Development for Teacher)

หลักการ และกระบวนการคิด และการตัดสินใจในเชิงกลยุทธ์ วิธีการเจริญสติ และการเสริมสร้างคุณธรรมสำหรับครู โดยศึกษาจากเกมหมากล้อม โดยใช้ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการเรียนรู้ และทักษะกระบวนการกลุ่ม

๒๐๘ ๔๑๐ จิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวก

๒ (๒-๐-๔)

(Positive Guidance Psychology)

แนวคิดและทฤษฎี ความหมาย ความสำคัญ ขอบข่ายของจิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวก คุณลักษณะเชิงบวก แนวทางในการสร้างคุณลักษณะเชิงบวก หลักการสร้างภาวะอารมณ์ มุมมอง วิธีคิดและพลังของการคิดเชิงบวก ความสัมพันธ์ระหว่างความคิด คำพูดและการกระทำ การประยุกต์ใช้จิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวกในบริบทต่าง ๆ

๒๐๘ ๔๑๑ บริการแนะแนวเชิงพุทธสำหรับผู้สูงอายุ

๒ (๑-๒-๓)

(Buddhist Service Guidance for Aging)

การบริการแนะแนวการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของผู้สูงอายุ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ การปรับพฤติกรรม ลดความเครียด วิตกกังวลตามแนวพุทธ ที่มีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านจิตใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติค่านิยม ในการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒๐๘ ๔๑๒ การวิจัยทางจิตวิทยาการแนะแนว ๓ (๒-๒-๕)
(Research in Guidance Psychology)

ระเบียบวิธีวิจัยทางจิตวิทยาการแนะแนว ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย จรรยาบรรณของนักวิจัย ฝึกเขียนโครงร่างงานวิจัยจิตวิทยาการแนะแนว

๒๐๘ ๔๑๓ การสัมมนาทางจิตวิทยาการแนะแนว ๒ (๑-๒-๓)
(Seminar in Guidance Psychology)

หลักการสัมมนาทางการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สืบค้นปัญหา วิเคราะห์ วิพากษ์ และสังเคราะห์ปัญหาด้านจิตวิทยาและการแนะแนวจากสภาพปัจจุบันและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา และฝึกจัดสัมมนาในหัวข้อสำคัญ

๒.๓.๓ วิชาการสอนวิชาเอก (บังคับเลือก) ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๑) กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓ หน่วยกิต

๒๐๙ ๔๒๐ การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ๓ (๒-๒-๕)
(Learning Management of Buddhism)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ หลักและวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนตามแนวเทศนาวิธี การสอนตามแนวอริยสัจ การสอนโดยปัญหาเป็นที่ตั้ง การสอนตามหลักไตรสิกขา การสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้วิธีวิจัย การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา การสาธิตการสอน ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด การวัดและประเมินผลการสอน

๒) กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน ๓ หน่วยกิต

๒๐๘ ๔๑๙ การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน ๓ (๒-๒-๕)
(Setting Guidance Activities for Student Development)

ความหมาย ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และหลักการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน การออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการเรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาอาชีพ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ฝึกออกแบบ เขียนแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน และฝึกนำเสนอวิธีการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน

๒.๓.๔ วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต

๑) กลุ่มวิชาเอกเลือกวิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา จำนวน ๒ หน่วยกิต

๒๐๙ ๔๑๔ กิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)
(Buddhism Learning Activity)

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาการออกแบบกิจกรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรม โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ วิธีการประเมิน ติดตาม และสรุปผลกิจกรรม

๒๐๙ ๔๑๕ การสอนชาดกศึกษา ๒ (๑-๒-๓)
(Teaching Jataka Studies)

โครงสร้างและเนื้อหาของชาดก ความสำคัญ คุณค่าทางจริยธรรมของชาดก การสอนชาดก

จากคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท มหายาน วชิรยาน และชาดกท้องถิ่น เพื่อการดำเนินชีวิต การผลิตสื่อและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาในชาดก

๒๐๙ ๔๑๖ การจัดการความรู้ทางพระพุทธศาสนา

๒ (๒-๐-๔)

(Buddhism Knowledge Management)

ความหมายของการจัดการความรู้ ศาสตร์แห่งการจัดการความรู้พระไตรปิฎก การวิเคราะห์หลักการจัดการความรู้ในวิทยาการสมัยใหม่ การจัดการความรู้ในพระพุทธศาสนาเถรวาท การจัดการความรู้เชิงพุทธบูรณาการ กระบวนการบริหารจัดการความรู้ในทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักไตรสิกขา การสร้างกระบวนการเรียนรู้จากภายในด้วยหลักสาราณียธรรม กระบวนการจัดการสังคีตร้อยกรองพระธรรมและวินัยให้เป็นหมวดหมู่ กระบวนการสร้างสังคมสงฆ์ การประยุกต์โมเดลเกลียวความรู้ของอิกุจิโร่ โนนากะ (Ikujiro Nonaka) ศูนย์ข้อมูลทางพระพุทธศาสนา (Big Data)

๒๐๙ ๔๑๗ การสอนแบบโยนิโสมนสิการ

๓ (๓-๐-๖)

(Teaching Reasoned Attention)

หลักและวิธีการสอนแบบโยนิโสมนสิการ การออกแบบการสอน การสร้างกระบวนการคิดรวบยอด การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การกำหนดแผนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๒๐๙ ๔๑๘ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษา

๒ (๑-๒-๓)

(Teaching Buddhism of secondary school)

การวิเคราะห์หลักสูตรสาระการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยเน้นการสอนพระพุทธศาสนา ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดทำแผนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ บทบาทของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

๒๐๙ ๔๑๙ ศึกษาอิสระทางการสอนพระพุทธศาสนา

๒ (๐-๔-๒)

(Independent Study on Teaching Buddhism)

ค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางการสอนพระพุทธศาสนา ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒) กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน ๒ หน่วยกิต

๒๐๘ ๔๑๔ จิตวิทยาวัยรุ่น

๒ (๒-๐-๔)

(Adolescence Psychology)

การเจริญเติบโตทางร่างกายและการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ความรู้สึก สติปัญญา และสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นถึงวัยรุ่นตอนปลาย การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการแสดงออกทางสังคม บุคลิกภาพ การปรับตัว ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นที่ช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจวัยรุ่นในลักษณะองค์รวมทั้งที่เป็นส่วนบุคคลและการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มสังคม ศึกษาปัญหาและสาเหตุของพฤติกรรมปัญหาเพื่อให้เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของวัยรุ่นเพื่อช่วยให้เกิดการประสานงานกันอย่างราบรื่น และช่วยให้วัยรุ่นปรับตัวได้ดีขึ้น

๒๐๘ ๔๑๕ การจัดวางตัวบุคคล

๒ (๑-๒-๓)

(Placement Service)

การจัดวางตัวบุคคลในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อช่วยเหลือบุคคลให้มีโอกาสได้เลือกอย่างเหมาะสม มีส่วนในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนศึกษาต่อและประกอบอาชีพอย่างเหมาะสม รวมทั้งกิจกรรมที่ให้ความสนใจอย่างเดียวกัน มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพโดยจัดงานพิเศษนอกเวลาเรียน และมีวิธีการจัดสรรทุน จัดสรรอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน จัดสรรโควตาศึกษาต่อ จัดทำโครงการที่เป็นประโยชน์ ติดตามช่วยเหลือผู้เรียน โดยใช้เทคนิคพิจารณาบุคคล

ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น การเตรียมแบบฟอร์มในการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล พิจารณาขอบข่ายของงาน จัดทำปฏิทินงานการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล จัดทำโครงการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ การประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดวางตัวบุคคล และติดตามผลและประเมินผล

๒๐๘ ๔๑๖ การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

๓ (๒-๒-๕)

(Educational and Occupational Guidance)

จุดมุ่งหมาย วิธีการและประโยชน์ของการแนะแนวการศึกษา การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา ข้อควรคำนึงถึงในการศึกษาต่อ การค้นหาข้อมูลสารสนเทศในการศึกษาต่อ หลักการและความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ ทฤษฎี การแนะแนวอาชีพ คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้แนะแนวอาชีพ กระบวนการและเทคนิคการแนะแนวอาชีพ การแนะแนว การศึกษาและอาชีพสมัยพุทธกาล แหล่งบริการข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาและอาชีพ

๒๐๘ ๔๑๗ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการแนะแนว

๓ (๓-๐-๖)

(Guidance Information Technology)

การเรียนรู้การแนะแนว การเลือกใช้สื่อ และการพัฒนาสื่อ การเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การจัดการเรียนการสอนทางไกล การใช้สื่อโซเซียลมีเดีย การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการแนะแนว

๒๐๘ ๔๑๘ จิตวิทยาผู้สูงอายุ

๒ (๒-๐-๔)

(Psychology of Aging)

แนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ได้แก่ ทฤษฎีสึกหรอ ทฤษฎีการปรับตัว ทฤษฎีกิจกรรม ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริคสัน พัฒนาการสรีระวิทยาและพุทธิปัญญา การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ การให้การปรึกษาและการแนะแนวแก่ผู้สูงอายุด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านเศรษฐกิจและสังคม และการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าหลังวัยเกษียณ การจัดการกับความเครียด แนวทางการพัฒนาตนเองและการดำเนินชีวิตตามหลักพุทธธรรม การมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลรอบข้าง การดูแลสุขภาพอนามัย และการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงในสังคมยุคเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร

ภาคผนวก ข
ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

ตารางเปรียบเทียบการปรับปรุงของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)
หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

ชื่อหลักสูตรและชื่อปริญญา	
หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑
๑. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๐๑๘๕๑๑๑๐๘๐๑ ภาษาไทย : พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา และจิตวิทยาแนะแนว ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program Teaching Buddhism and Guidance Psychology	๑. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๐๑๘๕๑๑๑๐๘๐๑ ภาษาไทย : <u>ครุศาสตรบัณฑิต</u> สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา และจิตวิทยา <u>การ</u> แนะแนว ภาษาอังกฤษ : Bachelor of <u>Education</u> Program in Teaching Buddhism and Guidance Psychology
๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ไทย) : พุทธศาสตรบัณฑิต ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (การสอนพระพุทธศาสนาและ จิตวิทยาแนะแนว) ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts Program in Teaching Buddhism and Guidance Psychology ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Teaching Buddhism and Guidance Psychology)	๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ไทย) : <u>ครุศาสตรบัณฑิต</u> ชื่อย่อ (ไทย) : <u>ค.บ.</u> (การสอนพระพุทธศาสนา และจิตวิทยา <u>การ</u> แนะแนว) ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of <u>Education</u> Program in Teaching Buddhism and Guidance Psychology ชื่อย่อ (อังกฤษ) : <u>B.Ed.</u> (Teaching Buddhism and Guidance Psychology)

๑. เหตุผลในการปรับปรุง

คณะครุศาสตร์ ได้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) พ.ศ. ๒๕๕๖ ตั้งแต่ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ และได้ดำเนินการใช้หลักสูตรฯ ดังกล่าวครบรอบการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๕๘

๒. สารในการปรับปรุง

๒.๑ ปรัชญาของหลักสูตร

ปรัชญาของหลักสูตร	
หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๖๑
หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นหลักสูตรที่มีความเชื่อว่า ครูสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว ต้องยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม และมีมนุษยธรรม รอบรู้ และใฝ่รู้ด้านวิชาการ มีจิตวิญญาณของความเป็นครูและจิตสำนึกในการบริการและช่วยเหลือบุคคลตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีคุณภาพ <u>ประสิทธิภาพและสมรรถภาพ มีความรอบรู้ใฝ่รู้และตื่นรู้ทั้งหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและหลักจิตวิทยา มีทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ การคิดเชิงบวก ยึดมั่นอุดมการณ์ความเป็นครู มีการบูรณาการพุทธศาสตร์กับศาสตร์จิตวิทยา ปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรม มีสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี อุทิศตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ มีจรรยาบรรณวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดี</u>

๒.๒ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีรายละเอียดการปรับปรุงดังนี้

หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๖๑
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนวให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้ ๑) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการสอนพระพุทธศาสนา หลักการทางจิตวิทยาและหลักการแนะแนว ๒) มีทักษะด้านการสอน ด้านการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการสื่อสารเทคโนโลยี ๓) สามารถพัฒนารูปแบบการสอนและจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง ๔) สามารถนำความรู้ด้านจิตวิทยาแนะแนวไปประยุกต์ใช้ในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๕) เป็นผู้นำด้านการสอนพระพุทธศาสนาที่มีคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม และมนุษยธรรม ๖) สามารถจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษาและองค์กรต่างๆ และนำความรู้ไปบริการและพัฒนาสังคมอย่างเต็มศักยภาพ ๗) มีจิตอาสาในการให้บริการช่วยเหลือบุคคลตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ๘) มีความรับผิดชอบและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนวให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้ <u>๑) เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและสมรรถภาพ มีความรอบรู้ในพุทธศาสตร์และศาสตร์จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครู</u> <u>๒) เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการคิดเชิงบวก ยึดมั่นในอุดมการณ์ความเป็นครู อุทิศตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ</u> <u>๓) เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีหลักคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนยึดถือ</u> <u>๔) เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี อุทิศตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ มีจรรยาบรรณและเป็นแบบอย่างที่ดี</u>

ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ครุศาสตร์ (๕ ปี)					หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ครุศาสตร์ (๕ ปี)						
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖)					(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)						
โครงสร้างหลักสูตร-เอกคู่					โครงสร้างหลักสูตร-เอกคู่						
๑.	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า			๓๐	หน่วยกิต	๑.	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า			๓๐	หน่วยกิต
๒.	หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า			๑๔๘	หน่วยกิต	๒.	หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า			๑๔๘	หน่วยกิต
	๒.๑	วิชาแกนพระพุทธศาสนา ไม่น้อยกว่า		๒๔	หน่วยกิต		๒.๑	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ไม่น้อยกว่า		๒๔	หน่วยกิต
	๒.๒	วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า		๔๖	หน่วยกิต		๒.๒	วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า		๔๖	หน่วยกิต
	๒.๓	วิชาเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า		๗๘	หน่วยกิต		๒.๓	วิชาเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า		๗๘	หน่วยกิต
		๒.๓.๑	วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา	๓๔	หน่วยกิต			๒.๓.๑	วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา	๓๔	หน่วยกิต
		๒.๓.๒	วิชาเอกจิตวิทยาแนะแนว	๓๔	หน่วยกิต			๒.๓.๒	วิชาเอกจิตวิทยาแนะแนว	๓๔	หน่วยกิต
		๒.๓.๓	วิชาการสอนวิชาเอก	๖	หน่วยกิต			๒.๓.๓	วิชาการสอนวิชาเอก	๖	หน่วยกิต
		๒.๓.๔	วิชาเอกเลือก	๔	หน่วยกิต			๒.๓.๔	วิชาเอกเลือก	๔	หน่วยกิต
๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า			๖	หน่วยกิต	๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า			๖	หน่วยกิต
	รวม			๑๘๔	หน่วยกิต		รวม			๑๘๔	หน่วยกิต

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖)	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)	หมายเหตุ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	
วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม (Man and Society) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาดน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาล และสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม (Man and Society) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาดน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน	แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป (General Law) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายที่เกี่ยวกับมุสลิ	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป (General Law) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายศาสนาอื่น	แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๐๓ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Technique of Higher Learning) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวิชาการ การเขียนรายงานและภาคินพนธ์	๐๐๐ ๑๐๓ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Technique of Higher Learning) (๒)(๒-๐-๔) ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การเขียนรายงานและภาคินพนธ์	เปลี่ยนแปลงหน่วยกิตและแก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๐๔ ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to Philosophy) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขา	๐๐๐ ๑๐๔ ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to Philosophy) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญา	คงเดิม

ต่าง ๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก	สาขาต่าง ๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก	
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖)	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)	หมายเหตุ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	
วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป ๒ (๒-๐-๔) (General Religions) ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และทำที่ของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป ๒ (๒-๐-๔) (General Religions) ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และทำที่ของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	คงเดิม
๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร ๒ (๒-๐-๔) (Language and Communication) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การอ่านคำร้อยแก้ว คำร้อยกรอง อ่านประกาศ แถลงการณ์ การเขียนจดหมาย ย่อความ เรียงความ โวหารต่าง ๆ การพูด การสนทนา บรรยาย อภิปราย มารยาทการพูด การฟัง การจับสาระของเรื่อง มารยาทในการฟัง และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร ๒ (๒-๐-๔) (Language and Communication) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านทักษะการเรียนรู้ภาษา ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ	แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Introduction to Linguistics) ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Introduction to Linguistics) ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์	คงเดิม

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖)	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)	หมายเหตุ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	
วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Mathematics) ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พิกคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนท์ อินเวอร์ส แมตริกซ์	๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Mathematics) ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พิกคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนท์ อินเวอร์ส แมตริกซ์	คงเดิม
๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (๒) (๒-๐-๔) (Introduction to Logic) ศึกษา นิยาม คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติ ประพจน์ในแบบต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรัตฐานมานและปฤจฉาวาที่แบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผล จากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสติวาท วิภาษวาทของนาคคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Introduction to Logic) ศึกษา นิยาม คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติ ประพจน์ในแบบ ต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรัตฐานมานและปฤจฉาวาที่แบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผล จากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสติวาท วิภาษวาทของนาคคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์	เปลี่ยนแปลง หน่วยกิต
๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย ๒ (๒-๐-๔) (Basic Statistics and Research) ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่ม	๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย ๒ (๒-๐-๔) (Basic Statistics and Research) ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F	คงเดิม

ตัวอย่าง การทดสอบสมมุติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย	ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมุติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย	
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖)	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)	หมายเหตุ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	
วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	
วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	หมายเหตุ
๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย ๒ (๒-๐-๔) (Thai Politics and Government) ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย	๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย ๒ (๒-๐-๔) (Thai Politics and Government) ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย	คงเดิม
๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒ (๒-๐-๔) (Economics in Daily Life) ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจการทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาและศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ	๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒ (๒-๐-๔) (Economics in Daily Life) ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจการทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาและศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒ (๒-๐-๔) (Man and Environment) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒ (๒-๐-๔) (Man and Environment) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	คงเดิม

วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	หมายเหตุ
๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔) (Current World Affairs) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลกทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔) (Current World Affairs) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลกทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic English) ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่าน และเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ	๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic English) ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่าน และเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced English) ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced English) ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา	คงเดิม
๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Sanskrit) ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยา อาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรตุจากจากธาดู การแจกรูปกริยา แปล และแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Sanskrit) ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยา อาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรตุจากจากธาดู การแจกรูปกริยา แปล และแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	คงเดิม

วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	หมายเหตุ
๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Sanskrit) ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อพยยศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาชยาตกรตฺวจากจากธาดู กริยาอาชยาตกรตฺวจาก ภาววาจก นิชฺชนตกรตฺวจาก นิชฺชนตกรตฺวจาก การสลับเปลี่ยนประโยคกรตฺวจากเป็นกรตฺวจาก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปรและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Sanskrit) ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อพยยศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาชยาตกรตฺวจากจากธาดู กริยาอาชยาตกรตฺวจาก ภาววาจก นิชฺชนตกรตฺวจาก นิชฺชนตกรตฺวจาก การสลับเปลี่ยนประโยคกรตฺวจากเป็นกรตฺวจาก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปรและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	คงเดิม
๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Thai) ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Thai) ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระหน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม	คงเดิม
๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Thai) ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง ข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Thai) ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง ข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย	คงเดิม
๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Chinese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Chinese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	คงเดิม

วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	หมายเหตุ
๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Chinese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Chinese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Japanese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Japanese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Japanese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Japanese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Hindi) ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง-อ่าน-เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Hindi) ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง-อ่าน-เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Hindi) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Hindi) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	คงเดิม

วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	หมายเหตุ
๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม ๒ (๒-๐-๔) (World and Environment) ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของวิทยาศาสตร์และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภาวะอุณหภูมิพื้นโลกที่สูงขึ้น ฝนกรดและหมอกควันดำ สภาวะเรือนกระจก มลพิษทางอากาศ ทางน้ำ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาขยะล้นโลก และสารพิษใต้ดิน การใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านเศรษฐกิจที่มั่นคง การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมบทบาทของพระสงฆ์และของกลุ่มหลักในสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยง		ตัดออก
๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย ๒ (๒-๐-๔) (Thai Culture) ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนาผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย ๒ (๒-๐-๔) (Thai Culture) ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนาผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	คงเดิม
๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒ (๒-๐-๔) (Man and Civilization) ศึกษาความเป็นมาและ พัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและ พัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒ (๒-๐-๔) (Man and Civilization) ศึกษาความเป็นมาและ พัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและ พัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	คงเดิม

วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	หมายเหตุ
๐๐๐ ๒๐๑ ชีวิตกับจิตวิทยา ๒ (๒-๐-๔) (Life and Psychology) ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม	๐๐๐ ๒๐๑ ชีวิตกับจิตวิทยา ๒ (๒-๐-๔) (Life and Psychology) ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม	คงเดิม
๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา ๒ (๒-๐-๔) (Physical Science and Technology) ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัยต่าง ๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา ๒ (๒-๐-๔) (Physical Science and Technology) ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัยต่าง ๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสารเทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	คงเดิม
๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ ๒ (๒-๐-๔) (Introduction to Computer and Information Technology) ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่าง ๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ ๒ (๒-๐-๔) (Introduction to Computer and Information Technology) ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่าง ๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์	คงเดิม

	๐๐๐ ๒๖๔ สันติศึกษา ๒ (๒-๐-๔) (Peace Education) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข	เพิ่มเติม รายวิชา
	๐๐๐ ๒๖๕ หลักธรรมาภิบาล ๒ (๒-๐-๔) (Good Governance) ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า	เพิ่มเติม รายวิชา
	๐๐๐ ๒๖๖ ภาวะผู้นำ ๒ (๒-๐-๔) (Leadership) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำกับการใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก	เพิ่มเติม รายวิชา

ตารางเปรียบเทียบรายวิชา หมวดวิชาเฉพาะ ๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖)	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)	หมายเหตุ
วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา ๒(๒-๐-๔) (Tipitaka Studies) ศึกษากำเนิด ความเป็นมา และพัฒนาการของคัมภีร์ พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก คำอธิบาย โดยย่อของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์ อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎกใน ประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา ๒(๒-๐-๔) (Tipitaka Studies) ศึกษากำเนิด ความเป็นมา และพัฒนาการของคัมภีร์ พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก คำอธิบาย โดยย่อของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์ อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎกใน ประเทศไทยและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก	คงเดิม
๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Vinaya Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระ วินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังค์ ภิกขุณี วิภังค์ มหาวรรค จุลวรรค และปรีวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Vinaya Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัย ปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ มหาวรรค จุลวรรค และปรีวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และ ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก	คงเดิม
๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Suttanta Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของ พระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปริณิพพานสูตร อคคัณณสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ จาก นิกายทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตร	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Suttanta Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของ พระ สุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหา ปริณิพพานสูตร อคคัณณสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ จากนิกายทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุ	คงเดิม

หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖)	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)	หมายเหตุ
วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	
นิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ	ททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ	
๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Abhidhamma Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมาตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ	๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Abhidhamma Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมาตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมภาคปฏิบัติ ๑ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation I) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ กาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิเวศน์ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมภาคปฏิบัติ ๑ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation I) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ กาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิเวศน์ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมภาคปฏิบัติ ๒ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation II) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายนุสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบ สมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมภาคปฏิบัติ ๒ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation II) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายนุสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบ สมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมภาคปฏิบัติ ๓ (๒) (๑-๒-๔)	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมภาคปฏิบัติ ๓ (๒) (๑-๒-๔)	คงเดิม

หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖)	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)	หมายเหตุ
วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	
(Buddhist Meditation III) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	(Buddhist Meditation III) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	
๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation IV) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation IV) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒)(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation V) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒)(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation V) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation VI) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปัณณกสูตร สติสูตร อากาการบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation VI) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปัณณกสูตร สติสูตร อากาการบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการ	คงเดิม

หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖)	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)	หมายเหตุ
วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	
โดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	เดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	
๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation VII) ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวธรรมที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติฯ วิธีแก้สภาวะธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติ ปฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation VII) ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวธรรมที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติฯ วิธีแก้สภาวะธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติ ปฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (History of Buddhism) ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต	๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (History of Buddhism) ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต	คงเดิม
๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Buddhist Festival and Traditions) ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้น ๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง	๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Buddhist Festival and Traditions) ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้น ๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง	คงเดิม
๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒(๒-๐-๔) (Thai Sangha Administration) ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การ	๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒(๒-๐-๔) (Thai Sangha Administration) ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การประยุกต์	คงเดิม

หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖)	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)	หมายเหตุ
วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	
ประยุกต์ การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย	การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย	
๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma in English) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ	๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma in English) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ	คงเดิม
๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma Communications) ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย	๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma Communications) ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดและการพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย	แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา
๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Research and Literary Works on Buddhism) ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เถภูมิกถาของพญาลิไท มังคลัตถปิณีของพระสิริมังคลาจารย์ ภาพยนตร์หาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคีตียวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสเถาของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาส กรรมที่ปณีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ในมหาวิทยาลัย	๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Research and Literary Works on Buddhism) ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เถภูมิกถาของพญาลิไท มังคลัตถปิณีของพระสิริมังคลาจารย์ ภาพยนตร์หาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคีตียวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสเถาของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาส กรรมที่ปณีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหม คุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ	คงเดิม

หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๖)	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)	หมายเหตุ
วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ราชวิทยาลัย	

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหมวดวิชาชีพครู หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

พ.ศ. ๒๕๕๖				พ.ศ. ๒๕๖๑				การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต		
๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต				๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต					
๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต				๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต					
๑.	๒๐๐ ๑๐๑	ความเป็นครูวิชาชีพ	๓(๓-๐-๖)	๑.	๒๐๐ ๑๐๑	ความเป็นครูวิชาชีพ	๓(๒-๒-๕)	ปรับชั่วโมงและคำอธิบายรายวิชา	
๒.	๒๐๐ ๑๐๒	ภาษาและวัฒนธรรม	๓(๒-๒-๕)	๒.	๒๐๐ ๑๐๒	ภาษาและวัฒนธรรม	๓(๒-๒-๕)	ปรับคำอธิบายรายวิชา	
๓.	๒๐๐ ๒๐๓	หลักการและปรัชญาการศึกษา	๓(๓-๐-๖)	๓.	๒๐๐ ๑๐๓	<u>ปรัชญาและจริยธรรมทางการศึกษา</u>	๓(๓-๐-๖)	ปรับชื่อและคำอธิบายรายวิชา	
๔.	๒๐๐ ๒๐๔	จิตวิทยาสำหรับครู	๓(๒-๒-๕)	๔.	๒๐๐ ๑๐๔	<u>จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์</u>	๒(๑-๒-๓)	ปรับปรุงชื่อวิชาโดยแยกเนื้อหาจากวิชาเดิมออกเป็น ๒ รายวิชา	เพื่อความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน
					๒๐๐ ๒๐๕	<u>จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว</u>	๒(๑-๒-๓)		
๕.	๒๐๐ ๒๐๕	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	๓(๒-๒-๕)	๕.	๒๐๐ ๒๐๖	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	๓(๒-๒-๕)	ปรับคำอธิบายรายวิชา	
๖.	๒๐๐ ๒๐๖	การพัฒนาหลักสูตร	๓(๒-๒-๕)	๖.	๒๐๐ ๒๐๗	การพัฒนาหลักสูตร	๓(๒-๒-๕)	ปรับคำอธิบายรายวิชา	
๗.	๒๐๐ ๓๐๗	การจัดการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)	๗.	๒๐๐ ๒๐๘	การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	๓(๒-๒-๕)	ปรับชื่อและคำอธิบายรายวิชา	
๘.	๒๐๐ ๓๐๘	การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)	๘.	๒๐๐ ๓๐๙	การวัดและประเมินการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)	ปรับชื่อและคำอธิบายรายวิชา	
๙.	๒๐๐ ๓๐๙	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)	๙.	๒๐๐ ๓๑๐	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)	ปรับคำอธิบายรายวิชา	
๑๐.	๒๐๐ ๓๑๐	การประกันคุณภาพการศึกษา	๓(๓-๐-๖)	๑๐.	๒๐๐ ๓๑๑	การประกันคุณภาพการศึกษา	๒(๑-๒-๓)	ปรับหน่วยกิตและคำอธิบายรายวิชา	
๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต				๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต					

๑๑.	๒๐๐ ๔๑๑	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑	๒(๘๐)	๑๑.	๒๐๐ ๔๑๒	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑	๒(๐-๔-๒)	ปรับชั่วโมงและ คำอธิบายรายวิชา	
๑๒.	๒๐๐ ๔๑๒	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒	๒(๘๐)	๑๒.	๒๐๐ ๔๑๓	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒	๒(๐-๔-๒)	ปรับชั่วโมงและ คำอธิบายรายวิชา	
๑๓.	๒๐๐ ๕๑๓	ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๑	๖(๔๕๐)	๑๓.	๒๐๐ ๕๑๔	<u>ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๑</u>	๖(๐-๑๘-๐)	ปรับชื่อวิชา ปรับ ชั่วโมงและคำอธิบาย รายวิชา	
๑๔.	๒๐๐ ๕๑๔	ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๒	๖(๔๕๐)	๑๔.	๒๐๐ ๕๑๕	<u>ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒</u>	๖(๐-๑๘-๐)	ปรับชื่อวิชา ปรับชั่วโมงและ คำอธิบายรายวิชา	

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาชีพครู หลักสูตรศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๑		
	๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต	๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต		
	๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต	๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต		
๑.	๒๐๐ ๑๐๑ ความเป็นครูวิชาชีพ ๓(๓-๐-๖) (Professional Teacher) ความสำคัญและพัฒนาการของวิชาชีพครูและองค์กรครู สภาพงานครู บทบาท หน้าที่ และคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ ๒๑ มาตรฐานวิชาชีพ คุณธรรม และจริยธรรมของวิชาชีพครู การปลูกฝังจิตวิญญาณความเป็นครูและจิตสำนึกสาธารณะ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณของวิชาชีพโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์สุจริต การจัดการความรู้และการสร้างความก้าวหน้าวิชาชีพครู การแสวงหาและเลือกใช้ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ การเสริมสร้างสมรรถภาพสู่ความเป็นครูมืออาชีพ กฎหมายเกี่ยวกับครูและวิชาชีพครู	๒๐๐ ๑๐๑ ความเป็นครูวิชาชีพ ๓(๒-๒-๕) (Professional Teacher) พัฒนาการของวิชาชีพครู สภาพงานครู คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ ๒๑ มาตรฐานวิชาชีพครู <u>การพัฒนาครูให้มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและกลยุทธ์การสอน</u> ยึดหลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตวิญญาณความเป็นครู จิตสำนึกสาธารณะ และเสียสละให้สังคม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู <u>สามารถจัดการความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู</u> สร้างความก้าวหน้าและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน <u>รู้จักแสวงหาและเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู รวมทั้งมีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครูและวิชาชีพครู</u>	ปรับชั่วโมงและคำอธิบายรายวิชา	
๒.	๒๐๐ ๑๐๒ ภาษาและวัฒนธรรม ๓ (๒-๒-๕) (Language and Culture) ความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาไทยเพื่อการประกอบวิชาชีพครู ภาษาบาลีและภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู การฝึกทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่	๒๐๐ ๑๐๒ ภาษาและวัฒนธรรม ๓ (๒-๒-๕) (Language and Culture) ความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาบาลีเพื่อการเป็นครู ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมปัจจุบันและการดำเนินชีวิต การยอมรับและการอดทนต่อความแตกต่างและความ	ปรับคำอธิบายรายวิชา	

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๑		
	ส่งผลกระทบต่อสังคมปัจจุบันและการดำเนินชีวิต การยอมรับและการอดทนต่อความแตกต่างและความหลากหลายของวัฒนธรรม การปฏิบัติตนตามหลักพระพุทธศาสนา การพัฒนาด้านความคิด ความเชื่อ ค่านิยม เจตคติ และการแต่งกายบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	หลากหลายของวัฒนธรรม การใช้ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อความหมายอย่างถูกต้อง		
๓.	๒๐๐ ๒๐๓ หลักการและปรัชญาการศึกษา ๓(๓-๐-๖) (Principle and Philosophy of Education) ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎีการศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา พุทธปรัชญาและหลักการศึกษามหายานพระพุทธศาสนา วิวัฒนาการของการศึกษาโลก ประวัติและระบบการจัดการศึกษาของไทย วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษาไทย การจัดการศึกษาตามปรัชญาและบริบทของสังคมไทย และกลยุทธ์การจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน	๒๐๐ ๑๐๓ ปรัชญาและจริยธรรมทางการศึกษา ๓(๓-๐-๖) (Philosophy and Ethics in Education) ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา พุทธปรัชญา <u>หลักจริยธรรม</u> และหลักการศึกษามหายานพระพุทธศาสนา <u>คุณธรรมและจริยธรรมของวิชาชีพทางการศึกษา</u> <u>วิเคราะห์ทฤษฎีการศึกษาและทฤษฎีทางจริยธรรมที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาในประเทศตะวันตกและประเทศไทย</u> กลยุทธ์การจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้าง <u>จริยธรรม</u> และการพัฒนาที่ยั่งยืน	ปรับรหัสวิชา ปรับชื่อและ คำอธิบาย รายวิชา	

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๑		
๔.	๒๐๐ ๒๐๔ จิตวิทยาสำหรับครู ๓(๒-๒-๕) (Psychology for Teachers) ความสำคัญของจิตวิทยาการศึกษาต่อวิชาชีพครู แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐาน และหลักการทางจิตวิทยาเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์ ความแตกต่างระหว่างบุคคล องค์ประกอบและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ การจูงใจผู้เรียน บริการแนะแนวในสถานศึกษา จิตวิทยาในการให้คำปรึกษา จรรยาบรรณของผู้แนะแนว ฝึกการใช้หลักจิตวิทยาและกระบวนการแนะแนวเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย ความสามารถทางสมอง วิธีการเรียนรู้ และความถนัด	๒๐๐ ๑๐๔ จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์ ๒ (๑-๒-๓) (Developmental Psychology and Human Learning) หลักพัฒนาการของมนุษย์ ทฤษฎีพัฒนาการ พัฒนาการทางกาย สังคม จิตใจ และการรู้คิดจากวัยแรกเกิดจนถึงวัยรุ่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ <u>ธรรมชาติของสมอง</u> การเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) <u>การใช้หลักการทางจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาของเด็กที่เรียนหนังสือไม่ได้ บทบาทของครูและโรงเรียนต่อการพัฒนาสมองและการเรียนรู้</u>	ปรับรหัสวิชาปรับปรุงชื่อวิชาโดยแยกเนื้อหาจากวิชาเดิมออกเป็น ๒ รายวิชา	เพื่อความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน
		๒๐๐ ๒๐๕ จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ๒(๑-๒-๓) (Educational Psychology and Guidance) แนวคิด หลักการ และทฤษฎีทางจิตวิทยาพื้นฐานและจิตวิทยาการศึกษา ความแตกต่างระหว่างบุคคล <u>การคิด เชาวน์ปัญญา ความถนัด การสร้างแรงจูงใจ บุคลิกภาพและการปรับตัว การแนะแนวในสถานศึกษา ฝึกการใช้กระบวนการทางจิตวิทยาและการแนะแนวเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น</u>	แยกเนื้อหาจากรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู	เพื่อความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน
๕.	๒๐๐ ๒๐๕ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ๓ (๒-๒-๕) (Innovation and Information Technology	๒๐๐ ๒๐๖ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ๓(๒-๒-๕) (Innovation and Information Technology in	ปรับรหัสวิชาและคำอธิบายรายวิชา	

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๑		
	in Education) ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร หลักการ แนวคิด การออกแบบ การประยุกต์ใช้ และการประเมินสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ฝึกการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้	Education) หลักการ แนวคิด นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ยุคใหม่ การออกแบบ การพัฒนา การประยุกต์ใช้ และการประเมินนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาวิถีพุทธ		
๖.	๒๐๐ ๒๐๖ การพัฒนาหลักสูตร ๓(๒-๒-๕) (Curriculum Development) ความสำคัญของหลักสูตร หลักการและแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร ปัจจัยและพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร ประเภทของหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ ฝึกปฏิบัติการประเมินหลักสูตร และการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	๒๐๐ ๒๐๗ การพัฒนาหลักสูตร ๓(๒-๒-๕) (Curriculum Development) ความสำคัญของหลักสูตร หลักการ และแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร <u>แนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรไทยและต่างประเทศ</u> ประเภทของหลักสูตร ปัจจัยและพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบและการพัฒนาหลักสูตร ฝึกปฏิบัติ การประเมินหลักสูตร <u>การออกแบบหลักสูตรเชิงสมรรถนะ (Competency-based curriculum)</u> และการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	ปรับรหัสวิชาและคำอธิบายรายวิชา	
๗.	๒๐๐ ๓๐๗ การจัดการเรียนรู้ ๓(๒-๒-๕) (Learning management) การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักการ แนวคิด เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้ ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การบริหารและการจัดการชั้นเรียน การบูรณาการเรียนรู้อย่างบูรณาการ การพัฒนาศูนย์การเรียนในสถานศึกษา ฝึก	๒๐๐ ๒๐๘ การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ๓(๒-๒-๕) (Learning Design and Classroom Management) หลักการ แนวคิดของนักการศึกษาและนักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ <u>เทคนิคการจัดการชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การบูรณาการเรียนรู้อย่างบูรณาการ</u>	ปรับรหัสวิชา ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๑		
	การออกแบบและการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง	แบบเรียนรวม การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในสถานศึกษา ฝึกออกแบบการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ (Active learning) คติวิเคราะห์ คติสร้างสรรค์ และแก้ปัญหา รวมทั้งฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง		
๘.	๒๐๐ ๓๐๘ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ๓(๒-๒-๕) (Learning Assessment) หลักการ ทฤษฎี รูปแบบ และแนวคิดเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม การประเมินผลแบบรวมและแบบย่อย การประเมินตามสภาพจริง การสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบ ฝึกปฏิบัติการสร้างเครื่องมือวัด และการนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้	๒๐๐ ๓๐๙ การวัดและประเมินการเรียนรู้ ๓(๒-๒-๕) (Learning Assessment) หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ <u>วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้</u> การประเมินตามสภาพจริง การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม <u>การสอบภาคปฏิบัติและการสร้างเกณฑ์การประเมิน</u> การประเมินจาก <u>แฟ้มสะสมผลงาน</u> <u>การนำผลการวัดและประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน</u> ฝึกปฏิบัติการสร้างและการใช้เครื่องมือวัด <u>การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ</u> การให้คะแนนและการตัดสินผลการเรียน	ปรับรหัสวิชา ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	
๙.	๒๐๐ ๓๐๙ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ๓(๒-๒-๕) (Research for Learning Development) ทฤษฎี รูปแบบ และกระบวนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติเบื้องต้นเพื่อการวิจัย การแปลผลและนำเสนอผลการวิจัย จรรยาบรรณนักวิจัย ฝึกปฏิบัติการทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้	๒๐๐ ๓๑๐ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ๓(๒-๒-๕) (Research for Learning Development) แนวคิดและทฤษฎี <u>พื้นฐาน</u> เกี่ยวกับการวิจัย รูปแบบการวิจัย กระบวนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย <u>การออกแบบการวิจัย</u> จรรยาบรรณนักวิจัย <u>การนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน</u> ฝึกปฏิบัติการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งนำเสนอผลการวิจัย	ปรับรหัสวิชาและคำอธิบายรายวิชา	

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๑		
๑๐.	๒๐๐ ๓๑๐ การประกันคุณภาพการศึกษา ๓(๓-๐-๖) (Quality Management in Education) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาและการจัดการคุณภาพการศึกษา การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ระบบการประเมิน การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ และกลยุทธ์การสร้างความร่วมมือกับบุคลากรทางการศึกษาและชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียน	๒๐๐ ๓๑๑ การประกันคุณภาพการศึกษา ๒(๑-๒-๓) (Quality Assurance in Education) หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา <u>ฝึกปฏิบัติการจัดการคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</u>	ปรับรหัสวิชา หน่วยกิต ชั่วโมง ชื่อภาษาอังกฤษ และคำอธิบาย รายวิชา	
	๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต	๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต		
๑๑.	๒๐๐ ๔๑๑ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑ ๒ (๘๐) (Professional Experiences ๑) บูรณาการความรู้และการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษา โดยสังเกตการจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การทดลองสอนในสถานการณ์จำลอง ปฏิบัติธรรม ศึกษาดูงานโครงการในพระราชดำริและจัดกิจกรรมอาสา รวบรวมข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษา	๒๐๐ ๔๑๒ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑ ๒(๐-๔-๒) (Professional Experiences ๑) <u>ศึกษาและสังเกตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียน การบริหารจัดการในโรงเรียน สภาพงานครู การจัดการเรียนรู้ในสภาพห้องเรียน ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อจุดประสงค์การสอนที่หลากหลาย การออกแบบทดสอบข้อสอบหรือเครื่องมือวัดผล การตรวจข้อสอบ การให้คะแนนและการตัดสินผลการเรียน การสอบภาคปฏิบัติและการให้คะแนนศึกษาผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รวบรวมข้อมูลและรายงานผลการศึกษาสังเกตเมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</u>	ปรับชั่วโมงปฏิบัติ และคำอธิบาย รายวิชา	

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๑		
๑๒.	๒๐๐ ๔๑๒ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒ ๒ (๘๐) (Professional Experiences ๒) บูรณาการความรู้และการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษา โดยทดลองสอนในสถานการณ์จริง ออกแบบทดสอบ ตรวจสอบ ให้คะแนน และตัดสินผลการเรียน ศึกษางานวิจัย เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนและพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ ปฏิบัติธรรม และจัดกิจกรรมอาสา และนำเสนอผลการศึกษากายหลังฝึก ปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน	๒๐๐ ๔๑๓ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒ ๒(๐-๔-๒) (Professional Experiences ๒) <u>พัฒนาความเป็นครูมืออาชีพโดยฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ออกแบบทดสอบ วัด และประเมินผลผู้เรียน และฝึกปฏิบัติการสอนแบบจุลภาคใน สถานการณ์จำลองตามแผน สังเกตการสอนของเพื่อน ทดลอง ปฏิบัติการสอนจริงในสถานศึกษา รวมทั้งแก้ปัญหาพฤติกรรมของ นักเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน บันทึกข้อมูลและ นำเสนอผลการศึกษาเมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</u>	ปรับชั่วโมงปฏิบัติ และคำอธิบาย รายวิชา	
๑๓.	๒๐๐ ๕๑๓ ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๑ ๖(๔๕๐) (Intern Teaching ๑) ปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเฉพาะในสถานศึกษาโดยใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และปฏิบัติการกิจของครูอย่างครบถ้วนทุกด้าน ผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผล และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน และสัมมนาเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนเมื่อสิ้นสุดภาค การศึกษาปกติ	๒๐๐ ๕๑๔ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๑ ๖(๐-๑๘-๐) (Teaching Internship ๑) <u>บูรณาการความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะสู่การ ปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเอกโดยใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียน คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆได้ สามารถวัด และประเมินผลและนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ศึกษาและทำ วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับ มอบหมายจากสถานศึกษา สัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการ ปฏิบัติการสอนเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา</u>	ปรับชื่อวิชา ปรับชั่วโมง ปฏิบัติ และ คำอธิบาย รายวิชา	
๑๔.	๒๐๐ ๕๑๔ ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๒ ๖(๔๕๐) (Intern Teaching ๒) ปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเฉพาะในสถานศึกษาโดยใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และปฏิบัติการกิจของครูอย่างครบถ้วนทุกด้าน ผลิตสื่อและ	๒๐๐ ๕๑๕ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒ ๖(๐-๑๘-๐) (Teaching Internship ๒) <u>บูรณาการความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะสู่การ ปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเอกโดยใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียน คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆได้ สามารถวัดและ</u>	ปรับชื่อวิชา ปรับชั่วโมง ปฏิบัติ และ คำอธิบาย รายวิชา	

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑		
	นวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผล และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน บันทึกผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ ทำวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และสัมมนาเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ	ประเมินผลและนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน สามารถประเมิน ปรับปรุง และทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา สัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา		

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะด้านวิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา (เอกคู่) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (๕ ปี)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

	คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะสาขา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (เดิม)	คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะสาขา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ (ใหม่)	การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
ที่	วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต		
๑.	๒๐๙ ๒๐๑ กิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ๓ (๒-๒-๕)	<u>๒๐๙ ๔๑๔</u> กิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ลดหน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษา (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๒.	๒๐๙ ๓๐๒ การพัฒนาสื่อการสอนพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	<u>๒๐๙ ๒๐๓</u> การพัฒนาสื่อการสอนพระพุทธศาสนา ๓ (๒-๒-๕)	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องกับปฏิบัติการผลิตและเผยแพร่สื่อการสอนพระพุทธศาสนา
๓.	๒๐๙ ๓๐๓ การสอนแบบโยนิโสมนสิการ ๓(๓-๐-๖)	<u>๒๐๙ ๔๑๗</u> การสอนแบบโยนิโสมนสิการ ๓ (๓-๐-๖)	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก	

๔.	๒๐๙ ๓๐๔ การสอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา ๓(๒-๒-๕)	<u>๒๐๙ ๓๐๕</u> การสอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา ๓(๒-๒-๕)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุง คำอธิบายรายวิชา	
๕.	๒๐๙ ๓๐๕ การบูรณาการการสอนพระพุทธศาสนา ๓(๓-๐-๖)	<u>๒๐๙ ๔๐๕</u> การบูรณาการการสอนพระพุทธศาสนา <u>๓ (๒-๒-๕)</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุง หน่วยกิตและคำอธิบาย รายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษา (๒๕๖๐- ๒๕๗๙)
๖.	๒๐๙ ๓๐๖ การสอนพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖)	<u>๒๐๙ ๓๐๔</u> การสอนพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ <u>๓ (๒-๒-๕)</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุง หน่วยกิตและคำอธิบาย รายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องได้ วิเคราะห์และศึกษา ภาคปฏิบัติ
๗.	๒๐๙ ๓๐๗ พุทธศิลป์กับการสอนพระพุทธศาสนา ๓(๓-๐-๖)	<u>๒๐๙ ๓๐๖</u> พุทธศิลป์กับการสอนพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุง คำอธิบายรายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษา (๒๕๖๐- ๒๕๗๙)
๘.	๒๐๙ ๓๐๘ การจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนวิธีสืบสวน สอบสวน ๓ (๒-๒-๕)		ยกเลิกรายวิชา	
๙.	๒๐๙ ๔๐๙ การสอนชาดกศึกษา ๓ (๓-๐-๖)	<u>๒๐๙ ๔๑๕</u> การสอนชาดกศึกษา <u>๒ (๑-๒-๓)</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วย กิต/ปรับปรุงคำอธิบาย รายวิชา และย้ายไปเป็นกลุ่มวิชา เอกเลือก	เพื่อให้สอดคล้องได้ศึกษา ชาดกต่างๆ ที่ปรากฏ ในวัฒนธรรมทาง พระพุทธศาสนาที่ แตกต่าง
๑๐.	๒๐๙ ๔๑๐ พุทธสันติวิธี ๓ (๓-๐-๖)	<u>๒๐๙ ๔๑๐</u> พุทธสันติวิธี <u>๒ (๒-๐-๔)</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วย กิต/ปรับปรุงคำอธิบาย รายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๑๑.	๒๐๙ ๔๑๑ การสอนศาสนพิธี ๓ (๓-๐-๖)	<u>๒๐๙ ๔๑๑</u> การสอนศาสนพิธี ๒ (๑-๒-๓)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุง หน่วยกิต/คำอธิบาย รายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องได้ฝึก ปฏิบัติ
๑๒.	๒๐๙ ๔๑๒ สัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา ๒ (๑-๒-๓)	<u>๒๐๙ ๔๑๓</u> สัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา ๒ (๑-๒-๓)	เปลี่ยนรหัสวิชา	

	๒) วิชาการสอนวิชาเอก (บังคับ) ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต	๒) วิชาการสอนวิชาเอก (บังคับ) ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต		
๑๓.	๒๐๙ ๔๑๒ การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ๓ (๒-๒-๕)	๒๐๙ ๔๒๐ การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ๓ (๒-๒-๕)	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
	๓) วิชาเลือกวิชาเอก ๓ หน่วยกิต	๓) วิชาเลือกวิชาเอก ๒ หน่วยกิต		
๑๔.	๒๐๙ ๓๒๐ การจัดการความรู้ทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	๒๐๙ ๔๑๖ การจัดการความรู้ทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๑๕.	๒๐๙ ๔๑๔ ศึกษาอิสระทางการสอนพระพุทธศาสนา ๓(๐-๖-๖)	๒๐๙ ๔๑๔ ศึกษาอิสระทางการสอนพระพุทธศาสนา ๒ (๐-๔-๒)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก	
๑๖.	๒๐๙ ๓๑๖ พุทธวิธีการสอนและธรรมโฆษณ์ ๓ (๓-๐-๖)		ยกเลิก	
๑๗.	๒๐๙ ๔๑๕ การสอนธรรมวิทยา ๓ (๓-๐-๖)		ยกเลิก	
๑๘.	๒๐๙ ๓๑๗ การวิเคราะห์แบบเรียนพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)		ยกเลิก	
๑๙.	๒๐๙ ๔๑๘ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับประถมศึกษา ๓(๒-๒-๕)	๒๐๙ ๓๐๗ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับประถมศึกษา ๓(๒-๒-๕)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกบังคับ	
๒๐.	๒๐๙ ๔๑๙ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษา ๓(๒-๒-๕)	๒๐๙ ๔๑๘ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษา ๒ (๑-๒-๓)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก	

๑.		๒๐๙ ๒๐๑ ความเป็นพลเมืองวิถีพุทธ ๓ (๓-๐-๖)	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๒.		๒๐๙ ๒๐๒ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแนว พุทธ ๓ (๒-๒-๕)	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๓.		๒๐๙ ๔๐๘ การสอนธรรมศึกษา ๒ (๑-๒-๓)	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๔.		๒๐๙ ๔๑๒ ภาษาอังกฤษสำหรับการสอนพระพุทธศาสนา ๒ (๑-๒-๓)	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะด้านวิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา (เอกคู่) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (๕ ปี)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

ที่	คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะสาขา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (เดิม)	คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะสาขา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ (ใหม่)	การ ปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
ที่	วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต		
๑.	๒๐๙ ๒๐๑ กิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ๓ (๒-๒-๕) (Buddhism Learning Activity) รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา การออกแบบกิจกรรม การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเทศกาลและพิธีกรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพตามแนวพุทธ การบริหารจัดการและเจริญปัญญา เช่น กิจกรรมค่ายพุทธธรรม การบรรพชาภาคฤดูร้อน วิธีการประเมิน ติดตาม และสรุปผลกิจกรรม	๒๐๙ ๔๑๔ กิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) (Buddhism Learning Activity) รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาการออกแบบกิจกรรม <u>การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรม โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้</u> วิธีการประเมินติดตาม และสรุปผลกิจกรรม	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงคำอธิบาย รายวิชาและย้ายไป เป็นกลุ่มวิชาเอก เลือก	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษา (๒๕๖๐- ๒๕๗๙)
๒.	๒๐๙ ๓๐๒ การพัฒนาสื่อการสอนพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) (Media Developments of Teaching Buddhism) การออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา การเลือกใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การจัดการเรียนการสอนทางไกล การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต	๒๐๙ ๒๐๓ การพัฒนาสื่อการสอนพระพุทธศาสนา ๓ (๒-๒-๕) (Media Developments of Teaching Buddhism) <u>ความหมาย ความสำคัญและประเภทของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ การออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ การเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อผลิตสื่อการเรียนรู้และการเผยแพร่พระพุทธศาสนา การผลิตสื่อการสอน และการเผยแพร่สื่อการสอนในระบบออนไลน์และออฟไลน์</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ คำอธิบายรายวิชา	เพื่อให้ผลิตได้ฝึก ปฏิบัติการผลิตและ เผยแพร่สื่อการสอน พระพุทธศาสนา
๓.	๒๐๙ ๓๐๓ การสอนแบบโยนิโสมนสิการ ๓(๓-๐-๖) (Teaching Reasoned Attention) หลักและวิธีการสอนแบบโยนิโสมนสิการ การ	๒๐๙ ๔๑๗ การสอนแบบโยนิโสมนสิการ ๓ (๓-๐-๖) (Teaching Reasoned Attention) หลักและวิธีการสอนแบบโยนิโสมนสิการ การออกแบบ	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงคำอธิบาย รายวิชาและย้ายไป เป็นกลุ่มวิชาเอก	

	ออกแบบการสอน การสร้างกระบวนการคิดรวบยอด การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การกำหนดแผนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	การสอน การสร้างกระบวนการคิดรวบยอด การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การกำหนดแผนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	เลือก	
๔.	๒๐๙ ๓๐๔ การสอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา ๓(๒-๒-๕) (Teaching of Mental and Intellectual Development) หลักและวิธีการสอนสมถะและวิปัสสนากรรมฐาน การฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา การฝึกสมาธิในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การฝึกอิริยาบถทั้งสี่อย่างมีสติ การฝึกกำหนดรู้ อารมณ์ การฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน	๒๐๙ ๓๐๕ การสอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา ๓(๒-๒-๕) (Teaching of Mental and Intellectual Development) หลักและวิธีการสอนสมถะและวิปัสสนากรรมฐาน การฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา การฝึกสมาธิในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การฝึกกำหนดอิริยาบถทั้งสี่อย่างมีสติ การฝึกกำหนดรู้อารมณ์ การฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน <u>วิธีการสอบอารมณ์กรรมฐาน</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงคำอธิบาย รายวิชา	
๕.	๒๐๙ ๓๐๕ การบูรณาการการสอนพระพุทธศาสนา ๓(๓-๐-๖) (Teaching Buddhism Integration) ความหมายและรูปแบบการบูรณาการ กระบวนการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม การบูรณาการระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน การเรียนการสอนโดยผู้เรียนใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้แบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบูรณาการหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน	๒๐๙ ๔๐๙ การบูรณาการการสอนพระพุทธศาสนา ๓ (๒-๒-๕) (Teaching Buddhism Integration) ความหมายและรูปแบบการบูรณาการ กระบวนการเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม <u>ทักษะความเป็นพลเมือง การส่งเสริมคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การรื้อฟื้นศาสนา ศาสนาไปสู่อะไรดี</u> โดยการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงหน่วยกิต และคำอธิบาย รายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษา (๒๕๖๐- ๒๕๖๙)
๖.	๒๐๙ ๓๐๖ การสอนพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖) (Teaching Analytical of Buddha's Biography) รูปแบบการวิเคราะห์ และประวัติของ พระพุทธเจ้าเชิงวิเคราะห์ในด้านประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และการประกาศพระศาสนา	๒๐๙ ๓๐๔ การสอนพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ ๓ (๒-๒-๕) (Teaching Analytical of Buddha's Biography) <u>วิเคราะห์ประวัติของพระพุทธเจ้าในด้านประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ความเชื่อ ปรัชญาศาสนาในชมพูทวีปยุค พุทธกาล บุคลาธิษฐานและธรรมาธิษฐานในพุทธประวัติ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้งศาสนาและการบริหาร พุทธวิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงหน่วยกิต และคำอธิบาย รายวิชา	เพื่อให้เห็นมิติได้ วิเคราะห์และศึกษา ภาคปฏิบัติ
๗.	๒๐๙ ๓๐๗ พุทธศิลป์กับการสอนพระพุทธศาสนา ๓(๓-๐-๖) (Buddhist Arts and Teaching Buddhism) ประวัติและพัฒนาการของพุทธศิลป์ใน	๒๐๙ ๓๐๖ พุทธศิลป์กับการสอนพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Arts and Teaching Buddhism) ประวัติ และพัฒนาการของพุทธศิลป์ในอินเดีย	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงคำอธิบาย รายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษา (๒๕๖๐-

	อินเดีย พระพุทธศาสนากับสกุลศิลปะในประเทศไทย พุทธศิลป์ด้านต่าง ๆ (ด้านประติมากรรม จิตรกรรม สถาปัตยกรรม) ปรัชญาธรรมจากพุทธลักษณะ และสุนทรียภาพในพุทธศิลป์	พระพุทธศาสนากับสกุลศิลปะในประเทศไทยและอาเซียน พุทธศิลป์ด้านประติมากรรม จิตรกรรม และสถาปัตยกรรม ปรัชญาธรรมจากพุทธลักษณะ สุนทรียภาพในพุทธศิลป์ และการอนุรักษ์ขนบารุงพุทธศิลป์อย่างยั่งยืน		๒๕๗๙)
๘.	๒๐๙ ๓๐๘ การจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการวิจัยสืบสวน สอบสวน ๓ (๒-๒-๕) (Arayawithe Investigative Method of Inquiry Learning Management) ปรัชญา หลักการและจิตวิทยาพื้นฐาน จุดมุ่งหมาย กระบวนการ สื่อการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล ในการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีในกระบวนการวิจัยสืบสวน - สอบสวน ฝึกออกแบบการจัดการเรียนรู้สร้างสื่อการเรียนรู้ ฝึกจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ ทดลองสอนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้สอน		ยกเลิกรายวิชา	
๙.	๒๐๙ ๔๐๙ การสอนชาดกศึกษา ๓ (๓-๐-๖) (Teaching Jataka Studies) โครงสร้างและเนื้อหาของชาดก ความสำคัญ คุณค่าทางจริยธรรมของชาดก การสอนชาดกจากพระไตรปิฎก การสอนแบบบุคคลาธิฐาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาในชาดก	๒๐๙ ๔๑๕ การสอนชาดกศึกษา ๒ (๑-๒-๓) (Teaching Jataka Studies) โครงสร้างและเนื้อหาของชาดก ความสำคัญ คุณค่าทางจริยธรรมของชาดก การสอนชาดกจากคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท มหายาน วชิรยาน และชาดกท้องถิ่น เพื่อการดำเนินชีวิต การผลิตสื่อและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาในชาดก	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก	เพื่อให้บัณฑิตศึกษาชาดกต่างๆ ที่ปรากฏในวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่แตกต่างกัน
๑๐.	๒๐๙ ๔๑๐ พุทธสันติวิธี ๓ (๓-๐-๖) (Theory of Buddhist Peaceful Means) แนวคิดและทฤษฎีสันติวิธีของสำนักต่างๆ ในประเทศตะวันตกและตะวันออก เช่น มาติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์ และมหาตมะ คานธี โดยเปรียบเทียบกับทฤษฎีพุทธสันติวิธีในพระไตรปิฎก เน้นศึกษาความหมาย ความเป็นมา คุณค่าและความสำคัญของสันติวิธีต่อมนุษย์และสังคม รวมไปถึงการศึกษาและเรียนรู้รูปแบบของพุทธสันติวิธีในรูปแบบต่าง ๆ ในแต่ละ	๒๐๙ ๔๑๐ พุทธสันติวิธี ๒ (๒-๐-๔) (Theory of Buddhist Peaceful Means) แนวคิดและทฤษฎีสันติวิธีของสำนักต่าง ๆ ในประเทศตะวันตกและตะวันออก โดยเปรียบเทียบกับทฤษฎีพุทธสันติวิธีในพระไตรปิฎก เน้นศึกษาความหมาย ความเป็นมา คุณค่าและความสำคัญของสันติวิธีต่อมนุษย์และสังคม รวมไปถึงการศึกษา และเรียนรู้รูปแบบของพุทธสันติวิธีในรูปแบบต่าง ๆ ในแต่ละกรณี ตลอดจนปัจจัยหรือเงื่อนไขที่นำไปสู่การสร้างความสำเร็จในการใช้พุทธ	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)

	กรณี ตลอดจนปัจจัยหรือเงื่อนไขที่นำไปสู่การสร้างความสำเร็จในการใช้พุทธสันติวิธีรูปแบบต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การนำหลักพุทธสันติวิธีในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน	<u>สันติวิธีรูปแบบต่างๆ อันจะนำไปสู่การนำหลักพุทธสันติวิธีในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้ในการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ในสังคมปัจจุบัน</u>		
๑๑.	๒๐๙ ๔๑๑ การสอนศาสนพิธี ๓ (๓-๐-๖) (Teaching Religious Ritual) ความหมาย ความสำคัญ และรูปแบบการจัดศาสนพิธีตามเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา องค์ประกอบของศาสนพิธี การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการสอน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	๒๐๙ ๔๑๑ การสอนศาสนพิธี ๒ (๑-๒-๓) (Teaching Religious Ritual) ความหมาย ความสำคัญ และรูปแบบการจัดศาสนพิธีตามเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา องค์ประกอบของศาสนพิธี การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการสอน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง <u>มารยาทชาวพุทธ บทบาทของศาสนพิธีกรในการเป็นผู้นำประกอบศาสนพิธี</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุงหน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชา	เพื่อให้สันติวิธีได้ฝึกปฏิบัติ
๑๒.	๒๐๙ ๔๑๒ สัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา (๑-๒-๓) (Seminar on Teaching Buddhism) รูปแบบและการจัดการสัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา เสนอความคิดเห็นและวิเคราะห์หาทางออก ร่วมกัน วิเคราะห์แนวทางบูรณาการการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาภาคสนาม (Field case Studies)	๒๐๙ ๔๑๓ สัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา ๒ (๑-๒-๓) (Seminar on Teaching Buddhism) รูปแบบและการจัดการสัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา เสนอความคิดเห็นและวิเคราะห์หาทางออก ร่วมกัน วิเคราะห์แนวทางบูรณาการการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาภาคสนาม (Field case Studies)	เปลี่ยนรหัสวิชา	
	๒) วิชาการสอนวิชาเอก (บังคับ) ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต	๒) วิชาการสอนวิชาเอก (บังคับ) ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต		
๑๓.	๒๐๙ ๔๑๒ การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ๓(๒-๒-๕) (Learning Management of Buddhism) หลักและวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนตามแนวทศนาวิธี การสอนตามแนวอริยสัจ การสอนโดยปัญหาเป็นที่ตั้ง การสอนตามหลักไตรสิกขา การสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้วิธี	๒๐๙ ๔๒๐ การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ๓ (๒-๒-๕) (Learning Management of Buddhism) <u>การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑</u> หลักและวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนตามแนวทศนาวิธี การสอนตามแนวอริยสัจ การสอนโดยปัญหาเป็นที่ตั้ง การสอนตามหลักไตรสิกขา การสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)

	วิจัย การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา การสาธิต การสอน ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด การวัด และประเมินผลการสอน	วิธีวิจัย การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา การสาธิต การสอน ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด การวัดและ ประเมินผลการสอน		
	๓) วิชาเลือกวิชาเอก ๓ หน่วยกิต	๓) วิชาเลือกวิชาเอก ๒ หน่วยกิต		
๑๔.	๒๐๙ ๓๒๐ การจัดการความรู้ทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) (Buddhism Knowledge Management) ความหมายของการจัดการความรู้ ศาสตร์แห่งการจัดการความรู้พระไตรปิฎก การวิเคราะห์หลักการจัดการความรู้ในวิทยาการสมัยใหม่ การจัดการความรู้ในพระพุทธศาสนาเถรวาท การจัดการความรู้เชิงพุทธบูรณาการ กระบวนการบริหารจัดการความรู้ในทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักไตรสิกขา การสร้างกระบวนการเรียนรู้จากภายในด้วยหลักสาราณียธรรม กระบวนการจัดการสังคีตร้อยกรองพระธรรมและวินัยให้เป็นหมวดหมู่ กระบวนการสร้างสังคมสงฆ์ การประยุกต์โมเดลเกลียวความรู้ของอิกุจิโร่ โนนากะ (Ikujiro Nonaka)	๒๐๙ ๔๑๖ การจัดการความรู้ทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Buddhism Knowledge Management) ความหมายของการจัดการความรู้ ศาสตร์แห่งการจัดการความรู้พระไตรปิฎก การวิเคราะห์หลักการจัดการความรู้ในวิทยาการสมัยใหม่ การจัดการความรู้ในพระพุทธศาสนาเถรวาท การจัดการความรู้เชิงพุทธบูรณาการ กระบวนการบริหารจัดการความรู้ในทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักไตรสิกขา การสร้างกระบวนการเรียนรู้จากภายในด้วยหลักสาราณียธรรม กระบวนการจัดการสังคีตร้อยกรองพระธรรมและวินัยให้เป็นหมวดหมู่ กระบวนการสร้างสังคมสงฆ์ การประยุกต์โมเดลเกลียวความรู้ของอิกุจิโร่ โนนากะ (Ikujiro Nonaka) ศูนย์ข้อมูลทางพระพุทธศาสนา (Big Data)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุง คำอธิบายรายวิชา และย้ายไปเป็น กลุ่มวิชาเอกเลือก	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๑๕.	๒๐๙ ๔๑๔ ศึกษาอิสระทางการสอนพระพุทธศาสนา ๓(๐-๖-๖) (Independent Study on Teaching Buddhism) ค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางการสอนพระพุทธศาสนา ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา	๒๐๙ ๔๑๙ ศึกษาอิสระทางการสอนพระพุทธศาสนา ๒ (๐-๔-๒) (Independent Study on Teaching Buddhism) ค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางการสอนพระพุทธศาสนา ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุง คำอธิบายรายวิชา และย้ายไปเป็น กลุ่มวิชาเอกเลือก	
๑๖.	๒๐๙ ๓๑๖ พุทธวิธีการสอนและธรรมโฆษณ์ ๓(๓-๐-๖) (Teaching Buddha methods and Propagation of Dhamma) การวิเคราะห์หลักและวิธีการสอนของพระพุทธเจ้า การวิเคราะห์ธรรมชาติของผู้เรียน คุณสมบัติของผู้สอน วัตถุประสงค์ในการสอน กระบวนการออกแบบการสอนตามหลักไตรสิกขา อริยสัจจ์ อนุปพพิกขา นวัคสัตตศาสนา		ยกเลิก	

	โยนิโสมนสิการ และการพัฒนาจิตและเจริญปัญญา โดย บูรณาการเกี่ยวกับหลักการและวิธีการพูดแบบต่าง ๆ โวหาร และสำนวน สุภาสิตและคำพังเพย กลุ่มเป้าหมายกับการ คัดเลือกเนื้อหาธรรมและพุทธาษิต รูปแบบของการแสดง ธรรม องค์แห่งธรรมกถึก การแสดงธรรมตามหลักอนุพุพิภกา การใช้สื่อธรรมชาติ การประเมินผู้พูดและผู้ฟัง			
๑๗.	๒๐๙ ๔๑๕ การสอนธรรมวิทยา ๓ (๓-๐-๖) (Teaching Dhammology) การสอนหลักธรรมตามหลักพุทธธรรม การจัด หมวดหมู่ของหลักธรรม การออกแบบการสอน การจัด กิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดแผนการสอน การใช้สื่อ และเทคโนโลยีช่วยสอนและวิธีการสอน การสอนแบบบูรณา การ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้		ยกเลิก	
๑๘.	๒๐๙ ๓๑๗ การวิเคราะห์แบบเรียนพระพุทธศาสนา ๓(๓-๐-๖) (Buddhism Textbooks Analysis) ความเป็นมาของหนังสือเรียนพระพุทธศาสนาตั้งแต่ อดีตถึงปัจจุบันในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยวิเคราะห์ วัตถุประสงค์ เนื้อหา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการประเมินหนังสือเรียนในระดับต่างๆ		ยกเลิก	
๑๙.	๒๐๙ ๔๑๘ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับประถมศึกษา ๓(๒-๒-๕) (Teaching Buddhism of primary school) การวิเคราะห์หลักสูตรสาระการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดทำ แผนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ บทบาทของครู	๒๐๙ ๓๐๗ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับประถมศึกษา ๓ (๒-๒-๕) (Teaching Buddhism of primary school) การวิเคราะห์หลักสูตรสาระการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยเน้นการสอนพระพุทธศาสนา ขั้นตอนการ จัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดทำแผนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ บทบาทของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการ	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุง คำอธิบายรายวิชา และย้ายไปเป็น กลุ่มวิชาเอกบังคับ	

	ในการบูรณาการเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้	เรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา		
๒๐.	๒๐๙ ๔๑๙ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษา ๓(๒-๒-๕) (Teaching Buddhism of secondary school) การวิเคราะห์หลักสูตรสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดทำแผนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ บทบาทของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา	๒๐๙ ๔๑๔ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษา ๒ (๑-๒-๓) (Teaching Buddhism of secondary school) การวิเคราะห์หลักสูตรสาระการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยเน้นการสอนพระพุทธศาสนา ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดทำแผนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ บทบาทของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก	
๑.		๒๐๙ ๒๐๑ ความเป็นพลเมืองวิถีพุทธ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Oriented Civil Education) ความหมายและความสำคัญของความเป็นพลเมือง บทบาทหน้าที่ของพลเมืองตามหลักประชาธิปไตย การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ลักษณะของสังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย วัฒนธรรมของความเป็นพลเมือง ที่มีความห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตอาสาและสำนึก สารธารณะ หลักแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างสันติเพื่อความเป็นพลเมืองที่ดีวิถีพุทธ	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๒.		๒๐๙ ๒๐๒ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธ ๓ (๒-๒-๕) (Buddhism Learning Management for Enhancing Ethical and Morality) ความหมายและความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธ หลักการ วัดอุปประสงค์และกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เทคนิคการเรียนรู้เพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธ บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะของครูที่ดี ฝึกออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการจัดการเรียนรู้	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)

๓.		๒๐๙ ๔๐๘ การสอนธรรมศึกษา ๒ (๑-๒-๓) (Teaching Dhamma Studies) การเรียนรู้และการสอนธรรมศึกษาตามหลักสูตรของแม่กองธรรมสนามหลวง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มหาเถรสมาคม ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดทำแผนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การจัดโครงการอบรมธรรมศึกษาในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๔.		๒๐๙ ๔๑๒ ภาษาอังกฤษสำหรับการสอนพระพุทธศาสนา ๒(๑-๒-๓) (English for Teaching Buddhism) ธรรมภาคภาษาอังกฤษสำหรับการสอนพระพุทธศาสนาโดยใช้ทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะด้านวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว (เอกคู่) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (๕ ปี)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

	คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะสาขา	คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะสาขา	การปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
	หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๕๖ (เดิม)	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๖๑ (ใหม่)		
	วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต		
๑.	๒๐๘ ๒๐๑ หลักการแนะแนว ๓ (๓-๐-๖)		ยกเลิก	
๒.	๒๐๘ ๒๐๒ เทคนิคการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล ๓ (๓-๐-๖)		ยกเลิก	
๓.	๒๐๘ ๓๐๓ จิตวิทยาการแนะแนวเชิงพุทธ ๓ (๓-๐-๖)	๒๐๘ ๓๐๗ <u>การแนะแนวเชิงพุทธ</u> ๓ (๒-๒-๕)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุงชื่อรายวิชาหน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชา	เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการพุทธวิธีการแนะแนวและให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ
๔.	๒๐๘ ๓๐๔ การจัดบริการสนเทศทางการศึกษา ๓ (๒-๒-๕)		ยกเลิก	
๕.	๒๐๘ ๓๐๕ การจัดวางตัวบุคคล ๓ (๓-๐-๖)	๒๐๘ ๔๑๕ การจัดวางตัวบุคคล ๒ (๑-๒-๓)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเลือกวิชาเอก	
๖.	๒๐๘ ๓๐๖ การประเมินและติดตามผลทางจิตวิทยาแนะแนว ๓ (๒-๒-๕)	๒๐๘ ๓๐๘ <u>การประเมินทางจิตวิทยาการแนะแนว</u> ๓ (๒-๒-๕)	เปลี่ยนรหัสวิชา ปรับปรุงชื่อรายวิชา/คำอธิบายรายวิชา	
๗.	๒๐๘ ๓๐๗ การทดสอบทางจิตวิทยา ๓ (๒-๒-๕)		ยกเลิก	
๘.	๒๐๘ ๓๐๘ การบริการให้คำปรึกษา ๓ (๓-๐-๖)	๒๐๘ ๓๐๕ <u>จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น</u> ๓ (๒-๒-๕)	เปลี่ยนรหัสวิชา /หน่วยกิต/ คำอธิบายรายวิชา	เพื่อมุ่งเน้นให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ
๙.	๒๐๘ ๔๐๙ การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ๓(๓-๐-๖)	๒๐๘ ๔๑๖ <u>การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ</u> ๓ (๒-๒-๕)	เปลี่ยนรหัสวิชา หน่วยกิต และย้ายไปกลุ่มวิชาเลือก	
๑๐.	๒๐๘ ๒๐๓ สุขภาพจิตและการปรับตัว ๓ (๓-๐-๖)	๒๐๘ ๒๐๔ <u>สุขภาพจิตและการปรับตัว</u> ๒ (๒-๐-๔)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/	

			คำอธิบายรายวิชาและย้าย ไปกลุ่มวิชาบังคับ	
๑๑.	๒๐๘ ๓๑๙ จิตวิทยาเด็ก ๓ (๓-๐-๖)	๒๐๘ ๒๐๓ จิตวิทยาเด็ก ๒ (๒-๐-๔)	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/ คำอธิบายรายวิชาและย้าย ไปกลุ่มวิชาเลือก	
๑๒.	๒๐๘ ๔๑๑ การแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ๒(๒-๐-๔)		ยกเลิก	
๑๓.	๒๐๘ ๔๑๐ การวิจัยทางจิตวิทยาแนะแนว ๓ (๒-๒-๕)	๒๐๘ ๔๑๒ การวิจัยทางจิตวิทยาการแนะแนว ๓ (๒-๒-๕)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุง รายวิชา/คำอธิบายรายวิชา	
๑๔.	๒๐๘ ๔๑๒ สัมมนาทางจิตวิทยาแนะแนว ๒ (๑-๒-๓)	๒๐๘ ๔๑๓ สัมมนาทางจิตวิทยาการแนะแนว ๒ (๑-๒-๓)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุง คำอธิบาย รายวิชา	
	๒) วิชาเลือกการสอนวิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต			
๑๕.	๒๐๘ ๔๑๓ การจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาแนะแนว๓(๒-๒-๕)	๒๐๘ ๔๑๔ การจัดการกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน ๓(๒-๒-๕)	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุงชื่อ วิชา/คำอธิบาย รายวิชา	
	๓) วิชาเลือกวิชาเอก ๓ หน่วยกิต	๓) วิชาเลือกวิชาเอก ๓ หน่วยกิต		
๑๖.	๒๐๘ ๔๑๔ การประเมินผลงานการให้คำปรึกษาและการ แนะแนว ๓ (๓-๐-๖)		ยกเลิก	
๑๗.	๒๐๘ ๔๑๕ กระบวนการเรียนรู้ความคิดรวบยอดและทักษะ ๓ (๓-๐-๖)		ยกเลิก	
๑๘.	๒๐๘ ๓๑๖ ระบบและโครงสร้างชีวิต ๓ (๓-๐-๖)		ยกเลิก	
๑๙.	๒๐๘ ๒๐๓ สุขภาพจิตและการปรับตัว ๓ (๓-๐-๖)		เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับ คำอธิบายรายวิชาและย้ายไป เป็นวิชาบังคับ	
๒๐.	๒๐๘ ๔๑๘ พุทธจิตวิทยาแนะแนวเชิงบวก ๓ (๓-๐-๖)		ยกเลิก	
๒๑.	๒๐๘ ๓๒๐ จิตวิทยาวัยรุ่น ๓ (๓-๐-๖)	๒๐๘ ๔๑๔ จิตวิทยาวัยรุ่น ๒ (๒-๐-๔)	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/ คำอธิบายรายวิชา	
๒๒.	๒๐๘ ๔๒๑ จิตวิทยาผู้ใหญ่ ๓ (๓-๐-๖)		ยกเลิก	
๒๓.	๒๐๘ ๔๒๒ จิตวิทยาผู้สูงอายุ ๓ (๓-๐-๖)	๒๐๘ ๔๑๘ จิตวิทยาผู้สูงอายุ ๒ (๒-๐-๔)	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/	

			คำอธิบายรายวิชากำหนด เป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก	
๑.		๒๐๘ ๒๐๑ จิตวิทยาการแนะแนว ๓ (๒-๒-๕)	รายวิชาใหม่	เพื่อมุ่งเน้นให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ
๒.		๒๐๘ ๒๐๒ บริการแนะแนวในโรงเรียน ๓ (๒-๒-๕)	รายวิชาใหม่	เพื่อมุ่งเน้นให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ
๓.		๒๐๘ ๓๐๖ การพัฒนาทักษะชีวิต ๓ (๒-๒-๕)	รายวิชาใหม่	เพื่อมุ่งเน้นให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ
๔.		๒๐๘ ๔๐๙ การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับครู ๓ (๒-๒-๕)	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๕.		๒๐๘ ๔๑๐ จิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวก ๒ (๒-๐-๔)	รายวิชาใหม่	เพื่อมุ่งเน้นให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ
๖.		๒๐๘ ๔๑๑ บริการแนะแนวเชิงพุทธสำหรับผู้สูงอายุ ๒ (๑-๒-๓)	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๗.		๒๐๘ ๔๑๗ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการแนะแนว ๓(๓-๐-๖)	รายวิชาใหม่	เพื่อมุ่งเน้นให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติและสอดคล้องกับนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะด้านวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว (เอกคู่) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (๕ ปี)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

	คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะสาขา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๕๖ (เดิม)	คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะสาขา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๖๑ (ใหม่)	การ ปรับเปลี่ยน	หมายเหตุ
ที่	วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๓๔ หน่วยกิต		
๑.	๒๐๘ ๒๐๑ หลักการแนะแนว ๓ (๓-๐-๖) (Principles Counseling) ปรัชญา ความหมายและความสำคัญของการแนะแนว การแนะแนวกับการวางแผนชีวิตและอาชีพ ประวัติของการแนะแนวในประเทศไทยและต่างประเทศ หลักการแนะแนว แผนการพัฒนาการแนะแนวแห่งชาติ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว การจัดบริการแนะแนว บทบาทของบุคลากรในโรงเรียนปิตามารดา ผู้ปกครองและพระสงฆ์ใน การแนะแนว ระบบครูที่ปรึกษา การจัดและการบริหารงานแนะแนว การแนะแนวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา		ยกเลิก	
๒.	๒๐๘ ๒๐๒ เทคนิคการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล ๓ (๓-๐-๖) (Techniques to Individual Inventory Service) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เป็นความจริงเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวในเรื่องความสนใจ ความสามารถ ความถนัด เจตคติ ลักษณะนิสัย อารมณ์ โดยใช้เทคนิค การใช้แบบทดสอบ การใช้แบบสอบถามหรือแบบ เจตคติ การสัมภาษณ์ การสังเกต การใช้เทคนิคสังคมมิติ และการทดลอง		ยกเลิก	

๓.	๒๐๘ ๓๐๓ จิตวิทยาการแนะแนวเชิงพุทธ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Guidance Psychology) หลักกัลยาณมิตรของผู้ให้การปรึกษาและแนะแนว การปรึกษาและแนะแนวตามหลักจิต ๖ การพัฒนาพฤติกรรมตามหลักภาวนา ๔ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมไทยตามหลักพระพุทธศาสนา การปรึกษาและแนะแนวอัตลักษณ์และจิตลักษณะทางสังคมและทางเพศ หลักการควบคุมอารมณ์ความรู้สึก สืบเนื่องจากวิญญานคือความรอบรู้ความเข้าใจ จากการสัมผัสจากสิ่งเร้า การพิจารณาถึงความจริงของสภาวะธรรมทั้งหลายตามสามัญลักษณ์ และการดำรงชีวิตตามหลักอริยมรรค	๒๐๘ ๓๐๗ การแนะแนวเชิงพุทธ ๓ (๒-๒-๕) (Buddhist Guidance) <u>แนวคิดและหลักการแนะแนวในพระสูตรตันตปิฎก จดมุ่งหมาย วิธีการ ประเภทและกระบวนการแนะแนวเชิงพุทธ พุทธธรรมกับการแนะแนว บทบาทของผู้ให้และผู้รับการแนะแนวเชิงพุทธ การประเมินผลการแนะแนวที่ยึดผู้รับการแนะแนวเป็นศูนย์กลาง</u> <u>ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวตามหลักพระพุทธศาสนา</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุงชื่อรายวิชาหน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชา	เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการวิธีการแนะแนวและให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ
๔.	๒๐๘ ๓๐๔ การจัดการบริการสนเทศทางการศึกษา ๓ (๒-๒-๕) (Guidance Management Information Service) หลักเบื้องต้นและความสำคัญของบริการสนเทศต่อการแนะแนว ชนิดและลักษณะของข้อสนเทศ วิธี การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนการจัดระบบข้อมูลและการนำไปใช้ การรวบรวมข้อมูลบริการสนเทศ การนำเสนอและ ให้บริการข้อสนเทศ การประเมินผลการบริหารสนเทศ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการสนเทศที่มีประสิทธิภาพ		ยกเลิก	
๕.	๒๐๘ ๓๐๕ การจัดวางตัวบุคคล ๓ (๓-๐-๖) (Placement Service) การจัดวางตัวบุคคลในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อช่วยเหลือบุคคลให้มีโอกาสได้เลือกอย่างเหมาะสม มีส่วนในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนศึกษาต่อและประกอบอาชีพอย่างเหมาะสม รวมทั้งกิจกรรมที่ให้ความสนใจอย่างเดียวกัน มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพโดยจัดหางานพิเศษนอกเวลาเรียน และมีวิธีการจัดสรรทุน จัดสรรอุปกรณ์ต่าง ๆ	๒๐๘ ๔๑๕ การจัดวางตัวบุคคล ๒ (๑-๒-๓) (Placement Service) การจัดวางตัวบุคคลในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อช่วยเหลือบุคคลให้มีโอกาสได้เลือกอย่างเหมาะสม มีส่วนในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนศึกษาต่อและประกอบอาชีพอย่างเหมาะสม รวมทั้งกิจกรรมที่ให้ความสนใจอย่างเดียวกัน มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพโดยจัดหางานพิเศษนอกเวลาเรียน และมีวิธีการจัดสรรทุน จัดสรรอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็น	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเลือกวิชาเอก	

	ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน จัดสรรโควตาศึกษาต่อ จัดทำโครงการที่เป็นประโยชน์ ติดตามช่วยเหลือผู้เรียน โดยใช้เทคนิคพิจารณาบุคคล ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น การเตรียมแบบฟอร์มในการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล พิจารณาขอบข่ายของงาน จัดทำปฏิทินงานการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล จัดทำโครงการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ การประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดวางตัวบุคคล และติดตามผลและประเมินผล	ประโยชน์ต่อผู้เรียน จัดสรรโควตาศึกษาต่อ จัดทำโครงการที่เป็นประโยชน์ ติดตามช่วยเหลือผู้เรียน โดยใช้เทคนิคพิจารณาบุคคล ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น การเตรียมแบบฟอร์มในการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล พิจารณาขอบข่ายของงาน จัดทำปฏิทินงานการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล จัดทำโครงการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ การประชาสัมพันธ์		
๖.	๒๐๘ ๓๐๖ การประเมินและติดตามผลทางจิตวิทยาแนะแนว ๓ (๒-๒-๕) (Evaluation and Follow-up Guidance Psychology) ศึกษารูปแบบการบริการของแนะแนวสำหรับคอยติดตามผลหลังจากสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษา และบันทึกส่งสถานศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้อง เพิ่มประสิทธิภาพ ปรับปรุงส่วนที่บกพร่องของการจัดการศึกษาและเรื่องราวอื่น ๆ ที่ต้องการติดตามและประเมินผลด้วยเทคนิคการใช้แบบสอบถาม โทรศัพท์ จดหมาย แบบสำรวจ นิตยภัตศิษย์เก่า และสำรวจผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของสถานศึกษา	๒๐๘ ๓๐๘ การประเมินทางจิตวิทยาการแนะแนว ๓ (๒-๒-๕) (Assessment in Guidance Psychology) <u>ความหมายและความสำคัญของการประเมินทางจิตวิทยา รูปแบบการประเมินทางจิตวิทยาทางการแนะแนว เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการติดตามผล ฝึกการประเมินผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษา</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา ปรับปรุงชื่อ รายวิชา/ คำอธิบาย รายวิชา	
๗.	๒๐๘ ๓๐๗ การทดสอบทางจิตวิทยา ๓ (๒-๒-๕) (Psychological Test and Measurement) แนวคิดเกี่ยวกับแบบทดสอบและการวัดทางจิตวิทยา ชนิดของเครื่องมือและวิธีวัดคุณลักษณะทางจิตวิทยา การวัดและประเมินพฤติกรรม หลักการสร้างแบบทดสอบคุณภาพของแบบทดสอบ เกณฑ์การประเมินผลและการเลือกแบบทดสอบทางจิตวิทยา การดำเนินการทดสอบ การแปลความหมายของคะแนน การรายงานผลการทดสอบ การวิเคราะห์แบบทดสอบทางจิตวิทยา และการนำแบบทดสอบไปใช้เพื่อการแนะแนว แบบทดสอบ		ยกเลิก	

	มาตรฐาน และแหล่งให้บริการในประเทศไทย			
๘.	๒๐๘ ๓๐๘ การบริการให้คำปรึกษา ๓ (๓-๐-๖) (Counseling Service) ศึกษากระบวนการบริการให้คำปรึกษา หนึ่งในหัวใจของการแนะแนว มีความสำคัญในการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา ส่วนตัว และสังคม อาชีพ และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักแนะแนวกับผู้ขอรับบริการที่ช่วยให้เกิดความกระจ่างในปัญหา เกิดความสบายใจของผู้ขอรับบริการ ทราบแนวทางการปฏิบัติอย่างเหมาะสม ซึ่งได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา โดยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบปากเปล่า การให้คำปรึกษาโดยอาศัยเทคนิคต่างๆ ตามทฤษฎีและการแบบวัดทางจิตวิทยา อาชีพ ส่วนตัว และอารมณ์	๒๐๘ ๓๐๕ จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น ๓ (๒-๒-๕) (Introduction to Counseling Psychology) ความหมาย และความสำคัญของการปรึกษาเชิงจิตวิทยา องค์ประกอบสำคัญของการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่เน้นอารมณ์และความรู้สึก ทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่เน้นการรู้คิด ทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ทักษะที่สำคัญเบื้องต้นในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา เทคนิคการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับจิตวิทยาการปรึกษา ฝึกทักษะการปรึกษาเชิงจิตวิทยา	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชา	เพื่อมุ่งเน้นให้นักศึกษได้ฝึกปฏิบัติ
๙.	๒๐๘ ๔๐๙ การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ๓(๓-๐-๖) (Educational and Occupational Guidance) จุดมุ่งหมาย วิธีการและประโยชน์ของการแนะแนวการศึกษา การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา ข้อควรคำนึงในการศึกษาต่อ การค้นหาข้อมูลสารสนเทศในการศึกษาต่อ หลักการและความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ ทฤษฎี การแนะแนวอาชีพ คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้แนะแนวอาชีพ กระบวนการและเทคนิคการแนะแนวอาชีพ การแนะแนว การศึกษาและอาชีพสมัยพุทธกาล แหล่งบริการข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาและอาชีพ	๒๐๘ ๔๐๖ การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ๓ (๒-๒-๕) (Educational and Occupational Guidance) จุดมุ่งหมาย วิธีการและประโยชน์ของการแนะแนวการศึกษา การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา ข้อควรคำนึงในการศึกษาต่อ การค้นหาข้อมูลสารสนเทศในการศึกษาต่อ หลักการและความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ ทฤษฎี การแนะแนวอาชีพ คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้แนะแนวอาชีพ กระบวนการและเทคนิคการแนะแนวอาชีพ การแนะแนว การศึกษาและอาชีพสมัยพุทธกาล แหล่งบริการข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาและอาชีพ	เปลี่ยนรหัสวิชาหน่วยกิตและย้ายไปกลุ่มวิชาวิชาเอกเลือก	
๑๐.	๒๐๘ ๒๐๓ สุขภาพจิตและการปรับตัว ๓ (๓-๐-๖) (Mental health and Adjustment) การมีสุขภาพจิตที่เกิดจาก การรับรู้และเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นและเผชิญปัญหาจากความเป็นจริงของชีวิต ช่วยเหลือบุคคลในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ตอบสนองความต้องการของตนเอง ลดความขัดแย้งเกิดความปลอดภัยในชีวิต	๒๐๘ ๒๐๔ สุขภาพจิตและการปรับตัว ๒ (๒-๐-๔) (Mental Health and Adjustment) ความสำคัญของสุขภาพจิต การมีสุขภาพจิตดีที่เกิดจากการรับรู้ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และการเผชิญปัญหาจากความเป็นจริงของชีวิต การช่วยเหลือบุคคลในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัว การจัดการกับความขัดแย้ง ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเพื่อการมีสุขภาพจิตและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชาและย้ายไปกลุ่มวิชาบังคับ	

๑๑.	๒๐๘ ๓๑๙ จิตวิทยาเด็ก ๓ (๓-๐-๖) (Child Psychology) จิตวิทยาเด็ก ที่มีพัฒนาการทางด้านการเจริญเติบโตทางร่างกาย ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกเจตคติ พฤติกรรมการแสดงออก สังคม บุคลิกภาพ ตลอดจนสติปัญญาของเด็กวัยก่อนคลอด วัยทารก วัยทารกตอนปลาย วัย เด็กตอนต้น และวัยเด็กตอนปลาย ที่ช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจเด็กในลักษณะองค์รวมทั้งที่เป็นส่วนบุคคลและการอยู่ ร่วมกันเป็นกลุ่มสังคม เพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของพฤติกรรมปัญหา เข้าใจถึงระดับสติปัญญา ลักษณะอารมณ์ ความต้องการ ของบุคคลแต่ละวัย นอกจากนี้การเข้าใจธรรมชาติของเด็กแต่ละช่วงวัย ช่วยให้เกิดการประสานงานกันอย่างราบรื่น และช่วยให้เด็กปรับตัว เข้ากันได้ดีขึ้น	๒๐๘ ๒๐๓ จิตวิทยาเด็ก ๒ (๒-๐-๔) (Child Psychology) <u>การเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ ความรู้สึก ความคิด และสังคมของเด็กวัยก่อนคลอดจนถึงวัยเด็กตอนปลายที่ช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจเด็กในลักษณะองค์รวม ทั้งที่เป็นส่วนบุคคลและการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มสังคม ศึกษาปัญหาของเด็กในแต่ละช่วงวัยเพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของพฤติกรรมปัญหา บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้ การเข้าสังคม และการปรับตัวในโรงเรียน</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา /หน่วยกิต/ คำอธิบาย รายวิชาและย้าย ไปกลุ่มวิชา วิชาเอกเลือก	
๑๒.	๒๐๘ ๔๑๑ การแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ๒ (๒-๐-๔) (Guidance for Quality of Life) การเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล การแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อสร้างทางเลือกในความก้าวหน้าให้กับชีวิตด้วยวิธีการ การจัดการองค์ความรู้ที่เหมาะสมของแต่ละบุคคล การพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านร่างกาย การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านอารมณ์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านสติปัญญา โดยใช้เทคนิคในการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต วางแผนล่วงหน้า ขจัดความขัดแย้ง ฝึกนิสัยประหยัดอดออม หัดคิดในมุมสร้างสรรค์ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และเคารพตนเอง		ยกเลิก	

๑๓.	๒๐๘ ๔๑๐ การวิจัยทางจิตวิทยาแนะแนว ๓ (๒-๒-๕) (Guidance Psychology Research) ความหมาย ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และประเภทของการวิจัยทางจิตวิทยาแนะแนว ศีลภาวนาเทคนิคและ กระบวนการวิจัย การออกแบบการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ การวิจัย การประเมินผล งานวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย การเขียนบทความวิจัย และการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรึกษาและแนะแนว	๒๐๘ ๔๑๒ การวิจัยทางจิตวิทยาการแนะแนว ๓ (๒-๒-๕) (Research in Guidance Psychological) <u>ระเบียบวิธีวิจัยทางจิตวิทยาการแนะแนว ทฤษฎีและ</u> <u>วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวม</u> <u>ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย จรรยาบรรณของนักวิจัย ฝึกเขียนโครง</u> <u>ร่างงานวิจัยจิตวิทยาการแนะแนว</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุง รายวิชา/ คำอธิบาย รายวิชา	
๑๔.	๒๐๘ ๔๑๒ สัมมนาทางจิตวิทยาแนะแนว ๒ (๑-๒-๓) (Seminar on Guidance Psychology) การประมวลปัญหา การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ วิเคราะห์ข้อมูล และ อภิปรายเกี่ยวกับปัญหาของการปรึกษาและแนะแนว เป็นประเด็นสัมมนาเพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข วิเคราะห์งานวิจัย และบทความทางวิชาการเกี่ยวกับจิตวิทยาแนะแนว อภิปรายและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการให้คำปรึกษาและ แนะแนว วิเคราะห์แนวโน้มของจิตวิทยาการปรึกษาและแนะแนวและการวิจัยในอนาคต ฝึกจัดสัมมนาทางจิตวิทยาแนะแนว	๒๐๘ ๔๑๓ สัมมนาทางจิตวิทยาการแนะแนว ๒ (๑-๒-๓) (Seminar in Guidance Psychology) <u>หลักการสัมมนาทางการแนะแนวและการปรึกษาเชิง</u> <u>จิตวิทยา สืบค้นปัญหา วิเคราะห์ วิพากษ์ และสังเคราะห์ปัญหาด้าน</u> <u>จิตวิทยาและการแนะแนวจากสภาพปัจจุบันและวรรณกรรมที่</u> <u>เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา และฝึกจัดสัมมนาในหัวข้อ</u> <u>สำคัญ</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุง คำอธิบาย รายวิชา	
	๒) วิชาเลือกการสอนวิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต	๒) วิชาเลือกการสอนวิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต		
๑๕.	๒๐๘ ๔๑๓ การจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาแนะแนว ๓ (๒-๒-๕) (Learning Management in Guidance Psychology) สาระสำคัญของรายวิชาจิตวิทยาแนะแนว แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยา การเรียนรู้ ทักษะและเทคนิค การจัดการ	๒๐๘ ๔๑๔ การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน ๓ (๒-๒-๕) (Setting Guidance Activities for Student Development) <u>ความหมาย ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และหลักการจัด</u> <u>กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน การออกแบบการจัดกิจกรรมแนะ</u> <u>แนวเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อ</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงชื่อวิชา/ คำอธิบาย รายวิชา	

	เรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ตามหลัก ไตรสิกขา การจัดการเรียนรู้โดยใช้การ	<u>พัฒนาการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาอาชีพ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง ฝึกออกแบบ เขียนแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน และฝึกนำเสนอวิธีการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน</u>		
	๓) วิชาเลือกวิชาเอก ๓ หน่วยกิต	๓) วิชาเลือกวิชาเอก ๓ หน่วยกิต		
๑๖	๒๐๘ ๔๑๔ การประเมินผลงานการให้คำปรึกษาและการแนะแนว ๓ (๓-๐-๖) (Evaluation of Counseling and Guidance Psychology) ความหมาย ความสำคัญ ประเภทของการบริการ ติดตามและประเมินผลและเกณฑ์การประเมินงานการให้ คำปรึกษาและงานแนะแนว ศึกษาบุคคลที่เกี่ยวข้อง แนว ทางการติดตามและประเมินผลเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและ ประเมินผล และการนำผลการติดตามและประเมินผลไปใช้ในงาน การให้คำปรึกษาและการแนะแนว การติดตามและ ประเมินผล นักเรียนเป็นรายบุคคล		ยกเลิก	
๑๗.	๒๐๘ ๔๑๕ กระบวนการเรียนรู้ความคิดรวบยอดและทักษะ ๓(๓-๐-๖) (Conceptual Skill Learning Process) ความหมาย ลักษณะ และประเภทของความคิดรวบยอด กระบวนการเกิดความคิดรวบยอด แนวคิดและ กระบวนการจัดการ เรียนรู้ความคิดรวบยอด ความหมาย ลักษณะ และประเภทของ ทักษะ กระบวนการเกิดทักษะ แนวคิด และกระบวนการจัดการ เรียนรู้ให้เกิดทักษะ บทบาทของครูในการส่งเสริมและพัฒนาความคิด รวบยอดและทักษะ การประเมินผลการเรียนรู้		ยกเลิก	
๑๘.	๒๐๘ ๓๑๖ ระบบและโครงสร้างชีวิต ๓ (๓-๐-๖) (System and Structure of Life) ศึกษาความหมาย ระบบและโครงสร้างกายวิภาคศาสตร์ ระบบชีวิตเชิงพุทธศาสตร์ แรงจูงใจ อารมณ์ การเรียนรู้ การประยุกต์ หลักพุทธธรรมกับการดำเนินชีวิตในสังคม		ยกเลิก	

๑๙.	๒๐๘ ๒๐๓ สุขภาพจิตและการปรับตัว ๓ (๓-๐-๖) (Mental health and Adjustment) การมีสุขภาพจิตที่เกิดจาก การรับรู้และเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นและเผชิญปัญหาจากความเป็นจริงของชีวิต ช่วยเหลือ บุคคลในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคล อื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตอบสนองความต้องการของตนเอง ลดความขัดแย้งเกิดความปลอดภัยในชีวิต		เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับคำอธิบาย รายวิชาและย้าย ไปเป็นวิชาบังคับ	
๒๐.	๒๐๘ ๔๑๘ พุทธจิตวิทยาแนะแนวเชิงบวก ๓ (๓-๐-๖) (Positive Buddhist Guidance Psychology) ความหมาย พุทธจิตวิทยาเชิงบวก ที่เน้นการพัฒนา บุคลิกภาพของมนุษย์ให้มีความสุข พื้นฐานมาจากการ พัฒนา ตนเองเป็นคนดี การมองโลกในแง่ดี การมีความหวัง และการมี ความสุขในวิถีชีวิตของตนเอง		ยกเลิก	
๒๑.	๒๐๘ ๓๒๐ จิตวิทยาวัยรุ่น ๓ (๓-๐-๖) (Adolescence Psychology) จิตวิทยาวัยรุ่น ที่มีพัฒนาการทางด้านการเจริญเติบโต ทางร่างกาย ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก เจตคติ การ เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการแสดงออกทางสังคม บุคลิกภาพ การปรับตัว ตลอดจน สติปัญญาของวัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่น ตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย ที่ช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจวัยรุ่นในลักษณะองค์รวมทั้งที่เป็น ส่วนบุคคลและการอยู่ รวมกันเป็นกลุ่มสังคม เพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุ	๒๐๘ ๔๑๔ จิตวิทยาวัยรุ่น ๒ (๒-๐-๔) (Adolescence Psychology) <u>การเจริญเติบโตทางร่างกายและพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ความรู้สึก สติปัญญา และสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นถึงวัยรุ่น ตอนปลาย การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการแสดงออกทางสังคม บุคลิกภาพ การปรับตัว ตลอดจนความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นที่ช่วยให้ผู้ ศึกษาเกิดความเข้าใจวัยรุ่นในลักษณะองค์รวมทั้งที่เป็นส่วนบุคคล และการอยู่ รวมกันเป็นกลุ่มสังคม ศึกษาปัญหาและสาเหตุของ</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ คำอธิบาย รายวิชา	

	ของพฤติกรรมปัญหา เข้าใจถึงระดับสติปัญญา ลักษณะอารมณ์ ความต้องการ ของบุคคลแต่ละวัย นอกจากนี้การเข้าใจธรรมชาติของ วัยรุ่น ช่วยให้เกิดการประสานงานกันอย่างราบรื่น และช่วยให้เด็กปรับตัวเข้ากันได้ดีขึ้น	<u>พฤติกรรมปัญหาเพื่อให้เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของวัยรุ่น เพื่อช่วยให้เกิดการประสานงานกันอย่างราบรื่น และช่วยให้วัยรุ่นปรับตัวได้ดีขึ้น</u>		
๒๒.	๒๐๘ ๔๒๑ จิตวิทยาผู้ใหญ่ ๓ (๓-๐-๖) (Adult Psychology) จิตวิทยาผู้ใหญ่ ด้านพัฒนาการ สมมุติฐานที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การเปลี่ยนแปลงในวัยผู้ใหญ่ซึ่งมี ผลต่อการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ ประสบการณ์ของผู้ใหญ่ การเป็นผู้ใหญ่เรียนรู้ด้วยตนเอง และเทคนิคใน การสอนผู้ใหญ่ ช่วงระยะเวลา วัยผู้ใหญ่ตอนต้น วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง และวัยชราหรือวัยผู้สูงอายุ ที่จะต้องเรียนรู้ การศึกษา เพื่ออาชีพ การศึกษาเพื่อบทบาททางสังคม การศึกษาเพื่อสวัสดิการสังคมและการศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเอง		ยกเลิก	
๒๓.	๒๐๘ ๔๒๒ จิตวิทยาผู้สูงอายุ ๓ (๓-๐-๖) (Psychology of Aging) จิตวิทยาผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นวัยที่ต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์จากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย การ เปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ การสูญเสียปัจจัยทางสังคมในบทบาทหน้าที่หลังการปลด เกษียณอายุจากการทำงาน ทำให้เกิดความรู้สึก สูญเสียอำนาจความรู้สึกรู้สึกว่ามีค่าของตนเองลดลง สูญเสียรายได้ ปัญหาทาง เศรษฐกิจและสังคม ถูกทอดทิ้ง การสร้างคุณภาพจากการจัดการเกี่ยวกับความเครียดทางร่างกายและอารมณ์ของผู้สูงอายุ ความพยายามที่จะควบคุมชีวิตของตนเอง การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในครอบครัวและเพื่อนฝูง เห็นคุณค่าในชีวิตและสามารถ ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง สุขภาพจิตและการปรับตัวของผู้สูงอายุ	๒๐๘ ๔๑๔ จิตวิทยาผู้สูงอายุ ๒ (๒-๐-๔) (Psychology of Aging) <u>แนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ได้แก่ ทฤษฎีสึกหรือ ทฤษฎีการปรับตัว ทฤษฎีกิจกรรม ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริคสัน พัฒนาการสรีระวิทยาและพุทธิปัญญา การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ การให้การปรึกษาและการแนะแนวแก่ผู้สูงอายุด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านเศรษฐกิจและสังคม และการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าหลังวัยเกษียณ การจัดการกับความเครียด แนวทางการพัฒนาตนเองและการดำเนินชีวิตตามหลักพุทธธรรม การมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลรอบข้าง การดูแลสุขภาพอนามัย และการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงในสังคมยุคเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร</u>	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชากำหนดเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก	

๑.		๒๐๘ ๒๐๑ จิตวิทยาการแนะแนว ๓ (๒-๒-๕) (Guidance Psychology) แนวคิดและทฤษฎีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว ความสำคัญของการแนะแนว ปรัชญาและหลักการแนะแนว เป้าหมาย และขอบข่ายของบริการแนะแนว จรรยาบรรณวิชาชีพการ แนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ฝึกวิเคราะห์กรณีปัญหาและ ความจำเป็นของนักเรียนที่ควรได้รับบริการแนะแนว	รายวิชาใหม่	เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ ฝึกปฏิบัติ
๒.		๒๐๘ ๒๐๒ บริการแนะแนวในโรงเรียน ๓ (๒-๒-๕) (Guidance Services in School) ความหมาย และความสำคัญของการบริการแนะแนวใน โรงเรียน บริการต่างๆ ที่จำเป็นต้องจัดในโรงเรียน ได้แก่ บริการศึกษา และรวบรวมข้อมูลนักเรียน บริการสนเทศทางการแนะแนว บริการ ปรึกษาเชิงจิตวิทยา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล การบริการแนะแนวระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ฝึก วิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางในการจัดบริการช่วยเหลือนักเรียน	รายวิชาใหม่	เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ ฝึกปฏิบัติ
๓.		๒๐๘ ๓๐๖ การพัฒนาทักษะชีวิต ๓ (๒-๒-๕) (Life Skills Development) ความหมายของทักษะชีวิต ความสำคัญของการพัฒนา ทักษะชีวิต หลักการและกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิต ปัญหาสำคัญ เกี่ยวกับการขาดทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนด้านต่าง ๆ ทักษะชีวิต ด้านการพัฒนาส่วนตัวและสังคม ทักษะชีวิตด้านการพัฒนาการเรียน ทักษะชีวิตด้านการพัฒนาอาชีพ ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตด้าน ต่างๆ ฝึกการวิเคราะห์ตนเองและทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	รายวิชาใหม่	เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ ฝึกปฏิบัติ
๔.		๒๐๘ ๔๐๙ การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับครู ๓ (๒-๒-๕) (Strategic Thinking Skill Development for Teacher) หลักการ และกระบวนการคิด และการตัดสินใจใน	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายคณะสงฆ์ และทิศทางการจัด การศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)

		เชิงกลยุทธ์ วิธีการเจริญสติ และการเสริมสร้างคุณธรรมสำหรับครู โดยศึกษาจากเกมหมากล้อม โดยใช้ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการเรียนรู้ และทักษะกระบวนการกลุ่ม		
๕.		๒๐๘ ๔๑๐ จิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวก ๒ (๒-๐-๔) (Positive Guidance Psychology) แนวคิดและทฤษฎี ความหมาย ความสำคัญ ขอบข่ายของจิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวก คุณลักษณะเชิงบวก แนวทางในการสร้างคุณลักษณะเชิงบวก หลักการสร้างภาวะอารมณ์ มุมมอง วิธีคิดและพลังของการคิดเชิงบวก ความสัมพันธ์ระหว่างความคิด คำพูดและการกระทำ การประยุกต์ใช้จิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวกในบริบทต่างๆ	รายวิชาใหม่	เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ
๖.		๒๐๘ ๔๑๑ บริการแนะแนวเชิงพุทธสำหรับผู้สูงอายุ ๒ (๑-๒-๓) (Buddhist Service Guidance for Aging) การบริการแนะแนวการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของผู้สูงอายุ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ การปรับพฤติกรรม ลดความเครียด วิตกกังวลตามแนวพุทธ ที่มีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านจิตใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติค่านิยม ในการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	รายวิชาใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคณะสงฆ์และทิศทางการจัดการศึกษาชาติ (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
๗.		๒๐๘ ๔๑๗ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการแนะแนว ๓ (๓-๐-๖) (Guidance Information Technology) การเรียนรู้การแนะแนว การเลือกใช้สื่อ และการพัฒนาสื่อ การเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการ	รายวิชาใหม่	เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและสอดคล้องกับนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ

		เรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การจัดการเรียนการสอนทางไกล การใช้สื่อโซเซียลมีเดีย การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการแนะแนว		
--	--	---	--	--

ภาคผนวก ค
ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี

พ.ศ. ๒๕๖๑

เพื่อให้การบริหารงานจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยบรรลุ
วัตถุประสงค์ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่
๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วย
การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๒ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐

๓.๓ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๑

ข้อ ๔ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับ
ข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“นิสิต” หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือ
วิธีการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับ

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๗.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

๗.๑.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

๗.๑.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๑.๓ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

๗.๑.๕ เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๑.๖ เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือ

๗.๑.๗ เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๘ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว ต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๙ เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๑.๑๐ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถานศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

๗.๑.๑๑ ผู้เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๗.๑.๔, ๗.๑.๖, ๗.๑.๗, ๗.๑.๘ และข้อ ๗.๑.๑๐

๗.๒ คุณสมบัติของคฤหัสถ์ผู้สมัครเข้าศึกษา

๗.๒.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

๗.๒.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๒.๓ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๒.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

๗.๒.๕ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาลัทธิสุตฺตประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๒.๖ เป็นผู้ที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

๗.๒.๗ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

๗.๒.๘ ผู้เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๗.๒.๔, ๗.๒.๕ และข้อ ๗.๒.๗

ข้อ ๘ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละปีการศึกษา

ข้อ ๙ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตเพื่อเข้าศึกษาในอีกสาขาวิชาหนึ่งได้ ทั้งนี้ ให้มีการโอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาดังเกณฑ์ และวิธีการที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด และต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต และมีเวลาศึกษาอีกไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๑๐ การนับวันต่าง ๆ ตามข้อบังคับนี้ มหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นปี ๆ ไป

หมวด ๒

การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๑๑ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๑ ภาคการศึกษาที่ ๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๑.๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้น จะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ต่อจากภาคการศึกษาที่ ๒ อีก ๑ ภาคก็ได้ โดยมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

ข้อ ๑๒ ระยะเวลาการศึกษาระดับปริญญาตรี

๑๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษารวมการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา และการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นับเข้าในปีการศึกษาที่ ๕ ยกเว้นในกรณีข้อ ๙ ให้เป็นไปตามระยะเวลาการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓ หลักสูตรระดับปริญญาตรี ให้ศึกษารายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๔ การคิดหน่วยกิต

๑๔.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึก หรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๓ การฝึกงาน หรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๔ การทำโครงการ หรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะ หรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดยต้องมีหมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร

ข้อ ๑๖ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชา หรือวิชาเอกให้เป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะ หรือวิทยาลัยที่จะออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์

ข้อ ๑๗ ให้แต่ละคณะ หรือวิทยาลัยส่งชื่อรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียน

ภายหลังวันลงทะเบียนรายวิชาแล้วหากคณะ หรือวิทยาลัยจำเป็นต้องเปิดสอนรายวิชาใหม่เพิ่มขึ้นหรือไม่เปิดสอนรายวิชาใดที่ได้แจ้งไว้ก็ให้ดำเนินการได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และต้องแจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๓๕ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ ให้สำนักทะเบียนและวัดผลออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ ซึ่งไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ในการรับนิสิตที่จะขอย้ายจากคณะ หรือวิทยาลัยต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย หรือโอนจากสถาบันการศึกษาอื่นโดยจะต้องมีเวลาการศึกษาต่อเนื่องในคณะ หรือวิทยาลัยที่เข้าศึกษาใหม่ไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๙ การเทียบฐานะชั้นปีที่ของนิสิตในมหาวิทยาลัยกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่นิสิตลงทะเบียนเรียนและสอบได้ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์พิจารณา และกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค

ข้อ ๒๐ สภาพนิสิตแบ่งออกได้ ดังนี้

๒๐.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

๒๐.๒ นิสิตสภาพพร่องได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค ทั้งนี้ ยกเว้นนิสิตที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก ซึ่งการจำแนกสภาพจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๒ นับแต่เริ่มเข้าศึกษา

สำนักทะเบียนและวัดผลจะต้องแจ้งสภาพพร่องให้ให้นิสิตที่มีสภาพเช่นนั้น และอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๒๑ การลาพัก และการขอกลับเข้าศึกษาต่อ นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อคนปี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๑.๑ ถูกเกณฑ์ หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๒๑.๒ ได้รับทุนการศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

๒๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งของแพทย์โดยมิได้รับรองแพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๒๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตขอลาพักก่อนลงทะเบียนรายวิชา หรือก่อนเปิดภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคนปี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดอย่างช้าภายใน ๗ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

และต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตไว้ หากไม่ปฏิบัติตามมหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิต และให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

อนึ่ง ถ้านิสิตขอลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หรือในระหว่างภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องโดยเร็วที่สุด และจะต้องมีเวลาศึกษาโดยสม่ำเสมอในระยะก่อนการยื่นคำร้องขอลาพัก หากรายวิชาใดที่นิสิตขาดเรียนเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ถือว่าได้ผลการศึกษาระดับ F เฉพาะรายวิชานั้น และให้นำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๒๒ ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอนุมัติให้นิสิตลาพักได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอลาพักใหม่ตามวิธีการดังกล่าวแล้ว

นิสิตที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาต่อ จะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดก่อนวันเปิดภาคการศึกษามาก่อนกว่า ๑๕ วัน หากไม่ปฏิบัติตามจะไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นว่ามีเหตุสำคัญ และจำเป็นที่ทำให้นิสิตผู้นั้นไม่สามารถยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาได้ทันตามกำหนด จะอนุมัติให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้

ข้อ ๒๓ คณะหรือวิทยาลัยต้องแจ้งรายชื่อนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา และรายชื่อนิสิตที่ขอกลับเข้าศึกษาต่อให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต การลงทะเบียน การเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๒๔ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๒๔.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อสำนักทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒๔.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วัน หลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบตามความในวรรคแรกแล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นในกรณีที่คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นว่ามีเหตุสุดวิสัยจึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนได้ ทั้งนี้ ต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

๒๔.๓ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาตามที่ประสงค์จะศึกษาตามรูปแบบ และหลักเกณฑ์ที่สำนักทะเบียนและวัดผลกำหนด

๒๕.๒ ให้มีการลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษา และการลงทะเบียนทุกครั้ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๕.๓ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียม และส่วนที่ค้างชำระ (ถ้ามี) ให้เรียบร้อยจึงถือว่าการลงทะเบียนนั้นสมบูรณ์ และนิสิตจะได้รับรายงานผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๒๕.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนรายวิชาหลังจากวันที่สำนักทะเบียนและวัดผลกำหนดให้ถือว่าลงทะเบียนช้า ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นพิเศษตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

๒๕.๕ นิสิตไม่ลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรกของภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยให้ลงทะเบียนเรียนได้เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ ระยะเวลาที่พ้นกำหนดนั้นต้องไม่เกิน ๗ วัน และต้องชำระค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒๕.๔

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนรายวิชาเป็นกรณีพิเศษเช่นนี้ ถ้าเวลาเรียนนับจากวันที่ลงทะเบียนรายวิชาเหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของภาคการศึกษานั้นก็ให้นิสิตเข้าสอบในรายวิชาที่ลงทะเบียนด้วย แต่ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่เหลือ

๒๕.๖ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติภาคใดภาคหนึ่งในมหาวิทยาลัยเปิดทำการสอนจะต้องลาพักการศึกษาภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ ๒๑ หากไม่ปฏิบัติตามมหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิต และให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

๒๕.๗ ถ้าไม่เกินกำหนด ๒ ปีการศึกษาปกตินับจากวันที่มหาวิทยาลัยถอนชื่อนิสิตออกจากทะเบียนนิสิตตามข้อ ๒๑.๔ ข้อ ๒๕.๖ และข้อ ๕๘.๓.๑๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตผู้นั้นกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้เมื่อมีเหตุอันสมควรโดยให้ถือระยะเวลานั้นเป็นระยะเวลาพักการศึกษา

ในกรณีเช่นนี้ นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมเสมือนเป็นผู้ลาพักการศึกษา รวมทั้งค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ค้างชำระ (ถ้ามี) ด้วย

ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

๒๖.๒ นิสิตสภาพรอทมิญในภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุมัติรับเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษให้ลงทะเบียนรายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๖.๔ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ข้อ ๑๒

ข้อ ๒๗ นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนรายวิชา นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ ต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๒๘ การขอเพิ่ม หรือการขอลดรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายใน ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อนโดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอลดรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาภายในเงื่อนไข และให้มีผล ดังต่อไปนี้

๒๘.๒.๑ ถ้าขอลดภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือนิสิตที่ถูกสั่งพักการศึกษา รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏสัญลักษณ์ W ในทะเบียน

๒๘.๒.๒ ถ้าขอลดเมื่อพ้นกำหนด ๑๔ วันแรก แต่ยังไม่ถึง ๔๕ วันแรก ของภาคการศึกษาปกติ หรือเมื่อพ้นกำหนด ๗ วันแรก แต่ยังไม่ถึง ๒๐ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน

ถือว่านิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้น และจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒๘.๒.๓ การขอลงทะเบียนซ้ำกำหนด ตามข้อ ๒๘.๒.๒ นั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้ นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น

๒๘.๒.๔ นิสิตจะถอนรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนแล้วจนเหลือจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่า ๔ หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ มหาวิทยาลัยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งสิทธิการได้รับค่าธรรมเนียมคืนในบางกรณี ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

หมวด ๔

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๐ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๓๑ การวัดผลการศึกษาอาจทำได้หลายวิธี ในระหว่างภาคการศึกษาจะมีการสอบทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษานั้น ถ้ารายวิชาใดไม่มีการสอบให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยประกาศให้นิสิตทราบก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาศึกษาในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่ทำการศึกษาการสอนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้น จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้มีความศึกษาในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย จะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น และให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๓๓ การประเมินผลการศึกษา ระบบการประเมินผลการศึกษา

ระบบการประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาในระดับ (Grade) และค่าระดับ (Grade-point) ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก (Very Good)	B+	๓.๕
ดี (Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+	๒.๕
พอใช้ (Fair)	C	๒.๐
ค่อนข้างพอใช้ (Quite Fair)	D+	๑.๕
อ่อน (Poor)	D	๑.๐
ตก (Failed)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุด ที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ คือระดับ D

ข้อ ๓๔ การให้ระดับ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๓๔.๑ นิสิตเข้าสอบ และสอบตก

๓๔.๒ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย

๓๔.๓ นิสิตไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ ตามข้อ ๓๒

๓๔.๔ นิสิตขาดสอบรายวิชาในกรณีอื่น นอกจากที่ไม่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๔

๓๔.๕ นิสิตไม่ผ่านผลการศึกษาที่ไม่สมบูรณ์ (I) ตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อ ๓๗ วรรค ๒

๓๔.๖ นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบไล่ และได้รับการตัดสินให้สอบตก

ข้อ ๓๕ นอกจากการวัดผลเป็นระดับตามข้อ ๓๓ แล้ว รายงานผลการศึกษายังอาจแสดงได้ด้วยสัญลักษณ์อื่นอีก ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
S (Satisfactory)	สอบได้ไม่กำหนดระดับ
U (Unsatisfactory)	สอบตกไม่กำหนดระดับ
W (Withdrawal)	ถอนรายวิชาที่ศึกษา
AU (Audit)	ศึกษาโดยไม่รับหน่วยกิต

ข้อ ๓๖ ในการศึกษารายวิชาตามหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย หรือรายวิชา ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย อาจมีการวัดผลโดยไม่มีค่าระดับก็ได้ และให้แสดงผลการศึกษาโดยใช้สัญลักษณ์ S หรือ U

ข้อ ๓๗ การให้สัญลักษณ์ I สำหรับรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง ให้กระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๓๗.๑ นิสิตไม่ส่งงานมอบหมาย หรือไม่เข้าทดสอบย่อยให้ครบเกณฑ์ตามกำหนดที่อาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นสั่ง หรือดำเนินการในภาคการศึกษา

๓๗.๒ นิสิตป่วยไม่อาจกระทำการสอบระหว่างการสอบรายวิชานั้นโดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๓๗.๓ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือด้วยเหตุสุดวิสัยบางประการซึ่งทำให้นิสิตนั้นยังปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำหรับรายวิชานั้นไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาขั้นสุดท้ายของนิสิตผู้นั้น

ในกรณีดังกล่าว ตามข้อ ๓๗.๑, ๓๗.๒ และข้อ ๓๗.๓ นิสิตจะต้องทำการสอบ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนให้เรียบร้อยเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สมบูรณ์อย่างช้าภายใน ๓๕ วัน หลังจากวันลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติถัดไป มิฉะนั้นสัญลักษณ์ I จะถูกปรับเป็น F ทันที

นิสิตที่ได้รับผลการศึกษาสมบูรณ์ตามเงื่อนไขในวรรคแรก จะได้รับระดับคะแนนไม่สูงกว่า C เว้นแต่ผลไม่สมบูรณ์ (I) นั้น เกิดเนื่องมาแต่เหตุสุดวิสัยอาจให้ระดับสูงกว่า C ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๓๘ การให้สัญลักษณ์ S จะให้เฉพาะรายวิชาซึ่งนิสิตสอบได้ และหลักสูตรระบุว่าเป็นรายวิชาที่นิสิตต้องเรียน และสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ

ข้อ ๓๙ การให้สัญลักษณ์ U จะให้เฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบตก และหลักสูตรระบุว่าเป็นรายวิชาที่นิสิตต้องเรียน และสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ ในกรณีนี้นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนใหม่จนกว่าจะสอบได้สัญลักษณ์ S

ข้อ ๔๐ การให้สัญลักษณ์ Au ให้กระทำเฉพาะรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ และแจ้งความ
จำนวนวันลงทะเบียนว่าจะเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และไม่ประสงค์จะให้มีการวัดผล

ข้อ ๔๑ การให้สัญลักษณ์ W ให้กระทำเฉพาะรายวิชาในกรณีที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๒ และข้อ
๒๘.๒.๓

ข้อ ๔๒ นิสิตที่ผลการสอบในรายวิชาใดไม่ต่ำกว่าระดับ D ให้ถือว่าสอบได้รายวิชานั้น ยกเว้น
ในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดจะต้องสอบให้ได้สูงกว่าระดับ D

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรนิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานั้น
จนสอบได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคแรก

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาเลือกนิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำ ในรายวิชานั้น หรือ
อาจลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นแทนก็ได้

ข้อ ๔๓ การเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนน

๔๓.๑ รายวิชาที่จะขอเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ถ้าเป็นการเรียนซ้ำ
จะต้องเป็นรายวิชาที่ได้รับระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือ ๒.๐ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษา

๔๓.๒ ในแต่ละภาคการศึกษา นิสิตลงทะเบียนเรียนซ้ำได้โดยต้องลงทะเบียนรายวิชา
อื่น ๆ ในหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่นิสิตเรียนครบหน่วยกิตตามหลักสูตรปริญญาตรี
แล้ว แต่คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ ตามข้อ ๒๔.๑ สามารถเรียนซ้ำเฉพาะรายวิชาที่เรียนเพื่อยก
คะแนนได้

ข้อ ๔๔ การนับหน่วยกิตสะสมให้นับรวมเฉพาะ ของรายวิชาที่นิสิตสอบได้ตามเกณฑ์ข้อ ๓๘
และข้อ ๔๒ เท่านั้น

๔๔.๑ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้ง ให้นับจำนวนของ
หน่วยกิตของรายวิชานั้นไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว

๔๔.๒ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชาที่ระบุไว้ว่าเป็นวิชาที่เทียบเท่ากันให้นับ
หน่วยกิตเฉพาะรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเท่านั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

ข้อ ๔๕ ให้มีการประเมินผลการศึกษา เมื่อสิ้นการศึกษาทุกภาคโดยคำนวณหา “ค่าระดับ
เฉลี่ย” ของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้สำหรับภาคการศึกษานั้น คำนับเรียกว่า “ค่าระดับเฉลี่ยประจำ
ภาค” (SEMESTER GRADE POINT AVERAGE = SGPA) และให้คิดค่าระดับเฉลี่ยสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาค
การศึกษาดังแต่เริ่มเป็นนิสิตจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน คำนับเรียกว่า “ค่าระดับเฉลี่ยสะสม” (CUMMULATIVE
GRADE POINT AVERAGE = CUM GPA)

ข้อ ๔๖ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค (SGPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณ
ระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นตั้งแล้วหาร
ด้วยหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๔๗ การคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม (CUM GPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณ
ระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดตั้งแล้วหารด้วย
จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ได้ลงทะเบียนไว้ไม่ว่ารายวิชานั้นจะซ้ำกัน หรือแทนกันก็ตาม

ข้อ ๔๘ รายวิชาที่มีรายงานผลการศึกษเป็นสัญลักษณ์ I, S, W, Au จะไม่นำมาคำนวณหา
ค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗

ข้อ ๔๙ การหาค่าระดับเฉลี่ยให้คิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

หมวด ๕ การเตือนและการรอฟินิจ

ข้อ ๕๐ มหาวิทยาลัยจะนำผลการศึกษานิสิตแต่ละรายมาพิจารณาทุกภาคการศึกษา รวมทั้งภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน นิสิตจะต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงภาคการศึกษานั้น ๆ ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ มิฉะนั้น จะได้รับการเตือน หรืออยู่ในภาวะรอฟินิจในต้นภาคการศึกษาถัดไป หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียน นิสิตแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๑ ในภาคแรกที่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย นิสิตผู้ใดได้ค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาค การศึกษานั้นต่ำกว่า ๓.๕๐ จะได้รับการเตือนจากมหาวิทยาลัยซึ่งไม่นับเป็นการเตือนตามข้อ ๕๓

ข้อ ๕๒ นิสิตต้องได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้น ๒ ภาคแรกที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่ต่ำ กว่า ๓.๗๕ มิฉะนั้น จะต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต

ข้อ ๕๓ หากได้รับการเตือน ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน โดยยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่เช่นเดิม ให้อยู่ในภาวะรอฟินิจในภาคการศึกษาถัดไป และให้บันทึกภาวะรอฟินิจนั้นลงในทะเบียน เรียนด้วย

ข้อ ๕๔ ในภาคการศึกษาที่อยู่ในภาวะรอฟินิจหากนิสิตยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม เมื่อจบภาค การศึกษานั้นต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่อีก นิสิตผู้นั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต ยกเว้นกรณีตามข้อ ๕๕

ข้อ ๕๕ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ตามเกณฑ์สมบูรณ์ มหาวิทยาลัยอาจให้นิสิตผู้นั้นศึกษา ต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะให้ศึกษาต่อในคณะเดิม หรือเปลี่ยนสาขาวิชา หรือย้ายโอนคณะสังกัดภายใต้ข้อ ๖๒.๑ และข้อ ๖๒.๕

ข้อ ๕๖ กรณีข้อ ๕๕ นิสิตจะต้องศึกษาให้ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงเกณฑ์ ๒.๐๐ ภายใน ระยะ ๓ ภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองเท่า (๘ ปี) สำหรับการศึกษาภาคปกติ นับแต่วันที่ยื่น ทะเบียนเป็นนิสิต

ข้อ ๕๗ ภายใต้ข้อ ๕๖ การเปลี่ยนสาขาวิชาที่ดี การย้ายโอนคณะสังกัดที่ดี การพักการศึกษา กิจดี ไม่มีผลทำให้การเตือน และภาวะรอฟินิจเปลี่ยนแปลง

หมวด ๖ การพ้นสภาพนิสิตและวินัยของนิสิต

ข้อ ๕๘ นิสิตต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณี ดังต่อไปนี้

๕๘.๑ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับปริญญาตามข้อ ๖๔

๕๘.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยให้ลาออก

๕๘.๓ ถูกถอนชื่อออกจากมหาวิทยาลัย ในกรณีดังต่อไปนี้

๕๘.๓.๑ ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดภาคการศึกษานึ่งตามข้อ ๒๕.๖

๕๘.๓.๒ เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๑ ภาคการศึกษาแล้ว ไม่ชำระค่าบำรุง มหาวิทยาลัยเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตภาคปกติ

๕๘.๓.๓ เมื่อตรวจพบว่าขาดคุณสมบัติ หรือคุณสมบัติตามข้อ ๗ อย่างใดอย่าง นึ่งตามแต่กรณี

๕๘.๓.๔ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคในภาคการศึกษาแรก ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ต่ำกว่า ๑.๒๕ หรือสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ๒ ภาคการศึกษาแรกของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต่ำกว่า ๑.๗๕

๕๘.๓.๕ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๓ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นต้นไป สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐

๕๘.๓.๖ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ เป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน

๕๘.๓.๗ ไม่พ้นสภาพรอพินิจตามความในข้อ ๕๔

๕๘.๓.๘ สอบได้ไม่ครบตามหลักสูตรของแต่ละคณะ หรือได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ถึง ๒.๐๐ ภายในระยะเวลา ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๕๘.๓.๙ ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ

๕๘.๓.๑๐ ไม่สามารถเลือกวิชาเอก - โท (ถ้ามี) ภายในระยะเวลาตามหลักเกณฑ์ที่แต่ละคณะกำหนดไว้ในหลักสูตร

๕๘.๓.๑๑ ถูกสั่งพักการศึกษารวมกันเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๕๘.๓.๑๒ ประพฤติผิดอย่างร้ายแรง และได้รับการพิจารณาโทษให้พ้นสภาพ

การเป็นนิสิต

๕๘.๓.๑๓ โอนไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๕๘.๓.๑๔ มรณภาพ หรือตาย

ข้อ ๕๙ นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตแล้ว หากกลับมาศึกษาใหม่อาจเทียบโอนรายวิชาที่เคยศึกษาในหลักสูตรที่ศึกษาใหม่อีกก็ได้ ทั้งนี้ การโอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาดังกล่าวต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นการพ้นสภาพตามข้อ ๕๘.๓.๙ และข้อ ๕๘.๓.๑๒

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นของมหาวิทยาลัยต้องได้รับการพิจารณาโทษกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

๖๐.๑ ภาคทัณฑ์

๖๐.๒ พักการศึกษา

๖๐.๓ พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๖๑ การลงโทษนิสิตที่กระทำผิดระเบียบการสอบในการสอบประจำภาค หรือการสอบระหว่างภาคให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่ร่วมกับกรรมการคุมสอบเป็นผู้พิจารณาว่าเป็นความผิดประเภททุจริต หรือส่อเจตนาทุจริต หรือเป็นความผิดอื่น

๖๑.๑ ถ้าเป็นความผิดประเภททุจริตให้ลงโทษนิสิตผู้กระทำผิด ดังต่อไปนี้

๖๑.๑.๑ ให้นิสิตผู้นั้นได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น และ

๖๑.๑.๒ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่ พิจารณาสั่งพักการศึกษาอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรืออาจให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตได้ การพักการศึกษาของนิสิตผู้กระทำผิดนั้นให้เริ่มในภาคการศึกษาปกติถัดจากภาคการศึกษาที่กระทำผิด และให้นับระยะเวลาที่ถูกสั่งพักการศึกษาเป็นระยะเวลาการศึกษาด้วย

๖๑.๒ ถ้าเป็นความผิดประเภทผิดระเบียบการสอบอย่างอื่นนอกเหนือจากข้อ ๖๑.๑ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาการลงโทษตามควรแก่กรณีความผิด แต่จะต้องไม่เกินกว่าที่ระบุไว้ในข้อ ๖๑.๑.๑

ทั้งนี้ ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตผู้กระทำผิดนั้นสังกัดอยู่ ดำเนินการลงโทษตามมติของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยแล้วแจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบทันที

หมวด ๗ การย้ายโอนสังกัดและหน่วยกิต

ข้อ ๖๒ การย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยอาจทำได้ในกรณี ต่อไปนี้

๖๒.๑ นิสิตจะมีสิทธิขอย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยที่ได้ศึกษาอยู่ไปอยู่ในสังกัดอีกคณะหนึ่งได้ต่อเมื่อได้ศึกษาในคณะ หรือวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษา ปกติไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพัก ถูกสั่งพัก หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต และต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๗๕

๖๒.๒ การขอย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยให้นิสิตผู้ประสงค์จะขอย้ายโอนสังกัด แสดงความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผลประกอบยื่นต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัด อย่างช้า ๑๕ วัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอยู่ส่งคำขอย้ายโอนพร้อม ข้อคิดเห็นประกอบไปยังคณะ หรือวิทยาลัย ที่นิสิตขอย้ายโอนไปสังกัดเพื่อศึกษานั้น

การจะอนุมัติหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ หรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับอนุมัติให้ย้ายโอนสังกัดแล้วต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๒.๓ การย้ายโอนคณะ หรือวิทยาลัยต้องดำเนินการให้เสร็จก่อนการลงทะเบียน รายวิชาเว้นแต่อธิการบดีจะประกาศ หรือสั่งการเป็นอย่างอื่น

๖๒.๔ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่รับย้าย โอนมีอำนาจพิจารณาเทียบรายวิชา และหน่วยกิตที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษาไว้แล้วเพื่อกำหนดเงื่อนไขการศึกษา และจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องศึกษาใหม่ในคณะ หรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอน

ให้คณะ หรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอนดำเนินการตามความในวรรคแรกให้เสร็จสิ้น และ แจ้งผลให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

๖๒.๕ การนับระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๕๖, ๕๘.๓ และข้อ ๖๔.๑ ให้นับระยะเวลา การศึกษาในคณะเดิมรวมด้วย

ข้อ ๖๓ สำหรับนิสิตที่ย้ายโอนคณะ หรือวิทยาลัยภายในมหาวิทยาลัยให้นำผลการศึกษาของ รายวิชาต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาจากคณะ หรือวิทยาลัยเดิมมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมด้วย แม้รายวิชาที่นิสิตผู้ ย้ายโอนคณะได้ศึกษาจะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะ หรือวิทยาลัยที่สังกัดใหม่ก็ตาม สำหรับนิสิตที่โอนคณะ หรือวิทยาลัยมาจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นให้ทำการประเมินผล เฉพาะรายวิชาที่ได้ศึกษาใน มหาวิทยาลัยนั้นเท่านั้น

ในกรณีนิสิต ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดให้ ลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้นำผลการศึกษาของรายวิชานั้น ๆ มาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยด้วย

หมวด ๘ การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๖๔ นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖๔.๑ สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่าของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๖๔.๒ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน และการปฏิบัติศาสนกิจ หรือการปฏิบัติงานบริการสังคม หรือการฝึกประสบการณ์การฝึกสอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๔.๓ ไม่มีพันธุโรคอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๕.๑.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๕.๑.๓ ไม่มีรายวิชาใดสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U

๖๕.๑.๔ ไม่เคยเรียนซ้ำรายวิชาใด ๆ เพื่อปรับค่าระดับคะแนน

๖๕.๑.๕ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่าง

ร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖๕.๒.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕

๖๕.๒.๓ ไม่มีรายวิชาใดสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U

๖๕.๒.๔ ไม่เคยเรียนซ้ำรายวิชาใด ๆ เพื่อปรับค่าระดับคะแนน

๖๕.๒.๕ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่าง

ร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

ข้อ ๖๖ นิสิตที่โอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาไม่มีสิทธิได้รับปริญญาเกียรตินิยม

ข้อ ๖๗ นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย เพื่อขอสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นิสิตจะสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร

ข้อ ๖๘ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล เป็นผู้พิจารณาคำร้องของนิสิตเบื้องต้นแล้วเสนอต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาเสนอ สภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญา หรือปริญญาเกียรตินิยมต่อไป

ข้อ ๖๙ สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติปริญญาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๗๐ มหาวิทยาลัยจัดให้มีพิธีประสาทปริญญาปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งจะประกาศกำหนดวันให้ทราบ เป็นปี ๆ ไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๓ บัณฑิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๑ ยังคงปฏิบัติตาม
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อบังคับ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐
และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

(พระธรรมปิฎก)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี**

พ.ศ. ๒๕๔๗

๐๐๐

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๔, ๑๔ และ ๖๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นสมควรออกระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้ระเบียบไว้ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือ ประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญา และหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะ หรือวิทยาลัยในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการโอนการศึกษา มีดังนี้

(๑) นิสิตหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ที่เคยศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสองภาคการศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าสี่สิบหน่วยกิตในมหาวิทยาลัย และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า

๒.๐๐ หรือสำเร็จการศึกษาแล้วจากมหาวิทยาลัย ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ในการนี้ขอโอนเกินกว่าที่กำหนดไว้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ

(๒) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบการโอนของนิสิตที่ยื่นคำร้องเฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษา ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือ ค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่าให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับโอนเสร็จสิ้นแล้ว แจ้งผลการโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

(๓) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่โอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม ยกเว้นการโอนผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัย

(๔) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมทั้งสองกรณีตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้ว จากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้วแจ้งผลการเทียบโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าทำเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นประธาน

(๒) คณบดีทุกคณะ เป็นกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวนสองรูป ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสี่รูปหรือคน ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๕) ผู้อำนวยการกองวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ
 (๖) ผู้อำนวยการกองทะเบียนและวัดผล เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
 กรรมการตามข้อ (๓) และ (๔) ให้วาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

ข้อ ๘ คณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ระบบมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๒) ออกประกาศหรือคำสั่งเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๓) รับพิจารณาคำร้องและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

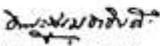
(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๙ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาที่ดำเนินการไปก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้มีผลสมบูรณ์ตามระเบียบฉบับนี้

ข้อ ๑๐ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

 (พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๑

๐๐๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขบางส่วนของระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้ระเบียบไว้ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๔ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การเทียบโอนผลการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อ ๖ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือ

สำเร็จการศึกษามาแล้ว จากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

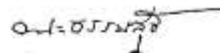
(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จแล้วแล้วแจ้งผลการเทียบโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอน ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา
พุทธศักราช ๒๕๕๑

๐๐๐

เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การโอนการศึกษา

๑) ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๕๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๔๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๕๐ หน่วยกิต

๒) ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๕๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๖๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๒ การเทียบโอนผลการศึกษา

๑) ผู้มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาในประเทศไทย เทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตได้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๒) ผู้มีการศึกษาเปรียญธรรม ๔ ประโยค บาลีศึกษา ๔ ประโยค และอภิธรรมบัณฑิต เทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๕๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๔๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๕๐ หน่วยกิต

๓) อนุมัติการศึกษาเบริยญธรรม ๔ ประโยค บาลีศึกษา ๔ ประโยค และอภิธรรมบัณฑิต เทียบโอน ผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๕๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๖๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๔) อนุมัติการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาด้าน พระพุทธศาสนา* ที่มหาวิทยาลัยรับรอง เทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ได้ จำนวน ๖๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไปจำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกน พระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๕) อนุมัติการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เทียบโอน ผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตได้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๓ การโอนและการเทียบโอนใด ๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้วก่อนที่จะออกประกาศนี้ให้ เป็นไปตามที่คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยได้มีมติไว้

ทั้งนี้ ตั้งแต่ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมโกศาจารย์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พ.ศ. ๒๕๕๖

๐๐๐

เพื่อให้การปฏิบัติศาสนกิจของนิสิตเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจของผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรชั้นปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๒๒

(๒) ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ ๒/๒๕๓๒
เรื่อง การปฏิบัติงานของพระบัณฑิต

ข้อ ๔ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจ

“นิสิตปฏิบัติศาสนกิจ” หมายความว่า พระภิกษุหรือสามเณรผู้ศึกษาครบตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตและกำลังปฏิบัติศาสนกิจ

“ศาสนกิจ” หมายความว่า การสนองงานในกิจการคณะสงฆ์และงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ คณบดี
- (๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการ จำนวน ๓ รูป/คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและหรือผู้อำนวยการ

(๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๕ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ รูป/คน ซึ่งสภาวิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

(๖) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต

ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเลือกกรรมการที่เป็นพระภิกษุรูปหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ

ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติศาสนกิจและหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิตเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๘ คณะกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) มรณภาพหรือตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการประเภทนั้น ๆ

กรณีที่มีการตาม ข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ลักษณะการปฏิบัติศาสนกิจที่พึงประสงค์ แผนงานหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติศาสนกิจ

(๒) วางระบบการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจ ทั้งด้านวิชาการและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติศาสนกิจ

(๓) ควบคุม ดูแลและนำผลการปฏิบัติศาสนกิจไปใช้ตามนโยบาย แผนงานและวัตถุประสงค์

(๔) เรียกนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะกรรมการและเสนอข้อมูลการลงโทษแก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๓ การปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๑๐ การปฏิบัติศาสนกิจมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (๑) เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนา
- (๒) เพื่อการสนองงานในกิจการคณะสงฆ์
- (๓) เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์
- (๔) เพื่อสงเคราะห์ประชาชน
- (๕) เพื่อสนองนโยบายและงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๑ คุณสมบัติของนิสิตผู้ปฏิบัติศาสนกิจ

(๑) สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่า ของเวลา การศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และต้องมีหนังสือรับรองจากกองทะเบียน และวัดผล

(๒) ต้องผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานครบตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ ระยะเวลาการปฏิบัติศาสนกิจ นิสิตต้องปฏิบัติศาสนกิจในเพศบรรพชิตเป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตชาวต่างประเทศไม่ต้องปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๑๓ สถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ

(๑) นิสิตปฏิบัติศาสนกิจที่เป็นพระสังฆาธิการให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขออนุมัติจากมหาวิทยาลัย
(๒) นิสิตจะปฏิบัติศาสนกิจสถานที่ใด ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักที่นิสิตจะไปพักอาศัยอยู่ปฏิบัติ ศาสนกิจ ทำหนังสือขอตัวต่อมหาวิทยาลัย

(๓) ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติศาสนกิจจนกว่าจะถึงกำหนดจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนัก ที่นิสิตสังกัดเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๑๔ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจจะต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอปฏิบัติศาสนกิจต่อมหาวิทยาลัย เพื่อให้ คณะ กรรมการอนุมัติ ภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ของปีการศึกษาครบตามหลักสูตร หากพ้นกำหนดถือว่าไม่ปฏิบัติศาสนกิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคลากรของมหาวิทยาลัย หรือบุคคลที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร เป็นที่ ประกษณินิสิตปฏิบัติศาสนกิจแต่ละรูป

ข้อ ๑๖ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจ จะต้องเข้ารับการปฐมนิเทศที่มหาวิทยาลัยกำหนด ถ้าไม่เข้ารับการ การ ปฐมนิเทศถือว่าไม่ปฏิบัติศาสนกิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๗ ในระหว่างที่ปฏิบัติศาสนกิจ หากจำเป็นต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ ให้เจ้าอาวาส หรือ เจ้าสำนัก ที่นิสิตจะย้ายไปปฏิบัติศาสนกิจ สถานที่ใหม่ ทำหนังสือถึงเจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนักที่นิสิตปฏิบัติ ศาสนกิจอยู่เดิมเพื่อขอตัวนิสิต เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ให้นิสิตทำหนังสือขออนุมัติต่อคณะกรรมการ

ข้อ ๑๘ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องรายงานการปฏิบัติศาสนกิจต่อมหาวิทยาลัยอย่างน้อยภาคการศึกษาละ ๑ ครั้ง ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๙ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมไม่นำความเสื่อมเสียมาให้แก่พระพุทธศาสนาและมหาวิทยาลัย

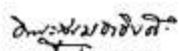
ข้อ ๒๐ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องไม่ละทิ้งหน้าที่และต้องไม่รายงานการปฏิบัติศาสนกิจอันเป็นเท็จ

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

ข้อ ๒๑ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจจะผิดข้อบังคับ มีโทษดังนี้

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ไม่ได้รับหนังสือรับรองผลการศึกษาและระงับการให้ปริญญา ตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป
- (๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(พระสุเมธธำบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖

๐๐๐

เพื่อให้การปฏิบัติงานบริการสังคมของนิสิตคฤหัสถ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของนิสิตที่เป็นพระภิกษุและสามเณร และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๖ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖"

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานบริการสังคม

"นิสิตปฏิบัติงานบริการสังคม" หมายความว่า นิสิตคฤหัสถ์ที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และกำลังปฏิบัติงานบริการสังคม

"การปฏิบัติงานบริการสังคม" หมายความว่า การปฏิบัติงานด้วยการให้บริการแก่สังคมตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานบริการสังคม

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี หรือรองอธิการบดี ที่อธิการบดีมอบหมาย

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งได้แก่คณบดี

(๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการจำนวน ๓ รูป ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือผู้อำนวยการ

(๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๓ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๔ รูปหรือคน ซึ่งสภาวิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

(๖) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต

ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเลือกกรรมการที่เป็นพระภิกษุหนึ่งรูปเป็นรองประธานกรรมการ

ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติศาสนกิจและหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิตเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ คณะกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) มรณภาพหรือตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นสภาพตามวาระ

กรณีที่กรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าที่วาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ ๗ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ลักษณะ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานบริการสังคม กรอบแนวทางและแผนงานการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๒) วางระบบการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานบริการสังคม ทั้งด้านวิชาการ และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๓) ควบคุม ดูแล และนำผลการปฏิบัติงานบริการสังคม ไปใช้ตามนโยบาย แผนงานและวัตถุประสงค์

(๔) เรียบกนิสิตและผู้เกี่ยวข้องนำชี้แจงต่อคณะกรรมการ และเสนอข้อมูล การลงโทษแก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ

- (๕) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๓

การปฏิบัติงานบริการสังคม

ข้อ ๘ การปฏิบัติงานบริการสังคม มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- (๑) เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์
- (๒) เพื่อสนองงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
- (๓) เพื่อสนองนโยบายของรัฐและคณะสงฆ์
- (๔) เพื่อลงเคราะห์ประชาชน

ข้อ ๙ คุณสมบัติของนิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคม

- (๑) นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไป
- (๒) ผลการศึกษามีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

ข้อ ๑๐ นิสิตต้องปฏิบัติงานบริการสังคม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง ยกเว้นนิสิตชาวต่างประเทศ ไม่ต้องปฏิบัติงานบริการสังคม

ข้อ ๑๑ นิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคม ณ สถานที่ใด ต้องยื่นคำร้องการบริการสังคมตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๒ นิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคมต้องเข้ารับการปฐมนิเทศตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓ ในระหว่างปฏิบัติงานบริการสังคม หากจำเป็นจะต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติงานบริการสังคม จะต้องดำเนินการขออนุมัติตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๔ การรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๑) นิสิตต้องรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคม ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา โดยสม่ำเสมอ ตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) เมื่อปฏิบัติงานบริการสังคมครบ ๒๐๐ ชั่วโมง ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคมตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณาจารย์ประจำเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานิสิตปฏิบัติงานบริการสังคมแต่ละคน

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

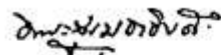
ข้อ ๑๖ มหาวิทยาลัยจะไม่อนุมัติปริญญา เป็นเวลา ๒ ปี แก่บัณฑิตผู้ละเมิดข้อบังคับต่อไปนี้

- (๑) ไม่ปฏิบัติตามบริการสังคม
- (๒) ละทิ้งการปฏิบัติงานบริการสังคม
- (๓) ไม่รายงานผล หรือรายงานผลอันเป็นเท็จ

ข้อ ๑๗ นิสิตปฏิบัติงานบริการสังคม หากปฏิบัติตนไม่เหมาะสมอันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มหาวิทยาลัย เมื่อคณะกรรมการสอบสวนแล้วมีความผิด จะถูกพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณีดังนี้

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ระงับการให้ปริญญา ตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป
- (๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ (หลักสูตร ๕ ปี) พ.ศ. ๒๕๖๑

เพื่อให้การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ (หลักสูตร ๕ ปี) พ.ศ. ๒๕๖๑ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายตามของมหาวิทยาลัย
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

โครงสร้างหลักสูตร วิชาเอกเดี่ยว

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๑๔๘	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาชีพครู	ไม่น้อยกว่า	๔๖	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า	๗๘	หน่วยกิต
๒.๓.๑ วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖๘	หน่วยกิต
๒.๓.๒ วิชาการสอนวิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
๒.๓.๓ วิชาเลือกวิชาเอกหรือวิชาการสอนวิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๔	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๑๘๘	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร วิชาเอกคู่

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๑๔๘	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาชีพครู	ไม่น้อยกว่า	๔๖	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า	๗๘	หน่วยกิต
๒.๓.๑ วิชาเอกที่หนึ่ง	ไม่น้อยกว่า	๓๔	หน่วยกิต
๒.๓.๒ วิชาเอกที่สอง	ไม่น้อยกว่า	๓๔	หน่วยกิต
๒.๓.๓ วิชาการสอนวิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๔	หน่วยกิต
๒.๓.๔ วิชาเลือกวิชาเอกหรือวิชาการสอนวิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๔	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๑๘๘	หน่วยกิต

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(พระธรรมปัญญาบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นการเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๔ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) และมาตรา ๕๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงออกประกาศกำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อ เป็นภาษาไทยและอังกฤษสำหรับสาขาวิชาของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีปริญญาสามชั้น คือ

(ก) เอก ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อว่า “ค.ด.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Doctor of Education” ใช้อักษรย่อ “Ed.D.”

(ข) โท ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ครุศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อว่า “ค.ม.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Master of Education” ใช้อักษรย่อ “M.Ed.”

(ค) ตรี ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ครุศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อว่า “ค.บ.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Bachelor of Education” ใช้อักษรย่อ “B.Ed.”

ข้อ ๒ กำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่ใช้อยู่ก่อนประกาศฉบับนี้ให้ยังคงใช้บังคับ ให้การกำหนดชื่อปริญญาและอักษรย่อดังกล่าวเป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑
พระธรรมปัญญาบดี
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว
(๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑ สำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อยมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ วันอังคารที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ.
๒๕๖๑ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

“สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตร
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง
พ.ศ. ๒๕๖๑ สำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์ จำนวน ๓ ส่วนงาน ประกอบด้วย

๑. คณะครุศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา

๒. วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

๓. วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(พระธรรมปัญญาบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๒ /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงรายวิชาหมวดวิชาชีพครู หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหมวดวิชาชีพครู หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ บรรลุดุติประสงค์และ
นโยบายของมหาวิทยาลัย และเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ
ปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหมวดวิชาชีพครู
หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย :-

๑. อธิการบดี	ที่ปรึกษา
๒. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ที่ปรึกษา
๓. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	ที่ปรึกษา
๔. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	ที่ปรึกษา
๕. คณบดีคณะครุศาสตร์	ที่ปรึกษา
๖. รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ	ประธานกรรมการ
๗. รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ฝ่ายบริหาร	รองประธานกรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์ มั่นชรา ธรรมบุศย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชชาติร์ เกิดธรรม	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. ดร.พรศรี นิยมแก้ว	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. นางมยุรี สิงห์ไข่มุกข์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	กรรมการ
๑๓. หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา	กรรมการ
๑๔. พระครูสังฆรักษ์กิตติพงศ์ สิริวฑฒโน,ผศ.ดร.	กรรมการ
๑๕. รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศรีนอก	กรรมการ
๑๖. ดร.พิธิบูลย์ กาญจนพิพิธ	กรรมการ
๑๗. หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน	กรรมการและเลขานุการ
๑๘. เลขานุการสำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. ดร.ทวิทย์ วรรณวิโรจน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นางสาวสายหยุด มีฤกษ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

๑. ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๔
๒. จัดทำรายละเอียดตามเกณฑ์ที่กำหนดและเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(พระพรหมบัณฑิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ที่ ๒๙ /๒๕๖๑
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว
(๕ ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา และจิตวิทยาแนะแนว (๕ ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย และเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว (๕ ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย :-

๑. อธิการบดี	ที่ปรึกษา
๒. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ที่ปรึกษา
๓. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	ที่ปรึกษา
๔. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	ที่ปรึกษา
๕. คณบดีคณะครุศาสตร์	ประธานกรรมการ
๖. รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
๗. รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ฝ่ายบริหาร	รองประธานกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานวิชาชีพ ครุสภา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. รองศาสตราจารย์ ดร.เรียม ศรีทอง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรงชัย หมิ่นชนะ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. รองศาสตราจารย์ มั่นชรา ธรรมบุศย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. ดร.พรศรี อิมแก้ว	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. นางมยุรี สิงห์ไข่มุกข์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. พระราชสุตาภรณ์,ผศ.ดร.	กรรมการ
๑๕. พระครูปลัดมารุต วรมงคลโธ,ผศ.ดร.	กรรมการ
๑๖. พระมหาสมบุญ สุธมฺโม,ผศ.ดร.	กรรมการ
๑๗. พระครูสุนทรวิจิตรบัณฑิต,ดร.	กรรมการ
๑๘. พระมหาสหัส อุตสาโร,รศ.ดร.	กรรมการ
๑๙. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม	กรรมการ
๒๐. นางสาวนภัสสรส์ เหมะประสิทธิ์	กรรมการ

๑๕. หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	กรรมการและเลขานุการ
๑๖. เลขานุการสำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. ดร.พรทิพย์ วรรณวิโรจน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. นางสาวสายหยุด มีฤกษ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

๑. ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๔
๒. จัดทำรายละเอียดตามเกณฑ์ที่กำหนดและเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(พระพรหมบัณฑิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๒๐ /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว (๕ ปี)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว (๕ ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย และเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว (๕ ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย :-

๑. คณบดีคณะครุศาสตร์	ที่ปรึกษา
๒. รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ	ที่ปรึกษา
๓. รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ	ที่ปรึกษา
๔. พระสรวิทย์ อภิปัญญา(ดวงชัย),ดร.	ประธานกรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.เรียม ศรีทอง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงชัย หมีนชนะ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. พระราชสุตาภรณ์,ผศ.ดร.	กรรมการ
๘. พระครูปลัดมารุต วรมงคล,ผศ.ดร.	กรรมการ
๙. พระมหาสมบุญ สุธมโม,ผศ.ดร.	กรรมการ
๑๐. พระมหาสหัส ฐิตสาโร,รศ.ดร.	กรรมการ
๑๑. พระมหาอดิเรก ฐิตวฑฺฒิ,ดร.	กรรมการ
๑๒. ดร.พรทิพย์ วรณวิโรจน์	กรรมการและเลขานุการ
๑๓. นางสาวสายหยุด มีฤกษ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

๑. ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๔

๒. จัดทำรายละเอียดตามเกณฑ์ที่กำหนดและเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว (๕ ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(พระพรหมบัณฑิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

บันทึกข้อเสนอแนะคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

บันทึกข้อเสนอแนะคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์รายวิชาหมวดวิชาชีพรู
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑

ณ ห้องประชุม ๒ อาคาร มวก.๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายชื่อผู้บริหาร คณาจารย์ ส่วนกลาง วิทยาเขต และวิทยาลัยสงฆ์ เข้าร่วมประชุมรับฟังการวิพากษ์

๑. พระครูโสภณพุทธิศาสตร์,ผศ.ดร.	คณบดีคณะครุศาสตร์
๒. พระมหาสมบุญ สุธมฺโม,ผศ.ดร.	รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู	รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ฝ่ายบริหาร
๔. พระปลัดสรวิชัย อภิปัญญา,ดร.	หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
๕. นายพีรวัฒน์ ชัยสุข	หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา
๖. นายกิตติศักดิ์ ณ สงขลา	หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมหมาย ดุยอธรรมย์	อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
๘. ดร.พิธิบูลย์ กาญจนพิพิธ	อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
๙. ดร.พรทิพย์ วรรณวิโรจน์	อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
๑๐. นางสาวสายหยุด มีฤกษ์	อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
๑๑. พระครูสังฆรักษ์จักกฤษณ์ ฐิริปัญญา,ผศ.ดร.	อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา
๑๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน	อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา
๑๓. พระมหาบุญสุข สุทธิญาณ	อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
๑๔. พระมหาภัทรวิชัย ปญฺญาวชิโร,ดร.	อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
๑๕. พระณรงค์ ฐานวุฑโฒ,ดร.	อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
๑๖. รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศรีนอก	อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
๑๗. ดร.บุญมี พรรษา	อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
๑๘. นายอนันต์ คติยะจันทร์	วิทยาเขตหนองคาย
๑๙. พระมหาจรรยาศักดิ์ โฆสิตภานี	วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
๒๐. นายทวีโชค เจริญไกร	วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
๒๑. พระมหาศรายุทธ สมนต์ปาสาทิโก	วิทยาเขตขอนแก่น
๒๒. พระรชต กตปุญโญ	วิทยาเขตขอนแก่น
๒๓. นายบุญส่ง นาแสง	วิทยาเขตขอนแก่น
๒๔. นายนิพนธ์ เหลาหา	วิทยาเขตขอนแก่น
๒๕. พระมหาประทีป กิตติภทฺโท,ดร.	วิทยาเขตนครราชสีมา
๒๖. พระชนันต์ ธีรวัธ	วิทยาเขตนครราชสีมา
๒๗. นายอัมพร เจือจันทร์	วิทยาเขตนครราชสีมา
๒๘. พระใบฎีกาสุพจน์ ตปสีโล	วิทยาเขตอุบลราชธานี

๒๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพิมล ศรศักดิ์	วิทยาเขตอุบลราชธานี
๓๐. นายพูลศักดิ์ หอมสมบัติ	วิทยาเขตอุบลราชธานี
๓๑. นายบรรยวสิทธิ์ ผางคำ	วิทยาเขตอุบลราชธานี
๓๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณวิวรรณ สุวรรณภา	วิทยาเขตแพร่
๓๓. นายปัญญา สุนันตา	วิทยาเขตแพร่
๓๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนู ศรีทอง	วิทยาเขตสุรินทร์
๓๕. นายชายชาญ วงศ์ภักดี	วิทยาเขตสุรินทร์
๓๖. พระปลัดกันทิ ฐานุตโตโร	วิทยาเขตพะเยา
๓๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จักรแก้ว นามเมือง	วิทยาเขตพะเยา
๓๘. นางกฤษณา อุทัยกาญจน์	วิทยาเขตพะเยา
๓๙. นายจอมพล สมหวัง	วิทยาเขตพะเยา
๔๐. นางจิราภรณ์ คล้อยปาน	วิทยาเขตพะเยา
๔๑. นางบุปผา เตียวตระกูล	วิทยาเขตพะเยา
๔๒. พระครูสิริภุญญิต์	วิทยาเขตนครสวรรค์
๔๓. พระครูใบฎีกาณทล เขมโก	วิทยาเขตนครสวรรค์
๔๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพรต บุญอ่อน	วิทยาเขตนครสวรรค์
๔๕. นายเนาวรัตน์ หอมขจร	วิทยาเขตนครสวรรค์
๔๖. นายธีรพันธ์ เขียวรัมย์	วิทยาเขตนครสวรรค์
๔๗. พระภาณุพงษ์ เตชวโร	วิทยาลัยสงฆ์นครพนม
๔๘. นายพิบูลย์ศักดิ์ เมืองโคตร	วิทยาลัยสงฆ์นครพนม
๔๙. นางสาวศศิธร ล่องเลิศ	วิทยาลัยสงฆ์นครพนม
๕๐. นางสาวรินดา ประกอบบุญ	วิทยาลัยสงฆ์นครพนม
๕๑. นายกฤษฎากานต์ น้อยหมอ	วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
๕๒. นายวุฒิภัทร มูลศรี	วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
๕๓. นายสุบิน วันนันทา	วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
๕๔. พระศรีสวรรค์ อมรธมโม	วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
๕๕. พระวิฑูรย์ ปภัสสรญาโณ	วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
๕๖. นายกิตติศักดิ์ แท่งทอง	วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
๕๗. นายไสว แก้วเกตุ	วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
๕๘. พระครูสุนทรวิจิตรบัณฑิต,ดร.	วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
๕๙. ดร.วิรัตน์ ภูทองเงิน	วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
๖๐. นายโฆษิต คุ่มท้าว	วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
๖๑. นายนิกร พลเยี่ยม	วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
๖๒. นางศศิธร บุญครอง	วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
๖๓. นางสาวบุญมี สุขแฉล้ม	วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
๖๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล พรหมมี	วิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธร
๖๕. พระดุษฎี ธีรวิโส	วิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธร
๖๖. นายพรภิรมย์ ยอดบุญ	วิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธร

๖๗.นางสาวณภัตสรณ์ เหมาะประสิทธิ์

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง

๖๘.พระมหาทองคำ ฐิเปโม

เลขานุการสำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

๖๙.พระมหาสวนทรา ธมมจารี

นักวิชาการศึกษา สำนักงานคณบดี

๗๐.พระโชดดี วชิรปญโญ

นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานคณบดี

๗๑.นายอุทิศ การเพียร

นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานคณบดี

๗๒.นายสิทธิชัย ธารพล

นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานคณบดี

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์รายวิชาหมวดวิชาชีพรุ หลักสูตรครุศาสตร์
บัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑
ประกอบด้วย

๑. ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ

รองเลขาธิการคุรุสภา

๒. รศ.ดร.ลลิตา ฤกษ์สำราญ

อดีตรองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง/

กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก

วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

๓. ดร.นิทรา ฉันทไพศาล

ครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน/

โรงเรียนวัดอมรินทราราม แขวงศิริราช

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ เข้าร่วมรับฟังและ
แสดงความคิดเห็น มี

๑. พระแดนชัย สุริยวิโส

นิสิตปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา

๒. พระมหาพิศาล ขวโน

นิสิตปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา

๓. พระธนูพงษ์ วงสมเธิ

นิสิตปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

๔. นายอนุชิต กิ่งก้าน

นิสิตปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

เริ่มเวลา ๐๙.๓๐ น.

ผู้บริหาร คณาจารย์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตร และผู้เข้าร่วมการประชุม พร้อมกัน ณ ห้อง
ประชุม ๒ อาคาร มวก.๔๘ พรรษา

พระครูโสภณพุทธิศาสตร์,ผศ.ดร. คณบดีคณะครุศาสตร์ นำบูชาพระรัตนตรัย

นายกิตติศักดิ์ ณ สงขลา หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน นำเสนอการพัฒนาและปรับปรุงรายวิชา
หมวดวิชาชีพรุ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๖๑

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รับฟังการนำเสนอการปรับปรุงรายวิชาหมวดวิชาชีพรุ หลักสูตรครุศาสตร
บัณฑิต คณะครุศาสตร์ (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๖๑ ดูรายละเอียดรายวิชาและคำอธิบายรายวิชาที่มีการ
ปรับปรุง เปลี่ยน สอบถามข้อสงสัย และให้ความเห็นและข้อเสนอต่อผู้บริหาร คณาจารย์ คณะครุศาสตร์ สรุป
รายละเอียดได้ดังนี้

๑. รายวิชาชีพรุ

รศ.ดร.ลลิตา ฤกษ์สำราญ ให้ความเห็นว่า

๑. ในชื่อของรายวิชาชีพรุไม่อยากให้ปรับเปลี่ยนมาก

กล่าวคือ ชื่อรายวิชาการออกแบบและการพัฒนาหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่า การออกแบบหลักสูตรในโรงเรียน ไม่ใช่สิ่งที่นิสิตจะทำได้ ให้เปลี่ยนชื่อกลับมาเป็นวิชา การพัฒนาหลักสูตร เหมือนเดิม ซึ่ง ดร. นิทรา ก็สนับสนุนให้ตัดคำว่า “การออกแบบ” และให้เป็นการพัฒนาหลักสูตร

๒. เห็นด้วยกับการแยกรายวิชาจิตวิทยาการศึกษา ออกเป็นสองรายวิชา “จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว และวิชา จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์

๓. แนะนำให้เปลี่ยนชื่อ รายวิชาปรัชญาการศึกษาและคุณธรรมสำหรับครู ชื่อนี้บอกเป็นสองวิชาคือ ปรัชญากับคุณธรรม ให้ใช้ชื่อ ปรัชญาและจริยธรรมทางการศึกษา จะสอดคล้องมากกว่า

๔. ในรายวิชา ความเป็นครูวิชาชีพ ให้เพิ่มเนื้อหาส่วนของครูในศตวรรษที่ ๒๑ สารที่ตัดออกไปใส่เข้ามา จะทำให้อยวิชามีความสำคัญและทันสมัย

๕. รายวิชา การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน แต่เดิมเราเคยมีวิชา วิธีสอน แต่โลกเปลี่ยนไปแล้ว เป็นโลกแห่งการเรียนรู้ไร้พรมแดน แต่การออกแบบการเรียนรู้ มันยากเกินที่จะให้นิสิตทำได้ หรืออาจต้องเปลี่ยนเนื้อหา ในเนื้อหาบอกว่า การฝึกออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อันนี้ถูกต้อง สรุปอยากให้เปลี่ยนกลับไปเป็นวิชา การจัดการเรียนรู้

ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ ให้ความเห็นว่า

๑. การปรับปรุงแต่ละครั้งต้องศึกษาประเด็นเหล่านี้ในการประกอบพิจารณา

- ผลการประเมินหลักสูตรก่อนหน้า สิ่งที่จะแก้หลักสูตรนี้ ต้องอยู่บนพื้นฐานจากผลการประเมินจากครั้งก่อน

- นโยบาย ทิศทางการพัฒนาของการจัดทำหลักสูตรของมหาวิทยาลัย
- ปรัชญา จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์โดยรวมของหลักสูตร ความเป็นเอกลักษณ์ของตน
- มีความจำเป็นของบัณฑิต ที่จะผลิตออกไปมากน้อยเพียงไหน มีจุดขายยัง
- ข้อมูลบริบท แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
- เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร สกอ.
- มาตรฐานวิชาชีพ เกณฑ์การรับปริญญา

ถ้าหลักสูตรได้ศึกษาและนำหลักเกณฑ์ทั้ง ๗ ประการข้างต้นมาเป็นประเด็นในการพัฒนาหลักสูตร ก็มั่นใจได้ว่าจะเป็นหลักสูตรที่มีความพร้อมในการเปิด

๒. มาตรฐานวิชาชีพครู ตาม ๑๑ มาตรฐาน เวลาเขียนหลักสูตร ต้องนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์นั้นๆเป็นหลักสำคัญ

๓. เนื้อหาโดยรวมดูเหมือนจะยังไม่สอดคล้องเท่าไร ถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้ปรับๆ

๔. ใน พรบ.การปฏิรูปการศึกษาล่าสุด ให้เน้นจิตวิญญาณความเป็นครูเป็นหลัก ต้องทำครูให้มีจิตวิญญาณความเป็นครู รัฐธรรมนูญได้เขียนไว้ในเรื่องของการปฏิรูปครูโดยเน้นจิตวิญญาณความเป็นครู แบบนี้เป็นต้น

๕. มาตรฐานที่ทางสำนักมาตรฐานให้ไว้เป็นเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรฐาน แต่ถ้าที่ไหนทำได้ เพิ่มเติมได้ยิ่งดี ทำให้ได้ หรือถ้าทำไม่ได้ก็ห้ามต่ำกว่าที่กำหนด ให้ทำตามขั้นต่ำที่มาตรฐานกำหนด

ดร.นิทรา ฉินไพศาล ให้ความเห็นว่า

เวลาทำหลักสูตร หรือเขียนรายวิชา ให้นึกถึงผู้ปฏิบัติเป็นหลัก ก็คือนิสิต ว่าจะสามารถทำได้หรือเปล่า การออกแบบหลักสูตรยากเกินไปสำหรับนิสิต ครูที่อยู่โรงเรียนระดับชำนาญการก็ออกแบบไม่ได้ ทำได้เพียงนำหลักสูตรมาปรับให้เข้ากับบริบทโรงเรียน

ทั้งนี้สรุปโดยภาพรวมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบรายวิชาและเนื้อหาคำอธิบายรายวิชาชีพรู ที่ทางคณะครุศาสตร์ได้พัฒนาและปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๖๑

๒. โครงสร้างหลักสูตร

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นชอบด้วยกับโครงสร้างหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งโครงสร้างใหม่วิชาชีพรูไม่น้อยกว่าจำนวน ๔๖ หน่วยกิต และ โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาเฉพาะสาขานี้จำนวน ๗๘ หน่วยกิตเป็นไปตาม มคอ.๑ สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๕ ปี แต่ตามโครงการสร้าง นิสิตคณะครุศาสตร์ ต้องเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๔ หน่วยกิต เห็นว่าเรียนเยอะกว่านักศึกษาของสถาบันอื่นๆ ทั้งนี้หากสามารถบูรณาการรายวิชาในกลุ่มวิชาพระพุทธรศาสนาจะได้ อีกทั้งจะช่วยนิสิตนักศึกษาได้

๓. รายวิชาชีพรูที่ได้มีการปรับแก้ตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

รายวิชาชีพรูที่ได้มีการปรับแก้ตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

คณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร			รายวิชาที่ปรับตามคำแนะนำคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาชีพรู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต			๒.๒ วิชาชีพรู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต		
๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต			๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๑๐๑	ความเป็นครูวิชาชีพ	๓(๓-๐-๖)	๒๐๐ ๑๐๑	ความเป็นครูวิชาชีพ	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๑๐๒	ภาษาและวัฒนธรรม	๓(๒-๒-๕)	๒๐๐ ๑๐๒	ภาษาและวัฒนธรรม	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๑๐๓	ปรัชญาการศึกษาและคุณธรรมสำหรับครู	๓(๓-๐-๖)	๒๐๐ ๑๐๓	ปรัชญาและจริยธรรมทางการศึกษา	๓(๓-๐-๖)
๒๐๐ ๑๐๔	จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์	๒ (๒-๐-๔)	๒๐๐ ๑๐๔	จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์	๒(๑-๒-๓)
๒๐๐ ๒๐๕	จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	๒(๑-๒-๓)	๒๐๐ ๒๐๕	จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	๒(๑-๒-๓)
๒๐๐ ๒๐๖	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	๓(๒-๒-๕)	๒๐๐ ๒๐๖	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๒๐๗	การออกแบบและการพัฒนาหลักสูตร	๓(๒-๒-๕)	๒๐๐ ๒๐๗	การพัฒนาหลักสูตร	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๐๘	การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	๓(๒-๒-๕)	๒๐๐ ๒๐๘	การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๐๙	การวัดและประเมินการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)	๒๐๐ ๓๐๙	การวัดและประเมินการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๑๐	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)	๒๐๐ ๓๑๐	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๑๑	การประกันคุณภาพการศึกษา	๒(๑-๒-๓)	๒๐๐ ๓๑๑	การประกันคุณภาพการศึกษา	๒(๑-๒-๓)
๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต			๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๔๑๒	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑	๒(๐-๔-๒)	๒๐๐ ๔๑๒	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑	๒(๐-๔-๒)
๒๐๐ ๔๑๓	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒	๒(๐-๔-๒)	๒๐๐ ๔๑๓	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒	๒(๐-๔-๒)
๒๐๐ ๕๑๔	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๑	๖(๐-๑๘-๐)	๒๐๐ ๕๑๔	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๑	๖(๐-๑๘-๐)
๒๐๐ ๕๑๕	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒	๖(๐-๑๘-๐)	๒๐๐ ๕๑๕	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒	๖(๐-๑๘-๐)

เมื่อสมควรแก่เวลาแล้ว ประธานที่ประชุม กล่าวขอบคุณกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์ทุกท่านที่
เข้าร่วมประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

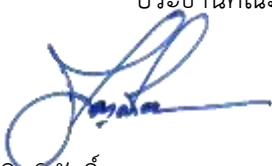

(พระครูโสภณพุทธิศาสตร์,ผศ.ดร.)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ประธานคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

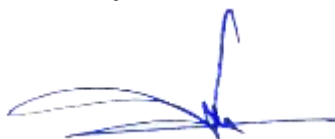
ประธานที่ประชุม

(นายกิตติศักดิ์ ณ สงขลา)

หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(พระศรีสวรงค์ อมรธมโม)

กรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

ผู้บันทึกการประชุม

บันทึกข้อเสนอแนะคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์รายวิชาหมวดวิชาเฉพาะด้าน
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑

ณ ห้องประชุม ๒ อาคาร มวก.๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พระปลัดสรวิชัย อภิปัญญา,ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส,รศ.ดร.	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร,ดร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.ลลิตา ฤกษ์สำราญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. พระราชสุตาภรณ์,ผศ.ดร.	กรรมการ
๖. พระครูปลัดमारุต วรมงคล,ผศ.ดร.	กรรมการ
๗. พระมหาสมบุญ สุทธิโม,ผศ.ดร.	กรรมการ
๘. พระครูสุนทรวิจิตร,ดร.	กรรมการ
๙. พระมหาสหัส จิตสาโร,รศ.ดร.	กรรมการ
๑๐. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม	กรรมการ
๑๑. รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๑๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน	กรรมการ
๑๓. นายไผ่สิต คุ่มท้าว	กรรมการ
๑๔. ดร.พรทิพย์ วรรณวิโรจน์	กรรมการและเลขานุการ
๑๕. นางสาวสายหยุด มีฤกษ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นายภควัต ศรียารัตน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายสวัสดิ์ อาจสม	รองผู้อำนวยการโรงเรียนกุศลศึกษา
๒. นางสาวลักษณมน ทรงเวียง	นิสิตปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ชั้นปีที่ ๕
๓. พระประยุทธ โชติธมฺโม	นิสิตปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ชั้นปีที่ ๕

เริ่มประชุม เวลา ๑๓.๓๐ น.

เมื่อคณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว พระปลัดสรวิชัย อภิปัญญา,ดร. ประธานที่ประชุมกล่าวนำ
บูชาพระรัตนตรัยและแนะนำคณะกรรมการ ผู้ร่วมประชุม และดำเนินประชุมตามระเบียบวาระการประชุม
ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานในที่ประชุมแจ้งให้ทราบ

๑.๑ พระปลัดสรวิชัย อภิปัญญา,ดร.ประธานคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ได้แจ้งแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยว่า เมื่อครบกำหนดรอบการใช้หลักสูตร ๕ ปี ต้องมีการปรับปรุงผลการดำเนินการ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แห่งชาติ ๒๕๕๘ และเกณฑ์การรับรองปริญญาบัตรทางการศึกษาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของคุรุสภา ๒๕๕๖ จำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังกล่าว

๑.๒ พระปลัดสรวิชัย อภิปัญญา,ดร.ประธานคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ได้แจ้งความเป็นมาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.๕ ปี) สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว มีการปรับปรุงและพัฒนาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นเอกคู่ จัดการเรียนการสอนอยู่ในคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครลำปางและวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ เปิดทำการสอนเมื่อปีการศึกษา ๑/๒๕๕๖ ปัจจุบันคณะครุศาสตร์ ส่วนกลาง มีจำนวนนิสิต จำนวน ๓๓ รูป/คน ,วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง จำนวน..๒๓..รูป/คน และวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ จำนวน ๘๓ รูป/คน ดำเนินการเรียนการสอนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา ๕ ปี ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำหลักสูตร ทั้งส่วนกลางและวิทยาลัยสงฆ์จำนวน รวม ๑๘ รูป/คน มีนิสิตทั้งหมด จำนวน ๑๓๙ รูป/คน

วาระที่ ๒ เรื่องนำเสนอเพื่อทราบ

๒.๑ พระปลัดสรวิชัย อภิปัญญา,ดร.ประธานคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร นำเสนอวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงหลักสูตรของ(ร่าง) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.๕ ปี) สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑) ต่อที่ประชุมสรุป ดังนี้

๒.๑.๑ เพื่อปรับปรุงหลักสูตรในรอบการปรับปรุง ๕ ปี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๑.๒ เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยมีความก้าวหน้าในศาสตร์ทั้งการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว และเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทสังคมวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา

๒.๑.๓ เพื่อพัฒนาศักยภาพหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) นโยบายและทิศทางของแผนการศึกษาแห่งชาติ ๒๐ ปี และการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ ๒๑

๒.๑.๔ การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรฯ ครั้งนี้ คณะครุศาสตร์ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรภาพรวมของคณะและอนุกรรมการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรเฉพาะสาขาวิชา โดยแต่ละสาขาวิชาได้ กำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร โดยพิจารณาจากผลการดำเนินการของหลักสูตร นโยบาย และทิศทางการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ปรัชญา จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความต้องการและความจำเป็นของผู้ใช้บัณฑิต จุดมุ่งหมายหรือทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ข้อมูลบริบทแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) พ.ศ. ๒๕๕๘ และมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา พ.ศ.๒๕๕๖ เพื่อการรับรองปริญญาบัตรทางการศึกษา

วาระที่ ๒ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

พระปลัดสรวิชัย อภิปัญญา,ดร.ประธานกรรมการประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรฯ นำเสนอ (ร่าง) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.๕ ปี) สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑) ต่อที่ประชุม และมีผลการประชุม สรุปดังนี้

๑. หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป สรุปความเห็นได้ดังนี้

๑.๑ อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา ควรเพิ่ม “ครูสอนวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เน้นการสอนพระพุทธศาสนา” เนื่องจากปัจจุบันหน่วยงานต้องการครูที่จบสาขาวิชา พระพุทธศาสนา จิตวิทยาการแนะแนว สามารถสอบบรรจุครูตำแหน่ง ครูผู้ช่วย ในกลุ่ม สังคมศึกษาได้

๑.๒ คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องให้ได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยเฉพาะมีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลังในภาคปฏิบัติควรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อรักษาคุณสมบัติและความคงอยู่ของอาจารย์ด้วย

๑.๓ การเขียนสถานการณ์เพื่ออ้างอิงถึงการปรับปรุงหลักสูตรให้อ้างอิงข้อมูลเศรษฐกิจ สังคม และนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน และคาดการณ์แนวโน้มของความก้าวหน้าของทั้งสองศาสตร์ในอนาคต ซึ่งรัฐบาลได้ประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และกรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๔) รวมถึงนโยบายการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์ด้วย

๑.๔ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน ควรเพิ่มปรัชญาการจัดการศึกษาของคณะครุศาสตร์ไว้ด้วย คือ “ศึกษาดี มีคุณธรรม นำความรู้ สู่สังคม”

๒. หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร สรุปความเห็นได้ดังนี้

๒.๑ ปรัชญาควรเป็นสิ่งที่หลักสูตรมุ่งหวังหรือเป็นอุดมคติของหลักสูตร ควรเป็น “หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว “มุ่งมั่นผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและสมรรถภาพ มีความรอบรู้ใฝ่รู้และตื่นรู้ทั้งหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและหลักจิตวิทยา มีทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ การคิดเชิงบวก ยึดมั่นอุดมการณ์ความเป็นครู มีการบูรณาการพุทธศาสตร์กับศาสตร์จิตวิทยา ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม มีสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี อุทิศตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ มีจรรยาบรรณวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดี”

๒.๒ ควรปรับตัวอุปสรรคให้สั้นๆ และครอบคลุมผลการเรียนรู้

๒.๓ แผนพัฒนาปรับปรุง ควรกำหนดแผนพัฒนาให้ครอบคลุมการดำเนินการ เช่น ด้านหลักสูตร ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ และด้านทรัพยากรหรือสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๓. หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร สรุปความเห็นได้ดังนี้

๓.๑ ควรมีวิชาเลือกของแต่ละสาขาวิชาเอก (เอกคู่) การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนวมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้เป็นวิชาบังคับวิชาเอกละ ๓๐ หน่วยกิต วิชาสอนวิชาเอกบังคับวิชาละ ๓ หน่วยกิต และวิชาเลือกจากเดิม ๖ หน่วยกิต ควรกำหนดเป็น ๑๒ หน่วยกิต (เอกคู่) เพื่อให้ผู้เรียนมีทางเลือก หรือมีเสรีที่จะเรียนรู้ตามศาสตร์ได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

๓.๒ ให้จัดรายวิชาใหม่ให้ตอบวัตถุประสงค์ และปรับปรุง ดังนี้

๓.๒.๑ วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา (เอกคู่)

ที่	รหัส/รายวิชา	การปรับปรุงแก้ไข
๑.	๒๐๙ ๒๐๑ กิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	เปลี่ยนรหัสวิชา/ลดหน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก
๒.	๒๐๙ ๓๐๒ การพัฒนาสื่อการสอนพระพุทธศาสนา	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชา
๓.	๒๐๙ ๓๐๓ การสอนแบบโยนโสมนสิการ	เปลี่ยนรหัสวิชา/ลดหน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก
๔.	๒๐๙ ๓๐๔ การสอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา
๕.	๒๐๙ ๓๐๕ การบูรณาการการสอนพระพุทธศาสนา	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงหน่วยกิตและคำอธิบายรายวิชา
๖.	๒๐๙ ๓๐๖ การสอนพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงหน่วยกิตและคำอธิบายรายวิชา
๗.	๒๐๙ ๓๐๗ พุทธศิลป์กับการสอนพระพุทธศาสนา	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา
๘.	๒๐๙ ๓๐๘ การจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการสืบสวนสอบสวน	ยกเลิกรายวิชา
๙.	๒๐๙ ๔๐๙ การสอนขาดศึกษา	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก
๑๐.	๒๐๙ ๔๑๐ พุทธสันติวิธี	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา
๑๑.	๒๐๙ ๔๑๑ การสอนศาสนพิธี	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุงหน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชา
๑๒.	๒๐๙ ๔๑๒ สัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา	เปลี่ยนรหัสวิชา
๑๓.	๒๐๙ ๔๑๒ การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา
๑๔.	๒๐๙ ๓๒๐ การจัดการความรู้ทางพระพุทธศาสนา	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก
๑๕.	๒๐๙ ๔๑๔ ศึกษาอิสระทางการสอนพระพุทธศาสนา	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก
๑๖.	๒๐๙ ๓๑๖ พุทธวิธีการสอนและธรรมเนียม	ยกเลิก
๑๗.	๒๐๙ ๔๑๕ การสอนธรรมวิทยา	ยกเลิก
๑๘.	๒๐๙ ๓๑๗ การวิเคราะห์แบบเรียนพระพุทธศาสนา	ยกเลิก
๑๙.	๒๐๙ ๔๑๘ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับประถมศึกษา	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกบังคับ
๒๐.	๒๐๙ ๔๑๙ การสอนพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษา	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก
๑.	xxx xxx ความเป็นพลเมืองวิถีพุทธ	รายวิชาใหม่
๒.	xxx xxx การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธ	รายวิชาใหม่
๓.	xxx xxx การสอนธรรมศึกษา	รายวิชาใหม่
๔.	xxx xxx ภาษาอังกฤษสำหรับการสอนพระพุทธศาสนา	รายวิชาใหม่

๓.๒.๑.๑ ควรเพิ่มเติมรายวิชาใหม่ให้ตอบวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลรวมถึงเตรียมการสำหรับการผลิตบัณฑิตให้เป็นครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เช่น วิชา ความเป็นพลเมืองวิถีพุทธ ภาษาอังกฤษสำหรับการสอนพระพุทธศาสนา การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และการสอนธรรมศึกษา เป็นต้น

๓.๒.๒ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว (เอกคู่)

ที่	รหัส/รายวิชา	การปรับปรุงแก้ไข
๑.	๒๐๘ ๒๐๑ หลักการแนะแนว	ยกเลิก
๒.	๒๐๘ ๒๐๒ เทคนิคการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล	ยกเลิก
๓.	๒๐๘ ๓๐๓ จิตวิทยาการแนะแนวเชิงพุทธ	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุงชื่อรายวิชาหน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชา
๔.	๒๐๘ ๓๐๔ การจัดบริการสนเทศทางการศึกษา	ยกเลิก
๕.	๒๐๘ ๓๐๕ การจัดวางตัวบุคคล	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นกลุ่มวิชาเลือกวิชาเอก
๖.	๒๐๘ ๓๐๖ การประเมินและติดตามผลทางจิตวิทยาแนะแนว	เปลี่ยนรหัสวิชา ปรับปรุงชื่อรายวิชา/คำอธิบายรายวิชา
๗.	๒๐๘ ๓๐๗ การทดสอบทางจิตวิทยา	ยกเลิก
๘.	๒๐๘ ๓๐๘ การบริการให้คำปรึกษา	เปลี่ยนรหัสวิชา /หน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชา
๙.	๒๐๘ ๔๐๙ การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	เปลี่ยนรหัสวิชา หน่วยกิตและย้ายไปกลุ่มวิชาวิชาเอกเลือก
๑๐.	๒๐๘ ๒๐๓ สุขภาพจิตและการปรับตัว	เปลี่ยนรหัสวิชา/ หน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชาและย้ายไปกลุ่มวิชาบังคับ
๑๑.	๒๐๘ ๓๑๙ จิตวิทยาเด็ก	เปลี่ยนรหัสวิชา /หน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชาและย้ายไปกลุ่มวิชาวิชาเอกเลือก
๑๒.	๒๐๘ ๔๑๑ การแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ยกเลิก
๑๓.	๒๐๘ ๔๑๐ การวิจัยทางจิตวิทยาแนะแนว	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุงรายวิชา/คำอธิบายรายวิชา
๑๔.	๒๐๘ ๔๑๒ สัมมนาทางจิตวิทยาแนะแนว	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา
๑๕.	๒๐๘ ๔๑๓ การจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาแนะแนว	เปลี่ยนรหัสวิชา/ปรับปรุงชื่อวิชา/คำอธิบายรายวิชา
๑๖.	๒๐๘ ๔๑๔ การประเมินผลงานการให้คำปรึกษาและการแนะแนว	ยกเลิก
๑๗.	๒๐๘ ๔๑๕ กระบวนการเรียนรู้ความคิดรวบยอดและทักษะ	ยกเลิก
๑๘.	๒๐๘ ๓๑๖ ระบบและโครงสร้างชีวิต	ยกเลิก
๑๙.	๒๐๘ ๒๐๓ สุขภาพจิตและการปรับตัว	เปลี่ยนรหัสวิชา/ ปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและย้ายไปเป็นวิชาบังคับ
๒๐.	๒๐๘ ๔๑๘ พุทธจิตวิทยาแนะแนวเชิงบวก	ยกเลิก
๒๑.	๒๐๘ ๓๒๐ จิตวิทยาวัยรุ่น	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชา
๒๒.	๒๐๘ ๔๒๑ จิตวิทยาผู้ใหญ่	ยกเลิก
๒๓.	๒๐๘ ๔๒๒ จิตวิทยาผู้สูงอายุ	เปลี่ยนรหัสวิชา/หน่วยกิต/คำอธิบายรายวิชากำหนดเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก
๑.	xxx xxx จิตวิทยาการแนะแนว	รายวิชาใหม่
๒.	xxx xxx บริการแนะแนวในโรงเรียน	รายวิชาใหม่
๓.	xxx xxx การพัฒนาทักษะชีวิต	รายวิชาใหม่
๔.	xxx xxx การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับครู	รายวิชาใหม่
๕.	xxx xxx จิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวก	รายวิชาใหม่
๖.	xxx xxx บริการแนะแนวเชิงพุทธสำหรับผู้สูงอายุ	รายวิชาใหม่
๗.	xxx xxx เทคโนโลยีสารสนเทศทางการแนะแนว	รายวิชาใหม่

๓.๒.๒.๑ ควรเพิ่มเติมรายวิชาใหม่ให้ตอบวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล รวมถึงเตรียมการสำหรับการผลิตบัณฑิตให้เป็นครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เช่น วิชา จิตวิทยาการแนะแนวเชิงบวก บริการแนะแนวเชิงพุทธสำหรับผู้สูงอายุ และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการแนะแนว เป็นต้น

๓.๔ การจัดตารางสอนควรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เช่น วิชาพื้นฐานแต่ละวิชาเอกที่จำเป็นต้องเรียนก่อน วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา เช่น ความเป็นพลเมืองวิถีพุทธ ..การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแนวพุทธและการพัฒนาสื่อการสอนพระพุทธศาสนา เป็นต้น วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว เช่น จิตวิทยาการแนะแนว บริการแนะแนวในโรงเรียนและจิตวิทยาเด็ก เป็นต้น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวคิด ทฤษฎี ประวัติความเป็นมาของศาสตร์นั้นๆ ก่อน

๓.๕ ควรกำหนดหน่วยกิตบางรายวิชาให้เน้นภาคปฏิบัติมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าภาคสนามของนิสิต เพราะความรู้ที่ได้มาจากเทคโนโลยีสารสนเทศหรือนวัตกรรมที่เกิดขึ้นแต่ทักษะประสบการณ์ต้องได้รับการลงพื้นที่และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เช่น วิชา การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา และการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น

๔. หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล สรุปความเห็นได้ดังนี้

๔.๑ การกำหนดคุณลักษณะควรให้เป็นลักษณะเด่นตามความมุ่งหวังของหลักสูตรและเป็นไปตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ฉะนั้นบางรายวิชาต้องให้มีหน่วยกิตภาคปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าภาคสนามของนิสิตโดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนเครือข่ายหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรเขียนระบุให้ชัด เช่น มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ สำนักความเป็นพลเมือง เป็นต้น ไม่ควรกำหนดไว้หลายเรื่องหลายประเด็น

๔.๓ นิสิตฝึกสอนที่ไปยังสถานศึกษามีทักษะด้านการเป็น พิธีกร รู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดศาสนา พิธี มีจิตอาสาช่วยทำกิจกรรมของโรงเรียนได้ดี จากผลการประเมินนักศึกษาฝึกสอนคุณลักษณะที่ต้องเพิ่มคือ ทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การผลิตสื่อการสอน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

๔.๔ ควรปรับปรุงกลยุทธ์การประเมินผลให้สอดคล้องกับรายวิชาที่มีหน่วยกิตปฏิบัติ

๔.๕ การกระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาไม่ควรมากเกินไป เพราะอาจจะไม่สามารถประเมินได้ตามที่ระบุ

๕. หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา สรุปความเห็นได้ดังนี้

ให้เป็นไปตามตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรีและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร

๖. หมวดที่ ๖ การพัฒนาอาจารย์ สรุปความเห็นได้ดังนี้

๖.๑. เกณฑ์มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้นโดยกำหนดให้หลักสูตรระดับปริญญาตรีอาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตรจะต้องมีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง ภาควิชาฯ ควรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการรองรับเกณฑ์ของสำนักงานการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ (ครุสภา)

๖.๒. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว มีส่วนงานจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยนำหลักสูตรไปจัดการเรียนการสอนด้วย ควรให้มีผู้แทนของส่วนจัดการศึกษานั้นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้และขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันโดยเฉพาะการดำเนินการตามนโยบายและพันธกิจของมหาวิทยาลัย

๗. หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร สรุปความเห็นได้ดังนี้

๗.๑ ควรมีการจัดการความรู้และการจัดการความเสี่ยง (KM และ RM) ทุกๆองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้การดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ. อย่างเคร่งครัด

๗.๒ ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและการดำเนินการของหลักสูตรอย่างใกล้ชิดระหว่างคณะครุศาสตร์(ส่วนกลาง) และส่วนจัดการศึกษาของวิทยาลัยสงฆ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพของหลักสูตร ทั้ง ๖ องค์ประกอบ คือ การกำกับมาตรฐานหลักสูตร บัณฑิต นิสิต อาจารย์ หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง

๘. หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร สรุปความเห็นได้ดังนี้ ไม่มีความเห็น

มติที่ประชุม ให้ประธานคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรฯ และคณะกรรมการไปปรับแก้ไขตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และส่งให้ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ก่อนจัดทำรูปเล่ม มคอ.๒ เสนอ คณะกรรมการประจำคณะ สาขาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย ตามลำดับ

วาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี) (ไม่มี)

เมื่อวิพากษ์หลักสูตร เรียบร้อยแล้ว พระปลัดสรวิชัย อภิปัญญา,ดร. ประธานคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรฯ ได้กล่าวขอบคุณและอนุโมทนาคณะกรรมการทุกท่าน และปิดการประชุม

เลิกประชุม เวลา ๑๖.๓๐ น.

(พระปลัดสรวิชัย อภิปัญญา,ดร.)

ประธานคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรฯ
หัวหน้าภาคจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
ประธานที่ประชุม

(ดร.พรทิพย์ วรรณวิโรจน์)

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางสาวสายหยุด มีฤกษ์)

ผู้จัดบันทึกรายงานการประชุม

ภาคผนวก ฉ
ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตร

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตร
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระราชสุตาภรณ์ (ประศักดิ์ อคฺคปญฺโญ/ซ่งแสง)

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา)
สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน ๓ ปีย้อนหลัง

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

วิชา	มหาวิทยาลัย
ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การสอนการบริหารจิตและเจริญปัญญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศิลป์กับการสอนพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สัมมนาการสอนพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

วิชา	มหาวิทยาลัย
กรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

วิชา	มหาวิทยาลัย
กรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ หนังสือ

พระราชสุตาภรณ์. (๒๕๖๐). พัฒนาการของศิลปกรรมทางพระพุทธศาสนา. นนทบุรี : ห้างหุ้นส่วนจำกัด กั้นเชน ปริ้นติ้ง. (จำนวน ๑๗๙ หน้า).

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตร
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระมหาสมบุรณ์ สุธมโม (ทองแก้ว)

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง

ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา)
สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน ๓ ปีย้อนหลัง

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
พระวินัยปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การสอนธรรมวิทยา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การบูรณาการการสอนพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การสอนชาดกศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
บาลีไวยากรณ์ ๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
แปลบาลีเป็นไทย-แปลไทยเป็นบาลี ๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
แปลบาลีเป็นไทย-แปลไทยเป็นบาลี ๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
การใช้ภาษาบาลี ๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การใช้ภาษาบาลี ๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระไตรปิฎกวิเคราะห์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ หนังสือ/ตำรา

พระมหาสมบุรณ์ สุธมโม. (๒๕๕๗). การบริหารจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (จำนวน ๓๒๒ หน้า).

พระมหาสมบุรณ์ สุธมโม (๒๕๖๐). ชาดกศึกษา พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (จำนวน ๒๕๗ หน้า).

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตร
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระมหาสหัส จิตสาโร (ดำคุ้ม)

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง

ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)
สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน ๓ ปีย้อนหลัง

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
กิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การสอนแบบโยนิโสมนสิการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การสอนพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ธรรมนิเทศ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
กรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
กรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ งานวิจัย

พระมหาสมหมาย จิตเมโธ, พระมหาสหัส จิตสาโร และระวิง เรืองสังข์. “กลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีของสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี”. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๐) : ๕๖-๖๗.

๓.๒ บทความทางวิชาการ

บุญเลิศ จีรภัทร์, พระมหาสหัส จิตสาโร และ อินตา ศิริวรรณ. “การจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในการพัฒนาผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ ๖”. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๗) : ๖๕-๘๓.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตร
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระครูปลัดมารุต วรมงคล (กุลเพชร)

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาและการแนะแนว)
สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน ๓ ปีย้อนหลัง

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
การวิจัยทางจิตวิทยาแนะแนว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สัมมนาจิตวิทยาแนะแนว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาแนะแนว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ระบบและโครงสร้างชีวิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ชีวิตกับจิตวิทยา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
จิตวิทยาทั่วไป	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ งานวิจัย

พระครูปลัดมารุต วรมงคล. “การศึกษาวิเคราะห์พุทธจิตวิทยาในพระไตรปิฎก.” วารสารสันติศึกษา
ปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๖ ฉบับพิเศษ (พฤษภาคม ๒๕๖๑) : ๒๕-๓๔.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตร
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระมหาดิเรก จิตวุฒติ (สีตวรานุกุล)

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง

ตำแหน่ง อาจารย์

สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน ๓ ปีย้อนหลัง

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
หลักการแนะแนว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เทคนิคการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จิตวิทยาการแนะแนวเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การจัดบริการสารสนเทศทางการแนะแนว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สัมมนาจิตวิทยาแนะแนว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาแนะแนว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓. ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ.๒๕๕๖-ปัจจุบัน)

๓.๑ หนังสือ/ตำรา

พระมหาดิเรก จิตวุฒติ. (๒๕๖๐). จิตวิทยาการแนะแนวเชิงพุทธ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (จำนวน ๑๖๕ หน้า).

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตร
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาการแนะแนว (๕ ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระมหาชุมพร นิตินาโร (วรรณภาพ)

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง

ตำแหน่ง อาจารย์

สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน ๓ ปีย้อนหลัง

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

วิชา	มหาวิทยาลัย
การจัดบริการสารสนเทศทางการแนะแนว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การวิจัยทางจิตวิทยาแนะแนว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การจัดวางตัวบุคคล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จิตวิทยาสำหรับครู	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓. ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ.๒๕๕๖-ปัจจุบัน)

๓.๑ บทความทางวิชาการ

พระสรวิชัย อภิปัญญา,พระมหาลี ลกขณญาโณ และพระมหาชุมพร นิตินาโร. “การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนของสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดในประเทศไทย”. วารสารรัชต์ภาคย์. ปีที่ ๑๐ ฉบับพิเศษ ครบรอบ ๒๓ ปี (๒๕๖๐) : ๑๔๓-๑๕๓.